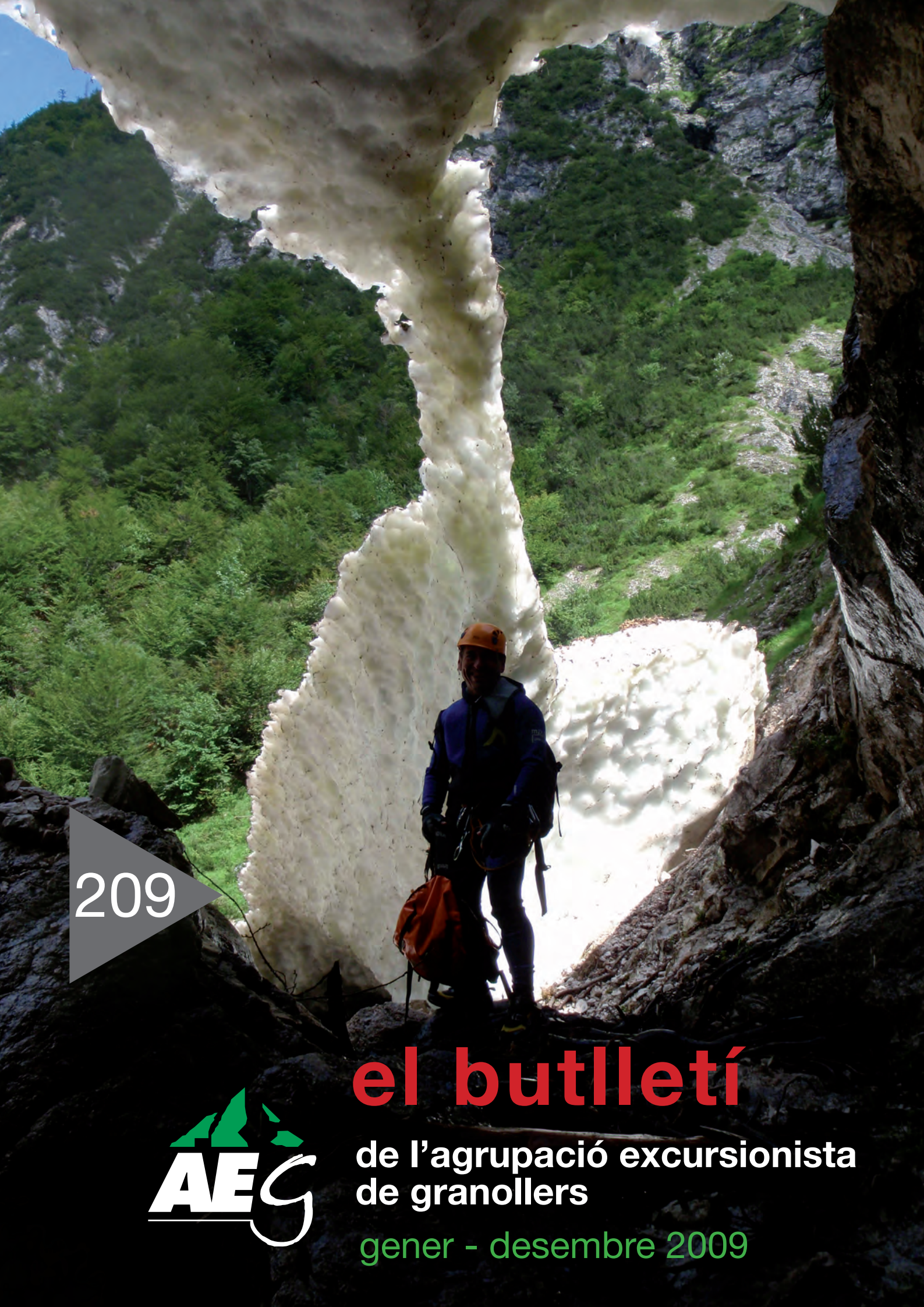

209

el butlletí

de l'agrupació excursionista
de granollers

gener - desembre 2009

Era a primers de l'any 2000 –ens expliquen uns socis de la Secció de Muntanya- que vàrem anar fins el poble de Cabdella, al fons de la Vall Fosca, per enfilar-nos cap els tirants de Felià amb l'objectiu habitual de passar el cap de setmana a la muntanya però amb l'objectiu afegit de despedir-nos per sempre de la solitud secular, de la plàcida bellesa de les arrodonides carenes, del reconfortant silenci d'aquell racó del Pirineu.

Ja fa uns anys que se senten els tambors del progrés que escampen al vent la notícia de la salvació econòmica de la Vall Fosca. Un gran complex turístic amb camp de golf, pistes d'esquí, hotels, aparcaments, centres comercials, milers d'apartaments i xalets, carreteres i urbanitzacions. La muntanya per fi ordenada i al servei dels homes, el fi i l'oblit de la misèria a la Vall Fosca.

Si sentim els oracles de l'economia, si escoltem els prohoms de la societat, els polítics, els que porten el timó del país, això és el progrés, l'inevitable progrés. Ens preguntem què és el progrés. El progrés, segons el diccionari, és: "Acció d'anar endavant. Procés ascendent i positiu, mitjançant el qual un ésser, o una acció, passa d'un estat, forma o grau a un altre de superior, de millor (...). El progrés comporta una connotació clarament valorativa, és a dir qualitativa i no solament quantitativa". El progrés, aplicat a l'activitat humana en general, suposem que tendeix a augmentar la felicitat de les persones. Del contrari, té poc sentit. La pregunta és: la felicitat humana augmenta realment al mateix ritme que el progrés? Augmenta al mateix ritme que la destrucció del territori? No hi ha dubte que, en línies generals, una bona part del món que es diu primer món viu considerablement més bé que cent anys enrera. La sanitat, el coneixement, els avenços científics i tecnològics ens han allargat considerablement l'esperança de vida, vivim més còmodes, físicament més descansats, probablement mengem millor i no passem ni tan fred a l'hivern ni tanta calor a l'estiu. La millora en general ha estat considerable. Però això a costa de què? De que una gran part de la humanitat visqui igual o pitjor que nosaltres fa cent anys... a costa de "devorar" literalment l'entorn natural: els mars, les selves, els recursos naturals, l'aigua, l'aire que respirem... Carreteres i autopistes, aeroports, urbanitzacions, polígons industrials, construccions i més construccions que s'escampen pel territori, per tot el Planeta com un càncer, com aquell verdet que s'apodera poc a poc de la taronja podrida.

És que no hi ha manera, ens preguntem, de progressar sense trinxar-ho tot? És que no hi ha manera d'aconseguir que l'activitat econòmica, la que ens permet viure, sigui respectuosa de debò, de debò, amb la naturalesa que ens envolta? És que no sabem viure, no sabem divertir-nos sense contaminar? Sense cremar benzina? Sense omplir el territori d'infinides construccions i artefactes infames? Sense fer soroll? Sense embrutar-ho i putinear-ho tot?

No estem pas contra el progrés, si és que aquest tendeix a dur-nos a la felicitat, però sí que demanem una reflexió, un esforç d'imaginació per fer que aquest progrés no ens acabi destruint. I encara, si és possible, una darrera pregunta: realment som més feliços tots plegats que ara fa deu anys? o que ara fa 30 anys? o que 100 anys enrera? No estarem malinterpretant els conceptes de progrés i felicitat? No deia un conte dels temps antics que l'home feliç no tenia camisa?

Pel desembre del 2009 els mateixos socis tornen a la vall Fosca: el progrés ja hi ha arribat, ja fa uns anys que hi va fer forat: una pista enorme i desconsiderada que puja cap a Felià, un munt de blocs d'apartaments a mig fer. Moltes grues, piles de pedres i de terres remogudes... Tot empantenat i revoltat. Ara resulta que l'empresa que duia el progrés ha fet fallida.

Editorial	182
Noticiari	183
Activitats	189
Col·laboracions	192
- De Tredòs a Colomers...	192
- Serra de Tramuntana (Mallorca)	193
- Esquí de Muntanya	194
- L'Avenc Vidal	197
- 8è centenari del naixement de Jaume I	197
- Pels voltants del Portalet - Estiu 2009	198
- 33 Aplec Excursionista dels Països Catalans	200
- Integral Torca del Tonio - Cova Cañuela (Cantàbria)	202
Secció d'Espeleologia - GIEG	204
Secció d'escalada SEDEG	206
Secció de Muntanya	210
Matinals	216
Els Ginesters	228
Biblioteca	229
Muntanyes de paper	230
Retall de premsa	231

Portada: Barranc de Fratarica (Alps Julians - Slovenia), estiu 2009 - Fotografia: T. Pueyo

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA DE GRANOLLERS
C/ Corró, 10 - Tel. 93 860 01 47
Apartat de correus 207 - 08400 Granollers
E-mail: aegra@telefonica.net - www.aeg.cat

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ I ACTIVITATS
FUNDAT L'ANY 1931
GENER - DESEMBRE 2009 - VOLUM VIII - Núm 209
I PREMI AMADOR GARRELL I ALSINA DE PERIODISME

Publicació per als socis i per a les entitats excursionistes.
L'Agrupació Excursionista de Granollers està associada a les Federacions següents:
- D'entitats excursionistes de Catalunya.
- Catalana d'Espeleologia.
- Catalana de Camping i Caravanning.

El finançament d'aquest butlletí és a càrrec del Capítol de Butlletí del pressupost general d'aquesta agrupació. La seva distribució és gratuïta.

Els articles publicats expressen l'opinió dels seus autors, no forçosament la de l'AEG.

Dipòsit legal: B-34662-2008

Coordinació: Alfons García, Joan Mundet, Maure Luis, Teresa Jofre, Teresa Madrid i Xavier Moya.

Correcció: Lluïsa Salvador, Teresa Jofre i Àlicia Molina.

Impressió: Minerva Mollet S.L.

En conveni:

AJUNTAMENT DE
GRANOLLERS

Resum de l'Assemblea General de sòcis de l'AEG

A 2/4 de 19 del vespre del divendres 30 de gener del 2009 es celebra l'assemblea General de l'AEG amb els següents temes tractats:

- * Reformes del local- queden pendents acabats diversos, pintar i les obres de la nova secretaria. Així mateix, queden pendents tràmits relatius a legalitzacions. Properament engegarem la campanya de la venda de rajols per al mural, per tal de recaptar fons.
- * Secretaria- hem seguit amb un cert desgavell la feina administrativa de la secretaria degut a la dificultat de tenir una persona de manera estable, però finalment una de les dues bibliotecàries se n'ha fet càrrec.
- * Tresoreria- La Núria Martínez va dimitir del càrrec mentrestant la Teresa Ventura ha continuat ocupant-se de la feina. La Mari Oliveras de Gieg assumirà el càrrec a partir del mes de febrer.
- * Web- s'ha habilitat un espai específic per als cursos, ja que és la manera més efectiva de fer-ne difusió.
- * Seccions- en termes generals, cadascú ha continuat amb les seves activitats habituals. Sedeg treballen en la construcció del boulder. Gieg està de reformes del seu local. La secció Infantil no remunta el problema endèmic de la falta de monitors, i en conseqüència no pot funcionar. Seguim fent contactes en aquest aspecte.
- * Estatuts- segons el nou decret emès per la Generalitat, els mandats de les entitats hauran de ser de 6 a 8 anys de durada, a partir de setembre de 2009. Això afectarà les properes eleccions, i ens caldrà modificar els Estatus per tal d'adaptar-nos-hi.
- * FEEC- hi ha eleccions aquest any, amb dues candidatures amb rivalitat intensa.
- * Economia- presentació i aprovació de comptes, quotes i pressupost.
- * Local- el President explica les noves ubicacions i distribució d'espais com a conseqüència de les reformes i presenta la campanya del rajol.

Campanya 1 rajol per a l'AEG

L'Agrupació Excursionista de Granollers ha engegat una campanya per tal de recaptar fons per a les obres que s'han realitzat per arranjar i millorar la part del darrera del local. Ara tenim una nova sala d'actes i d'exposicions i un nou rocòdrom per poder oferir més serveis i obrir molt més el nostre local a la ciutat.

En una de les parets de la nova sala d'exposicions es col·locaran tants rajols com persones, famílies, entitats, comerços, empreses i institucions hi col·laborin, i vulguin que el seu nom quedi, per sempre, en una de les parets de l'Agrupació.

Es tracta d'un rajol de ceràmica d'Antoni Cumella i que està pintat a mà per la Montse Boté, amb el nom de la persona, família, entitat, comerç, empresa o institució que hi col·labori.

La mida del rajol serà de 10x20 cm.. Hi haurà diferents tonalitats de color amb la silueta del Montseny.

Hi ha diferents modalitats de rajols:

Rajol personal : aportació mínima de 60 €

Rajol familiar : aportació mínima 150 €

Rajol entitats : aportació mínima de 150 €

Rajol comerços : aportació mínima de 300 €

Rajol empreses : aportació mínima de 500 €

Rajol institucions : aportació mínima 1000 €

Es poden comprar encara rajols a la secretaria de l'Agrupació o fent un ingrés a qualsevol dels comptes bancaris següents:

Caixa de Sabadell nº 2059 0300 13 8000 298542

La Caixa nº 2100 0398 95 0200067619

(Reproducció tríptic)

40a Edició de la Renovació de la Flama de la Llengua Catalana

El passat 15 de febrer de 2009 tingué lloc a Montserrat l'acte de Renovació de la Flama de la Llengua Catalana, enguany l'organització va correspondre al Club Excursionista de Gràcia, entitat que ja havia assumit l'organització els anys 1972 i 1997 en la 3ª edició i la 28ª.

Aquests actes tenen l'origen l'any 1968 commemorant el centenari del naixement de Pompeu Fabra i arran de la preocupació pel futur del català en ple franquisme. Aleshores el moviment excursionista s'imposà l'obligació d'organitzar anualment un acte de reivindicació per tal de garantir la plena normalitat en l'ús de la llengua pròpia.

Aquest objectiu es plasmà en una llàntia votiva realitzada per l'escultor Rafael Solanic que va quedar instal·lada a l'atri de la basílica de Montserrat i que duu la següent llegenda: L'encengué la Fe, la portà l'Esforç, la manté la Voluntat d'un poble. Des d'aleshores cada mes de febrer el món excursionista renova aquella flama.

Aquest any en arribar a la 40ª edició els actes van tenir especial relleu. El 13 de desembre passat, es feu ja un acte de commemoració organitzat per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) a modus de reconeixement de tot el col·lectiu excursionista cap als promotors que van iniciar aquests actes de Renovació de la Flama. La celebració va aplegar a Montserrat més de cent persones representants de diferents entitats en un acte presidit pel Pare Abat Josep M. Soler, en el qual el nostre consoci Francesc Roma va presentar el llibre "Quaranta anys de la Flama de la Llengua Catalana 1968-2008", que ha elaborat i coordinat per aquesta celebració.

Encesa de la llàntia a l'atri del Monestir. Foto: J.Castells.

Per cloure l'acte Jordi Mir, en representació dels primers organitzadors va recordar-ne els inicis. Anton Fontdevila, president de la FEEC, en nom del moviment excursionista va fer un reconeixement a les entitats que durant aquests 40 anys han renovat el compromís de tot el col·lectiu amb la cultura i la llengua catalana, i també agrai al Pare Abat l'acolliment i la rebuda que sempre ha donat el monestir per aquestes renovacions.

I ja el 15 de febrer, la Flama fou portada pel GEDE des de Monistrol fins al Monestir on fou rebuda per la comunitat a l'entrada del recinte de l'Abadia de mans del President del Club Excursionista de Gràcia, Francesc Sanahuja. Un cop finalitzada la missa conventual es realitzà a l'atri de la basílica l'encesa simbòlica de la Renovació de la Flama i es cantà els Segadors.

A continuació, a la sala d'actes de la basílica, el Molt Honorable President del Parlament Sr. Ernest Benach, va voler agrair el poder compartir amb tots els as-

sistents aquell aniversari de la Renovació de la Flama, "que s'adiu molt amb la nostra voluntat de continuar sent vius com a poble, i que el català sigui llengua viva i de cohesió social; renovar la Flama, afirmà, és mantenir el record dels que ens han precedit en la tasca que nosaltres hem de prosseguir en una ferma confiança en l'esdevenir de la parla catalana, arrel de les nostres llibertats".

També van intervenir el president del Club Excursionista de Gràcia, Francesc Sanahuja, l'alcalde de Monistrol, Joan Miquel Rodríguez, i al final l'Abat de Montserrat, Josep M. Soler que va cloure l'acte.

Recepció de la Flama pel pare Abat. Foto: J.Castells.

Josep Castells i Gironès

Diada Social de l'AEG 2009

El propassat dia 24 d'abril va tenir lloc a l'AEG, a la nova sala d'actes, la Diada Social.

Aquest any, la Junta va creure escaient atorgar la Placa d'Honor de l'Agrupació Excursionista a la sòcia Anna Maria Palé, en reconeixement a la seva trajectòria associativa i de granollerina militant, no només des d'una òptica política, que també, sinó des de l'òptica social i cultural.

La nova sala d'actes, en ús preinaugural des del mes de gener, va donar cabuda a l'homenatjada, als amics, companys i familiars vinguts per tal d'acompanyar-la en un acte com aquest, als guardonats amb les insígnies d'argent d'enguany, als seus amics, i als incondicionals de l'AEG, tots ben asseguts en aquest nou espai del qual podem gaudir d'ençà de la remodelació de la nostra seu social.

Les insígnies d'argent d'enguany han estat lliurades a Josep Bolart, Ramon Bufí, Josep Galvany, Neus Galvany, Marisol Gómez, Josep Guitart, Josep-Lluís Ninou i Dolors Xiol.

Anna-Maria Palé es dirigeix als assistents després de rebre la Placa d'Honor 2009. Foto: J.Mompart.

Petons, aplaudiments, fotografies, i llargs parlaments en homenatge a la guardonada van omplir l'acte, fins i tot vam cantar una cançó en record de les seves èpoques juvenívoles, fins acabar, com s'escau en un acte festiu, amb una mica de coca i unes copes de cava.

Els guardonats; Ramón Bufí, Dolors Xiol, Neus Galbany, Anna-Maria Palé, Josep Galbany i Josep-Lluís Ninou. Foto: J.Mompart.

3r. Curs bàsic d'orientació amb GPS

L'editorial Alpina, amb la col·laboració de l'AEG, va organitzar el dissabte 16 de maig el 3r. Curs bàsic de GPS, on es treballaven els aspectes bàsic del GPS i les seves aplicacions relacionades amb l'excursionisme i el món de la cartografia digital.

El curs, que van assistir-hi 26 persones, va començar a 2/4 de 9 del matí a les antigues Escoles de Palou, van realitzar-se pràctiques d'ús de GPS, introducció de rutes i seguiment als voltants del lloc de realització del curs per equips, i cloenda al voltant de les 2 del migdia.

Exposició Muntanyes de Cromos

Amb motiu de la propera inauguració de la nova Sala d'Actes de l'Agrupació, la primera exposició que presenta l'AEG el 29 de maig a les 8 del vespre, fou "Muntanyes de Cromos", la muntanya en el cromo publicitari.

Aquesta col·lecció és una mostra elaborada a partir del fons de col·leccions del Servei d'Informació de Muntanya, patrocinada per la Fundació Caixa Sabadell, i amb la col·laboració del Museu de Ciències "La Tela" de Granollers. L'exposició aplega una ampla representació de la presència de la muntanya i l'alpinisme, en l'edició de les anomenades *cromolitografies de mida petita destinades a ésser col·leccionades*, i mostra una visió històrica de l'edició de cromos des de 1897 fins a l'actualitat, amb les més diverses temàtiques.

Reproducció del cartell

1a. Caminada Nocturna Solidària

El divendres 5 de juny va tenir lloc la 1a. Caminada Nocturna Solidària amb la qual Mans Unides organitza recollida de fons en benefici del Projecte d'Ajuda al Senegal amb la quota que el centenar de caminadors aporten en la inscripció per participar.

L'itinerari de 8,5 km. és una ruta extreta dels camins de la guia *Granollers i el seu entorn* de l'editorial Alpina, que surt de la plaça de l'Església a dos quarts de deu del vespre en direcció al parc de la Torreta, can Mont-ras, cal Jardiner, Centre Montserrat Montero, can Carbassot, el camí de can Belitre, Torre de les

Aigües, passeig Fluvial i arribada al parc del Congost, a l'alçada del carrer Annibal.

Els organitzadors han preparat el sopar: entrepà de botifarra i postres; sorteig i fi de festa per als caminadors.

A darrera hora es va haver de suspendre el concert del grup Amanida Folk per la pluja que va caure. Aquest fet no va fer suspendre la caminada ni l'èxit de l'acte, del que els assistents van manifestar la seva satisfacció i el desig a tornar l'any vinent, però va deslluir-lo amb aquest final inesperat.

Inauguració del final de les obres de la Sala d'Actes i Exposicions de l'Agrupació

El dia 3 de juliol del 2009 es va efectuar la inauguració de les obres del local.

Aquestes es van iniciar el juny del 2007, amb la realització més important durant el període estiu-hivern, i durant els 2 anys s'han anat acabant detalls i donar-les per finalitzades amb aquest acte.

Recordem que aquestes obres ha afectat a la part del darrera del nostre local, amb la reforma completa de planta baixa i dues plantes, fent la nova sala d'actes/exposicions a la planta baixa (on hi havia el boulder), i la nova sala polivalent a la primera planta, de dos pisos d'alçada. El projecte va comportar l'enderroc de l'antic colomar i els annexes que representaven la tercera planta, en molt mal estat.

La inauguració va ser una acte senzill al que van assistir un important número de socis i simpatitzants. A dos quarts de deu del vespre va tenir lloc l'acte d'inauguració de la sala, amb el parlament del president de l'entitat, en Carles Garcia, i de l'alcalde de la ciutat Sr. Josep Mayoral; També van ser presents el president de la Federació Catalana Espeleologia, sr. Hilari Moreno, i del sr. Lluís Bonvehí en representació de la Caixa de Sabadell.

Tot seguit va haver un refrigeri amb coca i cava, i la visita als nous espais i del resultat final de les obres a tots els assistents, tot amenitzat pel jove grup de música pop "Exit".

Volem donar les gràcies a totes les persones, socis i simpatitzants que, d'una manera o d'altre han fet possible la realització d'aquestes obres.

Inauguració de l'exposició "El món de les papallones"

Enguany la sala d'exposicions del museu La Tela està en obres, i és per aquest motiu que el dijous 16 de setembre a 2/4 de 9 del vespre a la sala d'exposicions de l'Agrupació Excursionista es va fer l'acte d'inauguració de l'exposició "El món de les Papallones" de Joan Condal. Una acurada, treballadíssima i interessantíssima col·lecció de papallones la qual va ser presentada per l'alcalde

de Granollers el Sr. Josep Mayoral, la regidora de Cultura, Alba Barnusell, la directora general del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, Núria Buenaventura i el president de l'Agrupació Excursionista, Carles Garcia. També es va presentar el número 8 de la revista "CYntia, Butlletí del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya.

XII Passejada de tardor

A les 9 del matí del diumenge 15 de novembre va realitzar-se la clàssica excursió que organitza l'AAVV Sota el Camí Ral, en la que l'Agrupació Excursionista col·labora. L'itinerari, amb sortida i arribada a la seu del l'AAVV va anar pel carrer Girona, Josep Umbert, can Granota, Miranda d'en Punes, Can Sora, can Quintaneta, La Roca, can Marigó,

can Masferrer, can Prat Vell, Centre Montserrat Montero, Cal Jardiner, Josep Umbert i carrer Girona.

A l'arribada va haver esmorzar per als participants de pa amb botifarra, begudes i fruita, i una samarreta commemorativa de record.

Matagalls-Granollers 2009

Ja hem celebrat la 20a edició de la Matagalls-Granollers, que ha estat ben satisfactòria.

La feina dels mesos anteriors, per tal de corregir defectes, afinar previsions, fins i tot preveure imprevistos, ha fet els seus efectes, i hem pogut anar resolent sobre la marxa les petites incidències que inevitablement comporta una activitat en la qual s'inscriuen més de 900 persones.

Aquesta edició ha estat la més concorreguda de la qual tenim constància, juntament amb una de les primeres edicions, en que es va superar la xifra dels 900 participants.

La marxa Matagalls-Granollers, la caminada integral que, un cop feta l'ascensió al cim del Matagalls, acaba a la seu de l'AEG, al carrer de Corró, continua amb la seva empena sense aturador, ja que aquest

any hi va haver fins a 580 marxadors.

Tot i així, i degut a la pluja que a partir de les 3 de la tarda va començar a caure sense cap mena de mirament, una bona part d'ells van decidir aturar-se a Cànoves, o poc més enllà, i es van fer venir a buscar per algun conegut o familiar, per tal d'evitar la remullada dels darrers quilòmetres que quedaven fins a la seu de l'AEG.

En resum, un bon gust de boca, i el desig de tornar-hi l'any que ve i fer-ho encara una mica millor.

Ja sabeu que us hi esperem, com sempre, i que, amb una mica de sort, el nostre amic Àngel Puig, de Globubolg, rematarà la festa portant-vos a fer una volada si la vostra butlleta surt escollida al sorteig.

Fins al 28 de novembre de 2010!

8a. Fira del Llibre de Muntanya a Cantonigròs

Amb aquesta 8a edició, la Fira del Llibre de Muntanya celebrada els dies 3 i 4, d'octubre s'ha tancat la segona ronda del seu camí itinerant per diferents indrets del Cabrerès: Tavertet, l'Esquirol, Rupit i Cantonigròs.

La presidència d'honor d'aquest any ha correspost a Jordi Pons Sanginés, conegut en el món de la muntanya per haver estat un dels impulsors de l'activitat alpinística dels catalans més enllà de les serres ibèriques, en el decurs de la segona meitat del segle XX; dintre dels actes de la Fira ens ha ofert una projecció amb el títol "Orígens i evolució de l'alpinisme a Europa".

La temàtica central dels actes de la fira ha estat aquest any "La Muntanya per dins", des dels vessants de l'espeleologia i la geologia. D'aquesta manera hem pogut gaudir d'una més que espectacular exposició de fotografia espeleològica d'en Víctor Ferrer i el grup FlashBlackCorb, amb el títol "Grans coves i avencs del Mediterrani", i de diverses conferències i projeccions organitzades pel Centre Excursionista de Catalunya:

Conferència *Les exploracions espeleològiques subaquàtiques*, a càrrec de Josep Guarro Safont.

Conferència *La geologia vista des del món de l'espeleologia*, a càrrec de Josep Maria Cervelló. Recordem que en Josep Maria, conjuntament amb en l'Antoni Freixes i en Manel Monterde van col·laborar amb el G.I.E.G. en l'estudi de la Cova del Serrat del Vent els anys 1980 i 1981.

Projecció del documental *Patagònia subterrània, a la recerca del col·lector perdut del Dragon*, de Josep Roig, Massimiliano Piras i altres.

Projecció de l'audiovisual *Espeleologia als cinc continents*, a càrrec de Montserrat Ubach.

Conferència *El paisatge invisible*, a càrrec de Josep Padrós Oriol.

Més enllà d'aquests actes relacionats amb la temàtica específica d'aquesta edició de la Fira s'ha pogut seguir una taula rodona d'un tema de força actualitat que, amb el títol "El llibre electrònic i les publicacions de muntanya", ha estat moderada per Francesc Boada (editor de temàtica excursionista) amb la participació d'Enric Faura (promotor d'edicions digitals), Francesc Roma (autor de temàtica excursionista) i Xavier Cortacans (llibreter especialitzat en muntanya i viatges). També diversos actes de presentació de llibres ens han permès conèixer les darreres novetats:

La Vall de Ribes a peu de poble en poble. Publicacions Abadia de Montserrat. Autor Josep Nuet i Àngels Morell.

Carros de foc. La conquista de las Montañas encantadas. Editorial Milenio i Pagès editors. Autor Víctor Luengo.

Crestas pirenaicas. Ediciones Desnivel. Autor, Pako Sanchez (Pako Crestas).

La Guerra Civil al Pallars. Pagès editors. Autora, Maite García.

Pirineos 20 refugios 40 cumbres. Ediciones Desnivel. Autors, Víctor Riverola i Jekaterina Nikitina.

Conèixer els núvols. Cossetània edicions. Autors, Jordi Mazón i Marcel Costa.

Vall de Tor. Pirineus. Muntanya de llegendes. Editorial Piolet. Autors, Gregorio de Aulestia i Josep M. Escofet.

Els quatre bandolers a Bellmunt. Llibre infantil de Publicacions Abadia de Montserrat. Autor, Enric Gomà.

Tot i aquesta munió d'actes, completada amb altres activitats esportives i de lleure per qui vulgui participar-hi, que per si sola ja pot justificar l'assistència a la Fira, cal

no oblidar que tot plegat gira en torn del llibre de muntanya. Les moltes parades d'editors i llibreters de nou i de vell que omplen la carpa central de la Fira, constitueixen una macrobotiga que permet triar i remenar per tal de tornar cap a casa amb un grapat d'hores de lectura per endavant ..., tot esperant poder ser fidels a la cita del proper any.

Joan Miralles

Vista d'un estand de la Fira, a Cantonigròs. Foto: A. Garcia.

Nota de premsa

El soci TONI CUMELLA VENDRELL, conegut ceramista granollerí, ha estat guardonat amb el Premio Nacional de Artesanía, atorgat pel Ministerio de Industria, Turismo y Comercio. El guardó li va ser lliu-

rat el dia 12 de novembre, a Madrid, a la seu de l'esmentat Ministerio.

Des d'aquí la nostra felicitació per la feina ben feta i el prestigi guanyat.

Necrològiques

Recordem el traspàs de dos socis veterans a l'entitat. El 12 de març, als 85 anys l'Albert Castelló Lassús, soci número 82, insígnia daurada de l'AEG l'any 2002. Va participar activament en la vida de l'entitat fins a mitjans dels 60. L'amor al paisatge i el patrimoni natural, l'arrelament al país i la seva llengua van ser una constant en la seva vida. Esportista i excursionista, en les seves hores de lleure va saber combinar la seva afició i vinculació al basquet (en la seva joventut va ser jugador) i el seu interès per la muntanya, que mai va abandonar. Recordava de forma especial les excursions al Pic de l'Infern, el Pic de Nou Creus i els estanys de Carançà, i la seva participació, amb la família, en dues activitats en les quals la gent de l'Agrupació s'hi va abocar: Els treballs de construcció de la Font Pomereta al Montseny, amb la emotiva inauguració durant l'Aplec del Matagalls del 1963, i la participació en la rehabilitació del culte religiós de l'Ermita de Sant Bartomeu de Montràs, sota els Cingles del Bertí i a tocar de l'Ametlla, el 1958 així com l'organització de la Missa del Gall en l'esmentada

ermita el mateix any i posteriors. Van ser companys seus de sortides d'alta muntanya o de més planeres i / o familiars en Jaume Riera, Piqué, Quintana, Bertran, Bosch, Carbó, Castellsagué, Josep M. Pou, etc. Era un gran aficionat a la fotografia i a casa guardava "fotografies artístiques" d'alguns concursos en els quals va participar. De gran participava a l'Excursió Popular de Granollers des dels seus inicis, amb la seva motxilla a l'esquena i la il·lusió que sempre desprenia quan sortia d'excursió.

El 25 de juny va morir en Jaume Vernet Batet als 95 anys, soci número 15 i insígnia daurada de l'entitat. Incansable excursionista, va ser dels pioners i fundador l'any 1932 de la secció d'atletisme de l'AEG i del Club Atlètic Granollers junt a d'altres socis com Jaume Riera, Llacuna, Llach, Aranda, Dorsé, etc. Va ser un organitzador i impulsor d'actes i festivals atlètics a la ciutat. També va ser un dels introductors del bàsquet a la nostra ciutat.

IV Concurs fotogràfic “La Muntanya”

A les 8 del vespre del divendres 13 de febrer va tenir lloc a la sala d'actes i exposicions de l'Agrupació la lectura del veredict del Concurs fotogràfic de l'AEG “La Muntanya” que, amb el patrocini de l'Obra Social Caixa de Sabadell i la col·laboració del Museu de Ciències Naturals - La Tela, arriba a la seva 4a. edició. Van presentar-se un total de 246 obres, d'elles 23 obres al tema AEG, 25 a Espeleologia i 198 al tema Muntanya.

Després de la selecció i deliberació, el jurat format per Agustí Corominas, Toni Cumella, Jordi Ribó, Pere Cornellàs, Pascual Moreno, i Maure Luís com a secretari, i en representació de l'Agrupació Excursionista de Granollers, va decidir atorgar els premis a:

- Premi Agrupació Excursionista de Granollers a “Passadís”, de Montserrat Mas, de Granollers.
- Premi Jordi Icart d'Espeleologia a “Un Molí de Sal” de Víctor Ferrer, de Corbera de Llobregat

i en la categoria La Muntanya:

- Tercer premi a “Solo”, de Juanjo Sierra Alcalá, de Madrid.
- Segon premi a “L'equip”, de Xavi Llonguera i Oriols, de Prullans.
- Primer premi a “Mirant el gel”, de Irene Casanovas Palaudàries, de Sant Feliu de Codines.

Van lliurar els premis els Srs. Josep Mayoral, alcalde de Granollers, Salvador Soley, president de Caixa de

Sabadell, Fermí Pons-Pons, director de l'Obra Social Caixa de Sabadell, i Hilari Moreno, president de la Federació Catalana d'Espeleologia. Aquest darrer va lliurar a Víctor Ferrer el trofeu que la FCE va acordar fer lliurament conjuntament al guardonat del Premi Jordi Icart d'espeleologia.

Tot seguit va inaugurar-se l'exposició de la selecció de 84 fotografies presentades que va restar oberta fins el 15 d'abril, i com a cloenda va haver-hi l'habitual refrigeri amb cava i coca.

Victor Ferrer amb la placa lliurada pel president de la Federació Catalana d'Espeleologia, sr. Hilari Moreno. Foto: M. Luís.

Els premiats, Montserrat Mas, Juanjo Sierra, Victor Ferrer, Xavi Llonguera i Irene Casanovas. Foto: M. Luís.

27a. Excursió Popular Granollers

El 19 d'abril, a dos quarts de nou del matí petava el coet llençat per en Carles Garcia; era l'inici pels 200 inscrits en la 27a. edició de l'Excursió Popular de Granollers, amb previsió de ruixats que no es veien per enlloc, ja que durant tota la caminada va lluir un sol primaveral que va fer gaudir del matí.

La caminada, amb sortida de la Porxada, seguia l'itinerari 2 de la guia Granollers i el seu entorn de l'editorial Alpina, pujant pel parc de Ponent, passeig de la Ribera, can Diego a Llerona, can Pep Tarafa; al pla de Marata es va fer l'aturada per esmorzar i aprofitar el lloc amb perspectiva visual i gaudir dels frondosos camps de cereals, amb diferents tonalitats de verd. Continua la caminada per can Tarafa, seguint un tram del GR 97.1, la carena de can Sora, Can Sora, la Miranda d'en Punes on es troba l'avituallament de les maduixes, can Granota i arribada a la plaça de l'Església, ja que a la Porxada es celebrava el concurs de sardanes organitzat per l'Agrupació Sardanista.

Participants al seu pas per Llerona. Foto: J. Mompart

Poc abans de la una del migdia arriben els darrers marxadors, els estudiants del Ginebró que cursen el CFGM d'activitats esportives i col·laboren amb pràctiques, i els escombres que recullen les cintes i donen per tancada la caminada. Al cap de poca estona comencen a caure les primeres gotes previstes pels meteoròlegs, i fa que recollim a corre-cuita taula i material, i donem per finalitzada l'excursió d'enguany.

9a. Primavera de Cinema de Muntanya

Joan Salarich, director del Festival de Cinema de Muntanya de Torelló, en la presentació de la Primavera; a la dreta el president de l'AEG, Carles Garcia. Foto: M. Luís.

Els dies 6, 8, 13 i 15 de maig va tenir lloc la IX PRIMAVERAL DE CINEMA DE MUNTANYA que organitza la nostra entitat amb la Fundació del Festival de Cinema de Muntanya de Torelló i la Caixa de Sabadell. Totes les sessions van tenir lloc a la Sala Tarafa a 2/4 d 10 del vespre.

La primera va ser la projecció de la pel·lícula AMA DABLAM – BEYOND THE VOID. 60' Autor: Ingver

Thorisson -Islàndia. Premi Caixa de Sabadell millor film de muntanya.

El documental explica l'ascensió a l'Ama Dablam a l'Himalaia, una de les muntanyes més boniques de la terra, per una petita expedició, entre els membres de la qual hi havia el conegut Simon Yates, l'alpinista que va tallar la corda que subjectava al seu company durant el descens de Siula Grande i que va inspirar el llibre i la pel·lícula "Tocando el Vacío".

Va fer la presentació de la Primavera i de la pel·lícula en Joan Salarich. Director i fundador del Festival de Cinema de Muntanya de Torelló.

La del dia 8 va ser: PRIMAVERA AL NEYZAH PEAK –Carles Figueres, Pep Permañé i Josep Solà –Catalunya. 35'

Un documental sobre l'expedició gironina que, cinquanta anys després, va intentar, sense aconseguir-ho, repetir la via que va portar als anglesos Banks i Patey al cim del Rakaposhi, de 7.788 m. Tenen la sorpresa de descobrir que totes les muntanyes de roca que envolten el camp base no han estat mai escalades. Abans d'abandonar la zona l'expedició decideix fer un intent, ràpid, a una d'aquelles parets per no arribar a casa amb ls mans buides. Va ser presen-

tat i comentat pels mateixos alpinistes protagonistes.

Dia 13: PLAY GRAVITY –Samuel Gyger – Suïssa – 52’
Premi Gran Valira d’Esports de Muntanya 2008, Premi FEEC millor fotografia 2008.

Heli Kestenholz i Mathias Roten es preparen, cadascun en la seva especialitat, per un nou repte. El primer s’estrena a Alaska amb la taula de snowboard, l’altre vora el mar i a Suïssa amb el parapent, el descens de tres famoses muntanyes alpines: l’Eiger, el Mönch i la Jungfrau.

Dia 15: ACOPAN TEPUI –Jochen Schmoll –Aleman-

ya. 44’ Un equip d’escaladors on hi figuren els coneguts Stefan Glowacz i Kart Albert, escalen els 800 metres de la paret del tepui d’Acopan a Veneçuela. El documental a més de seguir els escaladors en la lluita amb la muralla, narra les llegendes que envolten aquests platós que sorgeixen de l’Amazònia venezo-

lana. Protegits per un bosc primitiu on sembla que s’hagi aturat el temps. Els tepuis són, segons els indígenes, la morada dels déus.

Van col·laborar: La FEEC, Esports de La Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l’Àrea de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Presentació del llibre “Entre dos focs”

El dissabte dia 20 de desembre fou presentat per la seva autora, companya i sòcia de l’entitat, Rosa Serra i Sala el llibre *Entre dos focs*, a la sala d’actes de l’Agrupació Excursionista de Granollers, organitzat pel grup de Matinals.

Aquest text és el resultat d’un llarg estudi d’investigació sobre les activitats de la Societat dels Amics, coneguts internacionalment com els Quàquers que van treballar a Catalunya durant els anys de la Guerra Civil.

El Dr. Moisès Broggi, metge cirurgià de les Brigades Internacionals durant la Guerra Civil, sintetitzà molt bé la filosofia o el tarannà d’aquesta societat, com un grup religiós, cristià, pacifista nascut a Anglaterra el segle XVII, són persones que rebutgen el proselitisme i defensen per sobre de tot la llibertat de consciència, com a valor humà fonamental.

En aquest llibre la Rosa ens parla sobre l’arribada d’aquest grup a Catalunya en temps de la II República i les seves activitats d’ajuda humanitària portades a terme durant l’enfrontament bèl·lic, van projectar la seva intervenció sobre la població més innocent: els infants. Varen obrir cantines a Barcelona i arreu de Catalunya, així com a d’altres llocs de l’Estat, per donar “pa i llet” als infants que arribaven de tot arreu.

La Rosa situa el dia de Nadal de 1936 com el dia que els quàquers van servir el seu primer esmorzar a Barcelona, en el decurs de la seva activitat a Catalunya fins el 1939 els quàquers arribaren a donar uns 150.000 àpats diaris.

Aquest grup també va recolzar activitats al camp a les estades dels infants a les colònies per millorar la seva seguretat, afavorir-ne l’alimentació i la sanitat. Aquest llibre compta amb la presència de nombrosos testimonis que expliquen el coneixement i el suport dels quàquers durant la guerra. Aquesta societat rebé l’any 1947 el premi Nòbel de la Pau, per la seva obra d’ajuda humanitària també durant la II Guerra Mundial. La Rosa Serra també és autora d’altres títols, entre ells *L’Ensenyament Primari a Granollers* durant la Segona República.

Durant la presentació una altra amiga i sòcia de l’Entitat, la Rosa Illa va exposar la situació i ajuda a la nova ciutadania que avui rep Granollers i que és acollida per la magnitud del seu desarrelament.

La seva feina humanitària arriba a un grup de persones que han hagut de fugir dels seus països a la recerca d’una societat més justa, més amable i més pròspera que les impulsi a construir el seu futur.

L’aportació de la Rosa va contribuir a fer present i visible la feina des de l’alfabetització i també les mancances del sistema social que pateix el món global però no equilibrat que genera un altre tipus de refugi, no obstant, aquesta població sovint és víctima de la desestructuració d’un sistema que genera un immens volum de desplaçats.

Durant aquesta vetllada es va posar èmfasi, una des de la investigació i l’altra des de la vivència la necessitat de l’ajuda, la mirada comprensiva sobre la demanda social i la importància de la dignitat.

Alfons Garcia

Portada del llibre.

Sala d'exposicions durant la presentació de l'autora, Rosa Serra.
Foto: A. Garcia.

De Tredòs a Colomers...

Vet aquí que una vegada, en una vall del Pirineu Aranès, amb la neu que ho cobria tot, podies contemplar les branques dels avets i de quina manera s'hi sostenien, ben bé com si flotessin, milions de volves de neu enfilades en les seves agulles robustes. Arribaven fins a l'alçada d'un pam amb què formaven una cresta. Dels núvols, en queien com cotó fluix, i en els marges, les roques romanien amagades sota un mantell de vellut blanc, tot abocant-hi tímidament el nassarró.

Hi havia torrents murmurant de manera tènue sota les espesses catifes glaçades o, de vegades, corretejant suaument entre préssecs, cosa que semblava la neu posada a les roques.

De tant en tant, es veien negres corbs sostinguts suaument en el cel mentre demanaven el seu espai amb els seus crits.

A la vall, una desfilada d'intrèpids aventurers, talment com si es desafiessin a ells mateixos, buscaven més enllà dels límits de la natura la bellesa i la pau tan desitjades per molts i tan poc gaudides per uns quants privilegiats com ho van ser ells en aquella ocasió.

Així, reescrivint el traçat de camins desapareguts sota tanta neu, van anar esculpint amb les seves lleugeres petjades, ben unides, poderoses passes en el mantell tan blanc que tenien sota els peus.

Més amunt, ja ben a prop dels núvols, l'aigua romania rígida, dura, gairebé com les pedres, lliurada davant la potència geladora del fred. Es podria dir que el llac s'omplia d'escletxes, tot i que en realitat el que feia era baltar-se en uns espais com tallats a espasa.

Avançant, una passa i una altra... En el progrés del grup es mouen il·lusions. Visions que es graven a foc, paisatges, formes, colors que són la força que mou el cos, gairebé més que els aliments més energètics, i que el motiven a seguir.

Una altra passa i una altra, i aconseguir objectius de gran sacrifici, la recompensa dels quals sobretot no se l'endurà la camera, sinó el cor que amb el seu batec tan potent per l'esforç esmerçat deixarà plasmades i foses visió i imaginació alhora.

La satisfacció personal de sentir-se unit a tanta bellesa natural i salvatge és impossible de descriure. Enmig d'aquest fred gebrador, com si la màgia ho inundés tot, la calor del companyerisme, l'amistat, l'amor i les emocions fan esdevenir els temporals més inhòspits en els més meravellosos dels dies.

Em sento molt afortunat per haver format part d'aquest grup de privilegiats.

Joan-Anton Viudez

Camí de Colomers des del pont dels Banys de Tredós. Foto M. Rúbio.

A peu per la Serra de Tramuntana (Mallorca)

Travessa Port d'Andratx - Sóller

Ascensions a la Mola de s'Esclop, Puig Galatzó, Mola de son Ferrandell, es Caragolí, Puig Gros, Puig des Teix, Puig de l'Ofre, Puig de na Maria, Puig des coll de Jou, Penya de s'Anell, Cornador Petit, Cornador Gran.

Hi ha gent que ens ha dit: A Mallorca aneu?. Hi ha muntanyes allà?. Per a molta gent, a Mallorca, només hi ha platges, hotels i ensaimades... Doncs hi ha, i no és pas qualsevol cosa, la Serra de Tramuntana que ocupa tot el nord de l'illa amb alçades que superen els 1.400 metres en el Puig Major (cim ocupat pels militars). Un massís calcari amb penya-segats que cauen al mar, rasclers capritxosos i extensos, restes de carboneres amb els seus forns per fer el pa que encara es conserven al bell mig dels grans alzinars, feixes d'oliveres mil·lenàries, camins de pedra seca antiquíssims, grans paisatges, racons acollidors, construccions rurals i històriques emblemàtiques (les possessions, les torres de defensa costanera). Tot plegat una meravella. La serra protegeix l'illa del vent del nord i del de ponent. Només el temps, en general, bastant núvol i plujós, ens ha impedit gaudir plenament d'aquests dies de muntanya

Aquesta vegada hem decidit fer-ne només la primera part (Port d'Andratx-Sóller) per així poder-nos desviar del GR. oficial sempre que ens vingués de gust per fer alguna volta o bé per pujar algun cim que ens vingui, més o menys de passada.

Arribem al port de Palma i en Manel Martínez de Sòller i el seu fill Martí, ens venen a cercar per portar-nos, tot seguit, al Port d'Andratx des d'on, després, d'acomiar-nos, ens posem a caminar. En aquest tram el GR no està pas marcat, per la qual cosa hem d'anar consultant la guia i el mapa. Durant el recorregut d'avui gaudirem de bones vistes de l'illa de Sa Dragonera i el mar. Passem pel coll del Vent, el Pas Vermell, coll de Sa Barrera, Sant Elm, torre Cala d'en Basset, Monestir de La Trapa, mirador d'en Josep Sastre, mirador del Morro d'en Fabioler, coll de Sa Gramola i Pla de s'Avengèlica on fem un bivac. En aquest tram predomina el bosc de pi.

A l'endemà continuem la travessa però amb la intenció de desviar-nos i pujar també, els cims de La Mola de s'Esclop (928 m.) i ,més endavant, el Puig del Galatzó (1.027 m.). El dia és bo i gaudim, des dels cims esmentats d'unes panoràmiques amplies i es-

Puig del Galatzó (1027 m). Foto: J. Mundet.

plèndides. Arribem al bonic poble d'Estellencs, arran de mar, per passar-hi la nit.

De bon matí sortim pel camí reial d'Estellencs a Banyalbufar. Camí antic amb vistes cap el mar i els conreus. Fem una paradeta a Banyalbufar, un altre poblet preciós, vora el mar, però també al peu de la muntanya. Pugem cap al coll d'es Pi i la Potada des Cavalls i ja, per entre alzinars, baixem fins al poble d'Esporles a on hi arribem, per entre oliverars antiquíssims, plovent des de fa una estona aquí acabem l'etapa d'avui.

Avui passarem grans i bonics alzinars, amb carboneres i aljubs (cisternes per emmagatzemar aigua de la pluja) com el del Pla de l'Aljub o el d'en Penyolet que passem després de pujar dalt de La Mola de Son Ferrandell (726 m.) dalt de la qual no podem gaudir de la vista que ben segur s'hi albira a causa de la boira i que està plovisquejant. Seguim cap a les cases de Sa Taulera i entrem a l'interessant poble de Valldemosa per on hi ha la famosa Cartoixa. Un altre indret preciós del qual no podem gaudir-ne gaire perquè plou i anem molls.

A primera hora del dia següent sortim de Valldemosa, ja amb un cel molt ennuvolat, i anem guanyant alçada, també per entre alzinars i carboneres fins el Pla des Pouet, coll de Son Gallard, Cova de Ses Ermità Guillem -quan hi vam passar hi vivia un ermità-. Pugem al cim del Caragolí (1.045 m.), el Puig Gros (938 m.) i el Puig del Teix (1.065 m.) pel camí de pedra seca de s'Arxiduc el qual el va fer construir pel seu gaudi. Deu ser molt panoràmic però la boira no ens deixa veure res. Baixem pels cingles de Son Rutllan, als quals la boira els hi dona un aspecte encara més feréstec i fantasmagòric. Seguim fins al castell del Moro i l'encantador poble de Deià, el qual passem de llarg, per arribar al bonic llogarret de Llucalcari enlairat però amb bones vistes als cingles i al mar, on passarem la nit.

A l'endemà sortim de bon matí, com sempre, i anem cap a la caleta de Deià per continuar cap a Son Coll, can Miquelet, Son Micó unes possessions (cases de pagès) ben senyorials típiques de l'illa, la capella de Castelló i finalment, el Port de Sòller on ja ens hi esperen en Manel i en Martí. Aquí al port acabem la travessa d'aquesta part de la serra de Tramuntana. Ens acompanyen amb cotxe fins a casa seva a Biniarritx i, tot seguit, sense canviar-nos ni res, anem, a peu. ja no ve d'aquí, fins al preciós poble de Fornalutx, a sota les muntanyes i amb tot de camps de tarongers i llimoners en el qual, en Manel, ha encarregat "porcella" (garrinet) per dinar en un restaurant que en té l'especialitat. Una bona manera de celebrar i brindar, tots plegats, pel feliç final de la travessa i els dies passats gaudint de la muntanya de Mallorca. Tornem a Sòller on soparem

i dormirem a casa del Manel i a l'endemà, ell mateix, ens portarà a fer una altra caminada.

Sortim de Biniarritx mateix i pugem pel barranc del mateix nom per un excel·lent i restaurat camí de pedra seca que antigament es feia servir per pujar cap a la multitud de feixes d'oliveres i per anar també al santuari de Lluc. Arribem al coll de l'Ofre on ja hi ha bosc de pins i ens enfilem al Puig de l'Ofre (1.013 m.) pel coll d'en Poma. Després seguim la carena cap al puig de Na Maria (879 m.), puig des Coll des Jou (1.052 m.) i Penya de S'Anyell (1.053 m.) per continuar, tot seguit, cap al començament de la serra d'Alfàbia, el Mirador Xim Quesada, el Cornador Petit (907 m) i el Cornador Gran (956 m.). Aquests dos últims molt destacables des de Sòller i, com tots els anteriors, molt panoràmics. Baixem altre cop pel fantàstic camí de pedra seca fins a Biniarritx.

Baixem altre cop pel fantàstic camí de pedra seca fins a Biniarritx.

Per tenir millors referències i més bones informacions de la serra i dels llocs que s'anomenen en aquest poc acurat escrit, més val que feu més cas dels mapes de l'editorial Alpina de la *Serra de Tramuntana* i la guia adjunta i també de l'esplèndida guia: *GR. 221-serra de Tramuntana -Ruta de Pedra en Sec- Mallorca. Editorial Triangle-Postals.*

Varem ser: en Josep Gargallo que és qui va preparar l'excursió, la Marisol Bolsa, la Mercè Junqueres i el que escriu aquestes ratlles.

Joan Mundet Bellavista

Aljubs, al Pla d'Aljub. Foto: J. Mundet.

Esquí de Muntanya

Valls de Täscher - Saas Fee - Zermatt - Travessia dels 4.000

La nostra sortida d'enguany està situada a la zona del Valais a Suïça, una de les més espectaculars dels Alps, amb més de 50 cims que superen els 4.000 metres d'alçada, entre ells hi podem trobar el Cerví i el Mont Rosa. Òbviament les possibilitats per fer esquí de muntanya són infinites. Nosaltres hem traçat una ruta circular de 5 dies, iniciant-la en el poble de Täscher, però que es pot fer diferents variants sobre la mateixa sortint des de Zermat o bé des de Saas Fee.

Dissabte 4 d'abril de 2009

Vallès Oriental - Täscher

És el dia que destinem a fer el viatge fins a Täscher. La ruta per carretera és Vallès Oriental - Geneve - Lausanne - Visp - Täscher. Arribem a la tarda, després de buscar el lloc on dormirem, anem a mirar des d'on surt el camí de demà, i a quina alçada comença la neu.

Està clar que la carretera a Ottavan està tancada, així doncs, cal deixar el cotxe al mateix Täscher i sortir a peu.

Diumenge 5 d'abril de 2009

Täscher (1.450m) - Täschhütte (2.701 m.)

Avui tenim tot el dia per arribar al refugi, Agafem el camí que surt del costat de l'església de Täscher en direcció est que porta al poble de Täscherberg, el riu Täschbach ens queda a la nostra dreta. El primer tram té una forta pendent, la qual ens obliga a alentir la nostra marxa. Arribats a Täscherberg ja ens posem els esquís (1.700 m.). El camí canvia en direcció sud-est i ens porta al poble de Eggenstadel. En aquest punt ens tornem a trobar amb el riu que ara té el nom de Mellichbach, el qual no deixarem fins el poble d'Ottavan (2.205 m.). Aquí hem de deixar la vall de Täschalp i el riu a dreta per remuntar les pendents que ens portaran al refugi Täschhütte, sempre en direcció sud-est.

Dilluns 6 d'abril de 2009
Täschhütte (2.701 m.) -
Rimpfischhorn (4.199 m.)
-Täschhütte (2.701 m.)

De bon matí sortim del refugi fent la ruta que porta al coll Alphubeljoch en direcció est, sobre els 3.400 m. Deixem aquesta ruta per agafar direcció sud-est que ens ha de portar a la gelera Mellichgletscher, abans però hem de fer un petit descens per excedir-hi, prenem direcció sud al costat de l'esperó rocós. Una vegada a la gelera seguim en direcció sud, tot esquivant les nombroses esquerdes. A l'arribada al coll Rimpfischsat de 4.001 m., ens queda una canal de uns 100 metres i una àeria aresta final no gaire difícil que porta al cim, però decidim abandonar donades les condicions d'un dels companys que fa desaconsellable seguir endavant. Així, després de menjar i descansar una mica, fem el descens seguint tota la ruta que hem fet de pujada, per anar a dormir altra vegada al refugi Täschhütte.

Dimarts 7 d'abril de 2009
Täschhütte (2.701 m.) - Alphubel (4.206 m.) -
Längfluehütte (2.870 m.)

A la sortida agafem altre cop direcció est, igual que el dia anterior, per arribar fins al coll Alphubeljoch (3.772 m.). Com que fa un esplèndid dia, no parem de sentir helicòpters que van i venen del coll, deixen esquiadors que fan el descens fins a Täsch. Una vegada hem arribat al coll, (amb el nostre esforç, clar!!), intentem no perdre gaire alçada franquejant direcció nord-oest per arribar al peu del cim Alphubel. Al tram final agafem direcció oest, és quan ens trobem amb una forta pendent amb grans cerats i esquerdes que fan una pujada molt tècnica, però que ens permet arribar al cim amb esquís. A dalt contemplem una espectacular vista. Ara ens toca el descens fins al refugi Längfluehütte, el primer tram desfem l'última pujada de la forta pendent, anant molt en compte amb les esquerdes i els cerats.

Tot mirant la sortida del sol des de la cabana Britanniahütte.
 Foto: C. Garcia.

Cim del Alphubel, 4206 m. Al fons l'Allalinhorn, 4027 m. Foto: C. Garcia.

Després, quan la pendent es suavitza, agafem direcció nord-est per entrar als dominis de la gelera Feegletscher. Busquem el millor itinerari que ens porti al refugi, intentant evitar les esquerdes, el qual està dintre de les pistes d'esquí de l'estació de Saas Fee. La neu ha empitjorat notablement a causa de la gran insolació i fem un descens molt cansat. A l'arribada, ens trobem amb molta gent, però miraculosament a les 5 de la tarda ens trobem completament sols, fins i tot els responsables del refugi ens han deixat tot el menjar preparat per poder marxar a Saas Fee, ja que som els únics clients que es queden a dormir.

Dimecres 8 d'abril de 2009
Längfluehütte (2.870 m.) - Allalinhorn (4.027 m.) -
Britanniahütte (3.030 m.)

Remuntem la gelera Feegletscher en direcció sud per les pistes d'esquí fins quasi bé al final de les mateixes, aproximadament sobre els 3.400 m d'alçada. Seguim en direcció sud, deixant les pistes. Des de aquí la pendent augmenta considerablement tot passant per una zona d'esquerdes i cerats. Quan arribem al coll del Feejoch a 3.826 m. prenem direcció est, fins arribar pràcticament al cim, on deixarem els esquís per fer la curta aresta àeria, però sense cap dificultat tècnica. Baixem pel mateix itinerari fins arribar altre cop a les pistes d'esquí. Des de aquí hem d'anar en direcció nord-est passant a uns 150 metres per sota del Mittel Allalin (3.457 m.) per arribar a sota del telefèric de Felskinn 2.989 m. Com a curiositat s'ha de dir que per arribar-hi cal travessar un túnel fet a la roca. Una vegada ja al telefèric Felskinn agafem direcció est per una pista d'esquí que porta al coll Egginerjoch. Finalment hem de seguir en direcció sud-est per una altra pista que porta just al refugi Britanniahütte, final de l'etapa d'avui.

Dijous 9 d'abril de 2009
Britanniahütte (3.030 m.) - Stralhorn (4.190 m) -
Zermatt (1.620 m) - Täsch

Aquest és l'últim dia de la nostra ruta. Sortint del refugi hem de fer un petit descens en direcció sud-

oest, després ens posarem les pells per començar a remuntar l'ampla i llarga gelera Allalingletscher, sempre seguint direcció sud, sud-oest. Primer per sota de l'esperó rocallós de Hohlaubgrat i per sota del cim Allalinhorn. Després deixarem el coll Allalinhorn a la nostra dreta, seguint en direcció sud-oest per sota dels esperons de roca que surten del cim Rimpfischhorn, fins arribar al coll Adlerpass (3.789 m.). En aquest punt agafem direcció sud-est i ens enfilem per les fortes pendents que ens portaran al Strahlhorn (4.190 m.). L'últim tram hem de deixar els esquís, per pujar per una canal bastant delicada que porta directament al cim, on podem contemplar una vista excepcional. Veiem els cims que hem pujat aquest dies, el Mont Rosa, el Cerví i un etcètera molt llarg. En aquest moments es quan aprofito per agafar la brúixola tot mirant el nord. Fem el descens fins el coll Adlerpass per la mateixa ruta que hem pujat. Una vegada al coll hem de baixar per l'altre vessant, per la Adlergletscher, on en el seu inici té una pendent molt forta. En molt de compte iniciem el descens, ens decanem cap a la nostra dreta per seguir direcció oest fins a trobar-nos amb la Findelgletscher. Estem fent un magnífic descens amb el Cerví al nostre davant. Seguint gaudim d'aquest descens fins a l'estació d'esquí de Zermatt. Hem de trobar el remunador de Gant (2.222 m.) Si seguim la vall seria molt complicat arribar a Zermatt, per tant és aconsellable pagar els 10 CHF que costa agafar els ous que porten

Baixant per la glacera Findelgletscher en direcció a Zermatt. Foto: C. Garcia.

a Blauherd (2.571 m.). Des de aquí preguntem la millor pista per acabar d'arribar a baix, i fem l'últim descens d'aquesta ruta. A Zermatt (1.620 m.) anem ràpidament en busca del tren que ens portarà a Täsch, (7,60 CHF).

Divendres 10 d'abril de 2009

Täsch - Vallès Oriental

Després d'un abundant esmorzar que ens ofereix l'hotel on estem allotjats, empenem el viatge cap a casa molt satisfets d'aquesta ruta i del bon temps que ens ha acompanyat durant tots els dies.

Components de la travessia

Biel Grau, Josep Viñeta, Toni Lopez de la UEC de la Vall del Tenes de Lliça de Munt i Carles Garcia de l'Agrupació Excursionista de Granollers.

Dades d'interès

Refugis	
Täschhütte	http://www.taeschhuetten.ch/
Längfluehütte	http://www.vs-wallis.ch/wallis/huetten/langflue.html
Britanniahütte	http://www.britannia.ch/
Cerca refugis CAS	http://www.sac-cas.ch/Chercher-une-cabane.971.0.html?&L=1
Apparthotel Monte Rosa	http://www.monte-rosa.ch/
Informació	
Federació Suïssa de muntanya	http://www.sac-cas.ch/
Meteo Suïssa	http://www.meteoschweiz.admin.ch/
Informació de Zermatt	http://www.zermatt.ch
Informació Saas Fee	http://www.saas-fee.ch/
Informació de Täsch	http://www.gemeinde-taesch.ch/home.html
Mapes de muntanya Suïssos	http://www.swissgeo.ch
Rutes de carretera	http://www.viamichelin.es/
Feec	http://www.feec.org/

Cartografia

Carte Nationale Suisse 1:25.000 - 1348 Zermatt

Carte Nationale Suisse 1:25.000 - 1328 Randa

Ja fa molts anys i com a conseqüència de la lectura d'un petit treball publicat a la revista Espeleosie, vaig tenir coneixement de l'existència d'aquesta cavitat que degut a les seves característiques, va començar a despertar el meu interès immediatament. La informació de la que disposava, sobre tot la referent a la seva situació, era més aviat escassa i poc precisa, i això va fer que en dues ocasions, els llargs desplaçaments que vàrem realitzar a terres franceses on es troba situada, acabessin en sengles fracassos donat que no vàrem ser capaços de trobar-la.

És per tot això, que quan en Miquel em va dir que aprofitant una estada per aquella comarca, havia provat de localitzar-la i aquesta vegada sí que ho havia aconseguit, vaig proposar-li immediatament explorar-la tan aviat com fos possible.

I és així com un dissabte del més d'octubre del 2008 em trobo remuntant el sinuós camí que tot sortint de les rodalies de Prunyanes (La Fenolleda) i enfilant-se pels pendents del vessant sud del Roc Paradet ens durà aproximadament en una hora fins a la boca de l'Avenç Vidal.

Es tracta d'una interessant cavitat que comunica amb l'exterior per una obertura arrodonida de tres metres de diàmetre aproximadament i que dona pas a un itinerari absolutament vertical tallat per diferents rampes i petits replans, que ens portarà directament a la cota de màxima fondària situada a -200 metres. En alguns trams, sobretot a partir dels 100 metres de profunditat, l'avenç està adornat amb tota mena de formacions litogèniques, principalment de tipus parietal. Digne d'esmentar és també l'amplada d'alguns dels pous que arriba a ul-

trapassar els deu metres de diàmetre en alguns punts.

Cal fer especial atenció a la caiguda de pedres, que venen de l'exterior i també de la rampa que es troba a la base del primer ressalt, ocupen tots els replans de l'avenç i que la nostra progressió, provoca que es precipitin pels diferents pous amb el corresponent risc pels companys que es troben més avall. Procurem moure'ns amb molt de compte, però malgrat això no podem evitar que de tant en tant, alguna caigui, i encara que son de petita mida, immediatament agafen molta velocitat degut a la verticalitat de l'avenç i baixen xiulant com si de projectils es tractés, passant a vegades a fregar d'algun de nosaltres i obligant a protegir-nos, cercant recer de la millor manera possible prop d'alguna paret.

Quan sortim, les darreres clarors d'aquesta tarda de tardor il·luminen encara el bosc d'alzines on ens trobem i quan després de canviar-nos comencem a caminar, és ja negra nit. El cansament i el pes de les motxilles i saques de material que carreguem, fan que la baixada se'ns faci un xic pesada, però arribem al lloc on em deixat el cotxe amb la satisfacció d'haver pogut realitzar per fi aquesta exploració. Un merescut dinar-berenar - sopar, ens deixa en òptimes condicions pel viatge de tornada a casa.

Així doncs, l'Avenç Vidal és una cavitat força atractiva, la visita a la qual penso que és del tot recomanable, però duta a terme per un reduït grup d'espeleòlegs que es moguin amb molta precaució per tal d'evitar en la mesura del possible el perill que representa l'esmentada caiguda de pedres.

Toni Rocias

8è centenari del naixement de Jaume I

És una tradició o una sensibilitat que l'Agrupació Excursionista es faci ressò dels fets, homenatges i aniversaris que viu la nostra societat, des de l'excursionisme que li és fonamental però també des de la història, la literatura, l'urbanisme. Des del butlletí copsem la riquesa dels nostres dies, de les hores i dels fets rellevants.

El 2008 se celebrà el vuitè centenari del naixement de Jaume I. És un bon moment per recuperar la història del nostre poble, una ocasió per aprendre qui va ser aquest rei perquè a vegades l'ombra del temps desdibuixa el perfil genuí de la construcció d'un país que encara és viu; afavoreix la difusió d'una llengua que encara es parla i que vol ser més i més viva i més àmplia.

Amb Jaume I el llegat territorial es va fer molt extens, aquell moment fou un punt àlgid del període feudal de la

nostra història i del que representa l'empenta d'una dinastia a través de conquestes i d'herències en la corona catalano-aragonesa.

(reproducció)

Qui va ser Jaume I? Va néixer a Montpeller el 2 de febrer de 1208 i va morir a València el 1276. Va ser l'únic fill de Pere I el Catòlic i de Maria de Montpeller. Va tenir una vida àmplia puntejada de passió i també de desordre: diversos matrimonis i moltes altres relacions i molts fills. Comte de Barcelona, rei d'Aragó (1213-76) de València (1239-76) i de Mallorca (1229-76) i senyor de Montpeller.

La seva feina va ser fer créixer el territori català; si mirem enrera veiem que queden lluny les terres originàries de la Catalunya Vella, nascuda de la Marca com a protecció i defensa o com a terra de ningú i que

es va estructurar i omplir des de dintre, des de la consciència de crear un país propi; aquestes terres que tan sovint visitem en les nostres excursions i en què aprofitem per parlar de l'arquitectura romànica i dels orígens de la llengua catalana.

La vida del monarca va estar unida a les guerres: lluitar per avançar, per créixer. Aquest pensament, en què la terra és el motiu que representa la força d'un país, era propi de l'època medieval; tot i que dissortadament les guerres territorials encara són vigents arreu del món.

Jaume I reforçà el patrimoni al nord dels Pirineus, va conquerir València que fou repoblada per catalans i aragonesos; havia arribat fins a Múrcia però cedeix aquesta part a Castella tot i que és repoblada per catalans. Hi ha la conquesta de Mallorca també als sarraïns que havien arribat des del nord d'Àfrica i s'havien instal·lat a les terres de llevant i les illes; havien portat un esclat de civilització i de novetat amb la cultura de l'aigua i una agricultura molt rica i diversa de verdures i fruites per a l'aliment i la medicina. Les arts de l'arquitectura,

Reproducció d'en cartell dels actes a Montpeller

la música, les matemàtiques, l'astronomia; una llengua i religió noves i el comerç i la varietat de colors i sabors però també de poder i de força.

Al seu costat va emergir el govern i la persuasió del rei català que va canviar el destí d'aquestes terres i de les persones que hi vivien. En aquell moment el govern de Jaume I va significar el cim d'un esforç; no vull dir que es justifiqui la lluita d'una cultura sobre una altra però és el que va passar: es va desarrelar molta gent, es van perdre propietats, es van fusionar cultures i tradicions. Es va imposar, per la força de la victòria, el rei cristià sobre els sarraïns. Avui podem revisar aquest període com l'anhel i la superació

d'una època i repensar un tram més del camí de la nostra història.

Jaume I va deixar un rastre de feina, amb virtuts honorables i greuges importants, com tota personalitat que va treballar, es va enfrontar al seu temps i el va superar.

Rosa Serra

Pels voltants del Portalet - Estiu 2009

Una vegada més hem tingut la sort de poder gaudir d'uns dies de vacances i de nou hem tornat al Pirineu a conèixer nous racons, a pujar cims per a nosaltres inèdits, a retrobar-nos de nou amb la natura. Hem pogut prendre'ns aquests dies a finals de juliol ja que l'experiència ens diu que, en general, es disfruta de millor temps pel juliol que per l'agost al Pirineu. Així ho vàrem constatar l'any passat (en comparació amb els darrers tres o quatre anys) i així mateix ho hem pogut confirmar aquest any en que hem gaudit d'un temps gairebé immillorable: dels deu dies només hem vist ploure unes tres hores el segon dia cap al tard.

Ens agrada aprofitar aquestes sortides estivals per anar a conèixer valls i racons del Pirineu més llunyà, el que en un cap de setmana és impossible d'anar-hi des de casa. Aquest any se'ns ha ocorregut muntar el "camp base" al Formigal, on hem llogat un apartament que ens ha resultat comodíssim. Com ens "aburgesem" amb el pas dels anys! Però ja no tenim vint anys, sinó molts més, i la veritat és que un bon llit, o una bona taula no van pas malament després d'una bona activitat. I la veritat és que d'activitat, a la nostra manera i a la nostra mida, n'hem feta força:

El primer dia, el mateix dia del viatge, ja ens estrenem amb les ascensions al Pic de Pinindalluelo, la Punta de los Calcines i la Punta de la Cochata que són uns cims relativament baixos, herbosos, però amb una esplèndida visió circular de la zona per on ens

morem aquests dies i que queden sobre el poble de Sandiniés al vessant dret de la vall del Tena.

El segon i tercer dies ens traslladem fins a Gabas, al costat francès, i des d'aquell petit poblet fem la llarga i variada ascensió al pic de Ger, al Salon de Ger i de propina a l'esbelt pic de Cèzy. Són cims del vessant nord d'amplíssimes panoràmiques i que la seva ascensió comporta una aproximació, des de Gabas, tan o més interessant que els cims mateixos: els boscos immensos de pins i avets, les vertiginoses cornises des Alhas, els extensíssims prats alpins on hi abunda la flor de neu, i ademés la xerrada amb un pastor, la nit a una antiga cabana on hem sopat sentint la pluja picar a la teulada i on ens han vingut a visitar el mastí del ramat, les cabres i els burrets de la granja propera.

El quart dia decidim tornar cap a França, cap a les gorges de Bitet que ja vàrem conèixer l'any passat quan vàrem ascendir al pic de Sesques. Ara ens endinsarem encara més per aquesta vall desconeguda, amplíssima, d'inacabables prats d'herba on hi pasturen els ramats i des d'on ens enfilem cap als cims de la Table de Ponce, el pic Mardàs, el Montagnon d'Iseye i el pic de Montaut. Cims més "modestos", gairebé de Prepirineu però que guarden bells racons com l'estol de petits llacs penjats en un balcó al peu d'aquests darrers cims. Ha estat el dia de veure evolucionar nombrosíssims voltors al voltant d'una vaca morta.

El cinquè dia, que s'aixeca molt núvol, decidim d'anar fins a Fabrèges també al costat francès, agafar el telefèric i el petit i interessant tren turístic d'Artouste. Això és aproximació amb trampa. Però el viatge val la pena, és un trenet de les antigues obres de la presa reconvertit al turisme i que acosta fins el llac d'Artouste, un amfiteatre format per les més grandioses muntanyes. Enfilem cap el pic Lurien, un vell conegut, un gran cim que ens deleïta amb unes panoràmiques locals magnífiques ja que tenim la sort que quan arribem a dalt els núvols s'esqueixen, el dia s'aclareix i les grans muntanyes properes com el Balaitous o el Pallas es fan enormes enmig de les boirades i el cel blau i un sol lluent que acaba per imposar-se concedint-nos una tarda d'estiu fantàstica.

Pics de Orient, Arriel, Balaitous i Frondelles des del Pic de Soques 2715 m. Foto: J. Mundet

Els següents dos dies el temps es preveu bo. Aprofitem per anar cap el costat espanyol, cap a la Sierra de la Partacúa, a pujar l'enorme Peña Retona, un gegant calcarí amb unes vies de pujada i de baixada prou enrevessades com per emprendre-les només si el temps és bo. Ja fa anys ens en va tirar enrera el mal temps en un altre intent que hi vam fer. Hi pugem per la Canal Ancha i baixem per Bucuesa i la Canal del Ganado. Déu n'hi do quines canals! De propina pujarem també el pic de Puerto Rico. El primer dia, el de l'aproximació, l'arrodonim pujant les dues puntes molt dretes de la Peña Calcín. No cal dir com han estat de fantàstics els dos dies que hem passat voltant pels extensíssims prats al peu de la gran muralla de la cara nord de la Partacúa, on de vaques n'hi ha a centes o a mils. Han estat dos dies esgotadors, però dels que tornem ben satisfets.

El dia que fa vuit el volem dedicar a "descansar" una mica de la forta pallissa dels dos darrers dies. Sortim del mateix Formigal amb la intenció de pujar la Peña Foradada que representa una ascensió "curta". Però el dia és esplèndid i quan som al coll del Forato decidim

Serra de la Peña Telera. Foto: J. Mundet.

aprofitar el bon temps i apuntar cap el pic de Soques (i de passada també pujarem la Dent de Soques) que és un cim molt poc conegut, cosa que el fa encara més interessant. No en tenim ressenya ni explicació. L'aproximació és llarga i una mica enrevessada. La pujada final és per un terreny escabros, trencat, vertical i embolicat. Per rematar-ho la cresta final presenta alguns passos delicats, aeris. Però el Soques és un gran cim. Té una panoràmica inèdita i grandiosa. És el primer 2700 que es troba a la carena axial pirinenca venint des de l'oceà Atlàntic. Un pic oblidat però que a nosaltres ens ha satisfet del tot. De baixada encara pugem la Peña de la Fita. Arribem cansadíssims.

I arriba el darrer dia. Arrosseguem fatiga, però és el darrer dia. I el temps és senzillament bo. Ahir, baixant del Soques, vam veure llunyà, a l'horitzó, cap el sur, un altre pic oblidat: el Pondiellós. S'hi puja des de Sallent de Gàllego, una marxa llarga i variada, de gran desnivell (més de 1600 mts), que ens porta per racons perduts, maravellosos: per sota la gegantina i espectacular "Quijada de Pondiellós" que no és més que el conjunt de pics de l'Infierno on hi ha encara restes de geleres amb seracs i tot. Els Ibones de Pondiellós, un lloc silenciós i fantàstic, de llacs d'aigües puríssimes, encara mig gelades, de tarteres netes i solitàries, de pedres de molts colors: ocres, negres, blanques, vermelles, grises... I el pic de Pondiellós al fons de tot, un "petit" pic de més de 2900 metres entre mig dels gegants veïns que superen els 3000 metres. Grans blocs de granet formen el cim que queda sobre el balneari de Panticosa. De rebot pugem el pic de los Arnals de 3002 metres i que suposa el "sostre" d'aquestes vacances. Ves per on, rematem aquests magnífics dies amb l'ascensió a un tres mil que encara era inèdit per a nosaltres.

Formàvem el grup el Paco Bolsa, el Joan Mundet i el Josep Gargallo.

Josep Gargallo i Costa

33 Aplec Excursionista dels Països Catalans

Des del 4 al 8 de desembre de 2009 ha tingut lloc el 33 è Aplec Excursionista dels Països Catalans a Simat i Benifairó de la Vall d'Alldigna. Cada any, i ja en fa 33, una entitat diferent del país pren el relleu per acollir l'Aplec, és una molt bona oportunitat per conèixer i descobrir nous paratges i viles dels Països Catalans, després de l'edició darrera a Montserrat enguany prenen el relleu els pobles de la Vall d'Alldigna a la comarca de la Safor al País Valencià.

La Vall d'Alldigna constitueix una subcomarca natural envoltada de muntanyes per totes bandes tret d'una encarada cap a la mar, això li dona un clima privilegiat amb estius càlids i hiverns suaus. El paisatge que encara avui hi predomina són els camps de tarongers. S'explica que el rei Jaume II en passar per aquesta vall i sorprendre per la seva bellesa digué a l'abat del monestir cistercenc de Santes Creus: "Vall digna per un monestir de la nostra religió", l'abat va concloure: "Senyor, Vall d'Alldigna". Des d'aleshores s'anomena Vall d'Alldigna i és l'emplaçament del monestir de Santa Maria de Vall d'Alldigna, principal atractiu històric i turístic de la zona.

Carles Miret, veí de Gandia, forma part de Viarany, entitat que juntament amb el Grup d'Esports de Muntanya de Benifairó, Grup de Muntanya Vall d'Alldigna, Centre Social Terra, Maulets i els Ajuntaments de Benifairó i Simat han estat els organitzadors de l'Aplec d'enguany, ens explica com sorgeix la idea de l'Aplec a la Vall d'Alldigna. "Hem participat en altres Aplecs, ens agradà la dinàmica i vam voler traslladar-la aquí. La Safor i la Vall d'Alldigna compten amb un grup de gent sensible al tema del territori, del medi i del poble. Viarany va contactar amb el Centre Excursionista de Pedreguer organitzador de dos aplecs anteriors, que ens va ajudar, ens va posar en contacte amb centres excursionistes del Principat i les Illes. Farà onze

mesos que treballem en l'organització, a la qual poc a poc s'hi ha anat afegint nombrosos voluntaris.

L'Aplec comptarà amb una quinzena d'itineraris, des del Circ de la Safor fins una passejada per la Marjal de Sueca. També hi haurà concerts com el de Pep Gimeno, correfocs, partides de pilota i la participació de la colla castellera la Nova Muixeranga d'Algemesí; l'auditori de Benifairó inaugurarà l'apartat cultural amb una exposició pictòrica, l'observació astronòmica entre tarongers, xerrades al voltant del macro urbanisme del País Valencià, l'agroecologia, o de presentacions de l'editorial de mapes excursionistes el Tossal, les marxes intercomarcals dels Països Catalans. Hi haurà també una fira d'entitats, l'actuació de Xavi Castillo i finalment la cloenda de tot plegat serà al Portal Nou del Reial Monestir de Santa Maria de Vall d'Alldigna".

Vicent Pitarch en parlar dels trets identificatius de l'excursionisme comenta els aspectes següents: la modernitat, el científisme, l'ecologisme i el component nacional. La combinació de tots quatre dona com a resultat un excursionisme ben definit, de notòria projecció social i una empremta nacional inconfusible.

Justament, una expressió nítida d'aquesta condició nacional la constitueixen els Aplecs Excursionistes dels Països Catalans, que enguany assoleixen la fita admirable de trenta-tres convocatòries, però em plau fer memòria d'un antecedent gloriós, precedent nítid dels nostres Aplecs, això és, el Campament de Germanor Catalana, que va aplegar l'any 1930, al Pla de la Garga (Osona) el grup Palestra que dirigia Pompeu Fabra, Acció Cultural Valenciana i l'Associació per la Cultura de Mallorca. Com veieu, venim de lluny i a fe que els Aplecs d'avui no solament s'han consolidat sinó que, a més, poden exhibir antecedents venerables.

Coneixedors com som d'aquest ventall d'activitats que s'ofereix en cada Aplec, el mateix dia d'arribada, dissabte 5 de desembre, en l'afany de descoberta del territori, ja pel nostre compte, ens dirigirem al castell de Marinyén, una talaia privilegiada propera al poble de Benifairó i que permet una vista esplèndida de la vall. És una fortalesa d'origen àrab que serví en un primer moment de refugi de la població, però després de la conquesta cristiana passà a mans del senyoriu de Vall d'Alldigna. S'amplià amb la construcció de noves estructures arquitectòniques, entre elles una capella amb arcs

Cim del Penyalba 772 m. Foto: J. Castells

de creueria. A partir del segle XVII, el castell entrà en decadència, però malgrat tot avui encara sorprèn per la seva construcció atrevida damunt del cingle, on diu la llegenda que una reina mora s'estimbà voluntàriament per no caure a mans dels cristians.

L'endemà diumenge escollírem l'excursió al cim de Penyalba i el Mondúver sortint del Monestir de Santa Maria per la senda dels Burros pujarem a la Font del Cirer i després a la cova de les Malladetes on esmorzaríem. Aquesta cova conté un important jaciment arqueològic. Seguidament continuarem fins al cim de Penyalba, una de les millors vistes panoràmiques de Valldigna. La Corbera, el Mondúver, Montgó, Bernia, Serrella, Aitana, Montcabrer i Benicadell i fins i tot Penyalgosa. Molts records d'anteriors Aplecs. Prosseguim cap al Mondúver per una cresta on gaudim de boniques vistes del poble de Barx, de la Drova, de les marjals de Xeraco i Xeresa i també de la Valldigna.

Per una pista arribem al cim del Mondúver on un important complex d'antenes dificulta la visió de les vistes de l'entorn. Farem el retorn vers la vall desolada de les Foies per causa dels incendis forestals que sols ha deixat alguns pins supervivents que contrasten amb el rocam calcari de tota la vessant. Seguidament baixarem el barranc de l'Escudella un dels senders històrics que utilitzaven els habitants de la pedania de les Foies i les terres de conreu del Pla de Santoma per baixar a la Valldigna. Ja a la vall planejant entre tarongers visitem l'antiga mesquita de la Xara, actualment ermita de Santa Anna, que conserva elements del seu passat sarraí.

Per el dilluns tenim l'excursió mes dura que ens portarà després d'un fort desnivell al cim de la Safor, la muntanya més alta de la comarca. Comencem on ens deixa l'autocar, la pedrera de Vilallonga, on tot seguit baixem a tocar el riu Serpis, estreta vall on fins fa 40 anys passava el tren xitxarra que unia Alcoi i Gandia del qual seguirem l'antic traçat, travessant diversos túnels. Ben aviat emprenen la forta pujada cap al circ que configura la Safor.

Després de seguir un tram de pista i en arribar a la cresta cimera trobem la Finestra o roca foradada des d'on s'albira la pedrera on hem començat l'excursió.

Poc més amunt i abans del cim trobem la Nevera de la Safor, antic pou de neu conservat de forma precària i que ens mostra la importància que va tenir d'antic el comerç del gel natural amb finalitats mèdiques, culinàries i en la conservació d'aliments.

Cercavila i entrega de la bandera de l'Aplec. Foto: J. Castells.

Un cop al cim gaudim de les vistes de l'entorn, Mondúver al nord, Benicadell i Montcabrer al sud-oest, la Serrella, l'Aixortà i Aitana al sud, i cap a l'est el Montgó.

Farem la baixada per la font dels Òbits i continuarem davallant pel barranc dels Bastells i Bassiets fins al poble de l'Orxa.

Pel que fa als actes culturals assistirem als que es feien al poble de l'acampada. Benifairó, on el disabte, Sergi Saladié parlà de política energètica a casa nostra. Tot assenyalant els reptes a superar de l'actual model basat en els combustibles fòssils i en l'energia nuclear i senyalà que per fer front a aquesta situació, aquí la meua sorpresa vist la polèmica sorgida a la Garriga, les que se'ns presenten més útils son les que utilitzen fonts renovables. En aquesta línia Sergi Saladié professor de la Universitat Rovira i Virgili, apuntà la solar, l'eòlica i la procedent de la Biomassa, prioritant la seva instal·lació en sòl urbà i industrial, i que per tant aproximen els centres productors als nodes de distribució i consum ja existents, i que a més es poden enriquir amb la participació de la ciutadania tant en la concepció com en la gestió dels projectes.

El diumenge les conferències foren "40 anys d'independentisme als Països Catalans" a càrrec de Josep Guia de la Universitat de València. Que de forma amena anà explicant l'evolució de l'independentisme amb l'aparició del PSAN i repassant els alts i baixos, entrebancs i encerts tot vinculant-ho amb la influència rebuda pel context internacional d'aquestes dècades i fins encarar el futur amb més optimisme.

L'altra conferència era sobre "L'expulsió dels moriscos i les seues conseqüències" a càrrec del professor Manuel Ardit, també de la Universitat de València. En escaure's enguany el 400 aniversari del decret de Felip III de 1609 ordenant l'expulsió de tots els

moriscos. Repassant especialment l'impacte a les terres del Regne de València del qual se n'expulsaren 135.000 moriscos quedant moltes terres despoblades generant una important crisi econòmica social i cultural en aquests territoris.

Finalment el dilluns la conferència fou sobre el moviment agroecològic als Països Catalans a càrrec de l'Enric Navarro, qui feu un repàs des dels moviments higienistes a principi de segle XX fins el fort creixement durant les darreres dècades de l'agricultura ecològica que ha passat de ser una utopia a convertir-se en un sòlid sector econòmic amb molt de futur amb projectes empresarials vigents com la cooperativa de producció i consum Aigua Clara d'Alberic, que serví tots els plats cuinats en el sopar de germanor de l'Aplec.

Aquests, juntament amb altres actes diversos constituïren un extens ventall d'activitats pels 4 dies que durà l'Aplec, que va traduir-se en un èxit tant pel que fa a l'organització com a seguiment i participació, que a més es va veure afavorit per un temps esplèndid que donà més relleu al programa d'actes de l'Aplec.

El dimarts 8 de desembre a migdia es va celebrar l'acte de cloenda amb diversos parlaments, es plantà una alzina i s'inaugurà un monòlit commemoratiu per recordar la realització de l'Aplec. Per acabar els organitzadors traspassaren la senyera, símbol de la continuïtat dels Aplecs, als excursionistes de les Illes on tindrà lloc el proper Aplec.

Josep Castells i Gironès

Integral Torca del Tonio - Cova Cañuela (Cantàbria)

Anar a fer espeleologia a Cantàbria, té sempre quelcom d'especial: els tràmits burocràtics previs, el llarg viatge, el paisatge que ens espera, tan verd, tan característic, però sobre tot perquè sempre que ens desplaçem allà, sabem de bell antuvi que l'objectiu que projectem aconseguir s'ho val i que de ben segur si l'assolim, ens omplirà de satisfacció, i que per tant tornarem a casa una mica més feliços.

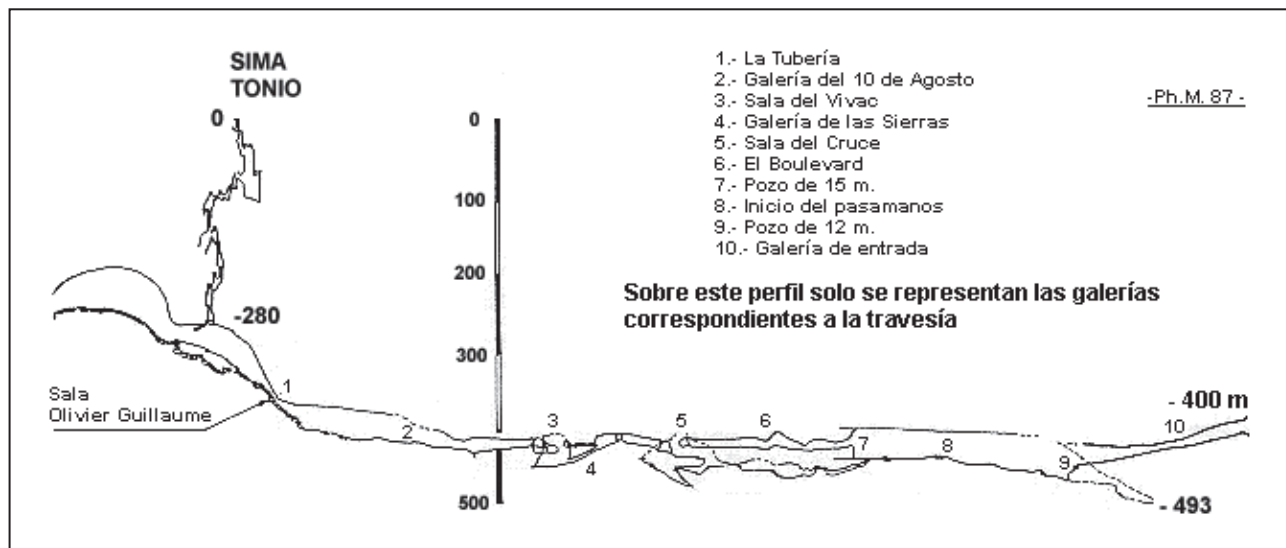
Aquest cop l'activitat pretesa era la travessa Torca de Tonio-Cueva Cañuela, cavitats situades en el municipi d'Arredondo, i que va acomplir totes aquestes expectatives amb escreix.

Després d'un viatge des de Granollers, que realitzem travessant llargues zones d'espessa boira, i d'una nit humida amb el cel completament tapat, arribem a l'entrada de la Torca de Tonio prop de les cabanes de Buzulacueva, al voltant de les 10 hores d'un matí agradablement fred i radiant. L'aproximació des del punt on hem deixat els vehicles, es realitza remuntant unes suaus pendents cobertes de prats pels que voregem diverses dolines de totes mides. Les boires

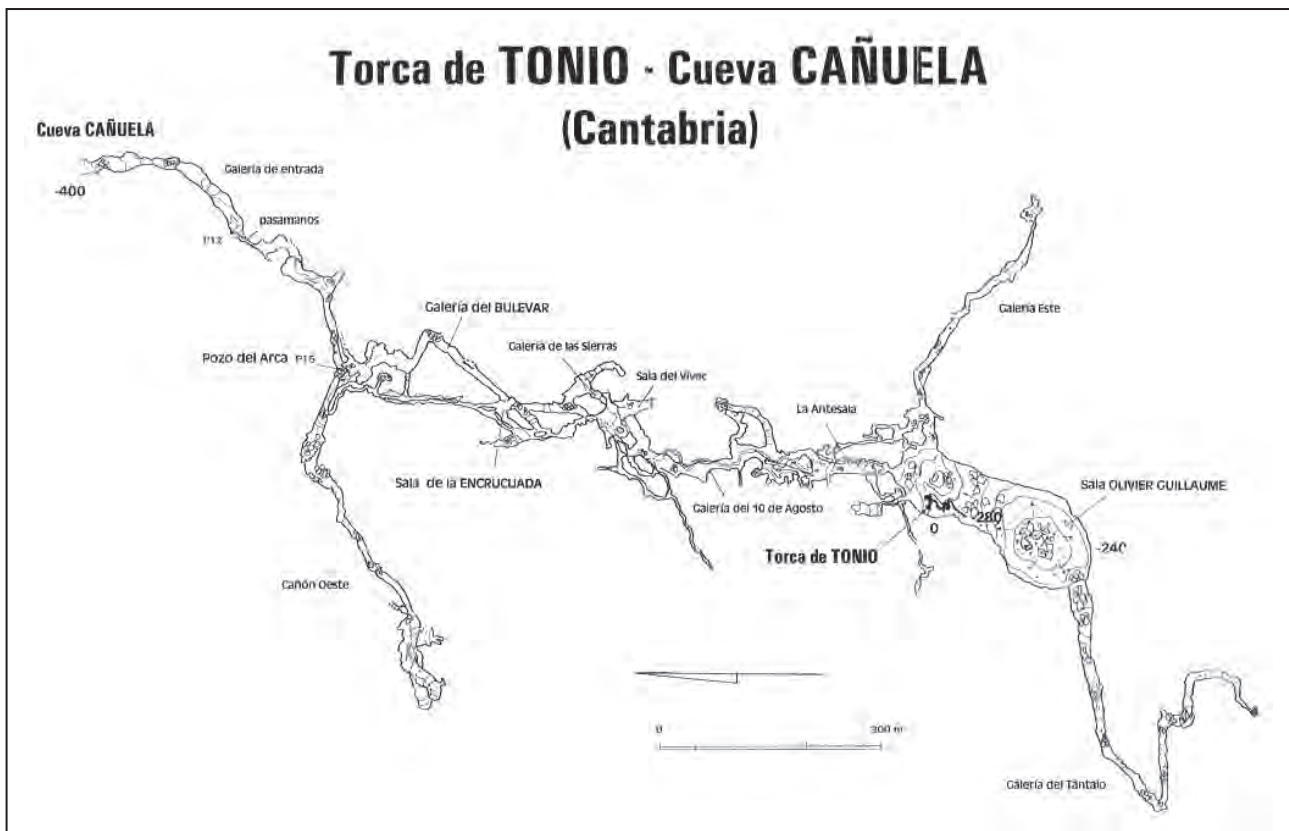
cobreixen encara el fons de les valls, i la seva blancor contrasta amb el verd intens de l'herba que trepitgem. Hi hem invertit uns 30 minuts.

Hem format dos grups. Vaig en el primer amb en Toni Pueyo, la Rosana i la Mònica. Darrera nostre el grup format per en Lluís, en Juan Carlos, la Silvia i en Francesc ens segueix a tocar.

L'avenc de boca estreta, que expulsa contínuament aire humit de l'interior, dona pas a un primer pou de 15 mts. que es va eixamplant de mica en mica. Com és habitual en les travesses subterrànies, utilitzem la tècnica de doble corda, que permet anar baixant els diferents pous de l'avenc amb la mateixa corda, després de ser recuperada estirant des de sota un dels seus extrems. Un cop s'ha realitzat aquesta maniobra en el primer pou, no hi ha marxa enrera possible, i l'única opció es avançar fins a la sortida. Es tracta d'un moment psicològic d'una important transcendència. Sents xiular la corda en caure, i quan després de pocs segons impacte amb força contra la base del pou i queda quieta als teus peus, saps que qualsevol

Torca de TONIO - Cueva CAÑUELA (Cantabria)

Cova Cañuela; Planta.

incident o accident que t'impedeixi avançar, et deixarà en el punt on es produeixi, absolutament bloquejat.

Però ara no és el moment de pensar en tot això. Després d'aquesta primera vertical anem baixant les següents de 17, 10 i 48 mts. En aquesta última, hi trobem un passamà que ens ajuda a pendular fins a una finestra penjada a uns 10 o 12 mts. pel damunt del seus fons. Des d'aquí remuntem un meandre ascendent, ajudats per una instal·lació fixa. Després d'un altre pou de 10 mts., arribem a la famosa diàclasi vertical. Es tracta d'un pou de 12 mts. de profunditat i d'una amplada mantinguda que mesura entre 30 i 40 centímetres. He de reconèixer que la dificultat que pot representar el descens d'aquesta vertical degut a la seva estretor de la que tant se n'ha parlat, em neguiteja una mica, per això quan l'he superada sense cap mena de dificultat, sento un alleugeriment que per fi em tranquil·litza.

Després de baixar una rampa, seguim per un conducte on travessem un espai buit gràcies a una corda fixa, l'estat de la qual gairebé esgarrafa, i ens plantem davant d'una nova i llarga sèrie de pous de 6, 4, 55, 5, 6, 20, 13, 15, 18 i 22 metres respectivament, que ens situen en un meandre per el que circula una petita aportació d'aigua i una forta corrent d'aire ascendent, és la Gatera de la Borrasca. De sobte el buit s'obre als nostres peus. Ens trobem davant del forat que s'obre en el sostre de la sala Olivier Guillaume, la qual degut a les seves dimensions colossals és una de les més grans de l'estat. És el punt d'unió entre la Torca de Tonio i la Cueva Cañuela. Instal·lem una corda, hi muntem el davallador en una postura un xic acrobàtica i iniciem un descens completament aeri que ens permet fer peu ràpidament a la base de la sala, com-

pletament ocupada per blocs de totes mides.

Portem cinc hores dins de la cavitat i per primera vegada des de que hem entrat ens reunim tots vuit. Ens aturem una estona per reposar i fer un mos, i un cop hem carregat les piles continuem avançant. A partir d'ara anirem tots junts. Triguem ben bé quinze minuts per arribar al final de la sala. Desgrimpem uns passos entre blocs i arribem a la *Galería del 10 de Agosto*, on apareixen unes grans estalactites que arrenquen les primeres exclamacions d'admiració, les quals s'aniran repetint durant tot el recorregut que encara ens separa de la sortida. Passem pel damunt de la Sala del Vivac travessem la *Galería de las Sierras* i la *Galería del Patinazo* i arribem a la *Sala de la Encrucijada* des d'on podem accedir a la *Galería de Bulevar* de grans dimensions i el terra pràcticament pla. Al final d'aquesta galeria un ressalt d'uns 12 metres, equipat amb una corda fixa ens talla el pas. Es tracta del Pozo del Arca, darrer obstacle que hem de superar abans de trobar el llarg passamà, que ens permet avançar a mitja alçada per l'enorme galeria que ens apropa a l'exterior.

Intuïm ja la sortida, i efectivament en pocs minuts ens trobem plegats en el gran pòrtic d'entrada de la *Cueva Cañuela*. Fa set hores i mitja que hem entrat per la *Torca de Tonio*. És negra nit quan iniciem el camí de baixada cap al cotxe que hem deixat aquest matí no gaire lluny d'aquí. Els rostres no poden (ni volen) dissimular, i reflecteixen la nostra satisfacció per la realització d'aquesta integral del tot recomanable. Al cap d'un parell d'hores asseguts al voltant d'una taula rematem la sortida amb un sopar d'antologia.

Antoni Rocias

Ha tornat a estar un dels anys amb més federats (prop de 50). Això també es reflecteix en el volum d'activitats i sortides que es realitzen. Pràcticament cada cap de setmana hem fet una o altra sortida. A visitar un avenc, explorar una zona o deixar-nos portar per les aigües d'algun engorjat. Es fa difícil (i una mica pesat) enumerar-les totes. Com sempre descriuré les més importants:

14è Curs d'Iniciació al descens de Barrancs i d'Engorjats

Enguany hem tornat a fer abans del curs de barrancs i del d'espeleologia una sortida de "portes obertes". Que com el nom suggereix està oberta a tothom que tingui ganes de conèixer aquestes activitats. Ha estat un èxit de participació. El 19 d'abril, més d'una vintena de persones vàrem anar a fer el descens dels Estrets de Can Virella, també anomenada la Riera del Carme. Aquesta activitat ens serveix perquè els indecisos s'acabin de decidir, o no, a participar en el curs.

Durant el mes de maig es va realitzar el curs de barrancs. També amb força èxit de participació, omplint totes les places que teníem disponibles.

Barranc de Centelles durant el curs del mes de maig.

Aquest any ha estat un curs "hevi", les fortes nevades de l'hivern i les pluges de la primavera han fet que els barrancs anessin força alts. Però a diferència de l'any anterior la climatologia ens ha acompanyat i hem pogut realitzar els descensos previstos. Sempre intentem realitzar el des-

cens de barrancs, el més variats possibles, tan morfològicament, com amb les tècniques de progressió a emprar. Intentant que la dificultat dels mateixos sigui "creixent", per tal de facilitar l'aprenentatge als participants.

28è Curs d'Iniciació a l'Espeleologia

Aquest curs també ha tingut molta participació. Un total de 12 cursetistes i més de 20 monitors que s'han anat rellevant al llarg de les diferents sortides. Ambdós cursos tenen la mateixa dinàmica: unes classes teòriques que fem els dimecres i divendres al vespre i unes sortides pràctiques que realitzem durant els caps de setmana que dura el curs.

Enguany hem fet les següents sortides:

24 d'octubre: Pareds de pràctiques de Valldeneu (Aiguafreda). El primer dia el passem practicant les

maniobres que s'utilitzen en les tècniques de progressió vertical.

25 d'octubre: Avencs del Garraf: Avenc dels Llabrics i d'En Lluís Sola. Varem fer dos grups i tots els cursetistes varen realitzar les dues cavitats, practicant la progressió.

31 d'octubre: Avenc de Castellsapera: Cavitat on apart de continuar practicant les tècniques verticals, tenim un primer contacte amb la "fauna" cavernícola, ja que hi ha una colònia important de ratpenats.

Curs d'espeleologia.

08 de novembre: Avenc de Can Sadurní: Cavitat amb una vertical de més de 50 metres.

14 i 15 de novembre: Sortida de cap de setmana a la zona del Perillós, a la Catalunya Nord. Aquesta zona, situada a prop de Perpinyà, és un massís molt semblant al del Garraf. És va fer la visita a diverses cavitats.

La valoració general del curs, per part dels cursetistes i els monitors, ha estat molt positiva. Valorant especialment el bon funcionament del mateix i la relació entre tots els participants. Un cop finalitzat cada un dels cursos, com els darrers anys, hem organitzat unes sortides periòdiques perquè els cursetistes tinguin l'oportunitat de continuar practicant aquestes disciplines.

Viatge a Slovenia

Durant l'estiu una de les activitats més destacades a estat el viatge d'uns quants membres del GIEG a Slovenia. Ja l'any 1975 es va realitzar una expedició, a aquest país per a visitar la zona del "Karst". Aquesta regió amb un volum molt important de cavitats, té diferents fenòmens espeleològics únics en el món.

El viatge d'enguany ha estat per a tenir un primer contacte amb aquesta regió i fer una mica "d'espeleo-turisme". Visitant diverses cavitats, de desenvolupament horitzontal i sense gaires dificultats tècniques. Les més destacades han estat: Postojna Jama (Visitable), Krizna Jama i Nadjerna Jama. També vàrem fer un petit circuit per la zona, on observàrem diferents fenòmens externs i on vàrem poder veure, en una petita cavitat, els famosos "proteus", uns amfibis cavernícoles que sols habiten cavitats d'aquest país i de les regions properes de Croàcia i Bòsnia.

Però principalment, el motiu del viatge ha estat realitzar diferents descensos de barrancs del país. Per això ens varem desplaçar a la zona sud-oest del país, als Alps

Julians. Aquesta regió, rica en aigua i d'abruptes muntanyes, té alguns dels barrancs més espectaculars que hem fet fins a la data. Verticals de més de 90 metres, barrancs amb "glaceres", tobogans naturals, salts de més de 15 metres, és una part del que hem pogut gaudir durant els 15 dies que hem estat de viatge.

Toni Pueyo

Cova Krizna Jama a Slovenia.

Secció d'escalada SEDEG

14 i 15 de Març de 2009: sortida post-curset d'escalada SEDEG

Una bona colla: Laura, Salva, Albert G., Rafa, Raquel, Albert N., Marta, Dani, Fran, Rosa, Montse, Sergi, Eduard, Andreu, Irina, Anna G. i Xavi- i en Salva i la Laura del Centre Excursionista de Palautordera, hem passat un fabulós i esplèndid cap de setmana d'escalada a Vilanova de Prades. Aquest petit poble de la Conca de Barberà és un espai especialment atractiu i acollidor pels escaladors i les escaladores, amb unes franges de roca conglomerada de molt bona qualitat per poder practicar la nostra afecció preferida.

El pic de Curull (1.023 m.) és el punt més alt de la serra de la Llena. L'escola de Vilanova de Prades compta amb unes 400 vies de entre tots els graus i, tot i que es caracteritza per la seva dificultat, és una de les escoles amb major nombre de vies de 4t i 5è grau de les Serres de Prades.

La seva multitud de forats fa difícil l'escalada a vista, però queda del tot compensada amb la majestuositat dels seus moviments, tècnics de peus i força dinàmics.

Nosaltres vam estar el dissabte al sector de Penya Alta, i hem de dir que vam esgotar totes les vies. Entre la colla

Escaladors del SEDEG al Barranc de Viern. Foto: M. Mena

que érem i les ganes de tocar roca calenta que hi havia, encara era fosc que provàvem els últims passos.

A l'endemà, vàrem estar al Barranc de Viern. El sector és dret però és un espai molt maco, més proper a la carretera però tot i això força tranquil. En tot el cap de setmana, cap altra cordada. M'equivoco! Només un parell de nois, el dissabte. Increïble, no creieu? Gràcies per un cap de setmana genial!!! Sobretot pel coordinador de la sortida: l'Eduard!!! Això és tot!

Montse Mena.

Diedre Blanqueta (V+) Pala Alta. MontRoig

El diedre Blanqueta està situat a la part central i més elevada de la Pala Alta (MontRoig) a la comarca de la Noguera, a prop de Vilanova de la Sal.

És una via de tall clàssic que recorre un diedre molt marcat de la paret. L'escalada és sobre roca calcària molt variada amb murs fissurats, algun tram de placa i diedres.

Primera ascensió: X. Garreta, E.Valentí, E.Bachs, X. Martínez (1971).

Equipament: parabolts i algun clau. Reunions equipades per rapelar. Poden anar bé algunes bagues i friends petits. **Orientació:** Sud

Horari: 2-3 hores
Dificultat: V+ o A0
Desnivell: 140 metres

Accés: des de Balaguer anem fins a Gerb i aquí prenem la carretera cap a Vilanova de la Sal. Un cop al

poble, creuem i trobem una pista cap a l'ermita de Montalegre, que caldrà seguir uns 4'5 km. La pista ens durà fins a la paret i des d'aquí fins al coll de Porta, on podem deixar el cotxe.

Descripció:

L1 (IV+ 30 metres, 3 parabolts): sortir recte buscant un arbre que veiem a l'esquerra. Fer algunes zigues-zagues fins a la R1.

L2 (V 35 metres, 4 parabolts): escalem flanquejant primer uns 3 metres a l'esquerra i després uns 10 metres a la dreta fins trobar un petit muret de placa fàcil que superem per arribar a la R2.

L3 (V+ 40 metres, 3 parabolts, un pitó i un pont de roca): sortim amb tendència a l'esquerra fins arribar a un diedre atlètic i ben fissurat protegit amb dos parabolts i un pitó. Superat aquest pas arribem a la R3.

L4 (V- 20 metres, 1 parabolts i 1 pitó): pugem recte per la fissura fins que aquesta s'acaba i ens obliga a sortir per la dreta fins a la R4 (opcional però aconsellable).

L5 (V+ o A0 35 metres, 2 parabolts, 2 pitons i 1 pont de roca): diedre molt fissurat i casi perfecte recte amunt. Passos tècnics i estètics que finalitzen amb l'arribada al cim i la última R5.

Vistes panoràmiques del congost de Montrebei, Àger i Camarassa per una banda i St. Llorenç de Montgai i el riu Segre per l'altra.

Descens: des del cim trobem un punt geodèsic i una caseta meteorològica. Agafar camí ben fitat que surt cap a la banda est fins baixar de nou al coll de Porta.

Escalada realitzada el dia 5 d'Abril amb en Sergi i l'Esther, companys del Grup d'Alta Muntanya i Escalada de Mataró (GEAMM).

Gaudiu d'unes bones escalades,
Montse Mena.

Diadre Blanqueta.

Huayhuash inoblidable

No pretenem descobrir ara i aquí la sopa d'all. Probablement molts de vosaltres ja teniu referències del Huayhuash sigui per amics, pel Vèrtex de juliol del 2007, o pel documental "Touching the Void" - un film totalment recomanable per viure l'èpica de l'alta muntanya més inaccessible (però que no ens ha d'espantar als que simplement anem a fer un trekking *al voltant* de les muntanyes).

Així doncs, més que fer una descripció exhaustiva del recorregut, hem optat per transcriure només aquells moments i records que ens han colpit especialment i que duren impregnats a l'ànima per sempre més. El trekking del Huayhuash està pensat per observar, a mesura que es completa la volta al massís

Esplèndida vista de la muntanya amb els primers llums del dia reflexats al llac. Foto: D. Balliu.

en dotze dies, els mítics "Siulá Grande" i "Jerupaja" entre d'altres, però com tots els grans viatges, porta associats altres descobriments inesperats per al viatger. Aquí en teniu alguns dels nostres...

El primer gran impacte

Divendres, 14 d'agost. Finalment! Després de dos dies de viatge en autocars i furgonetes, i dos més de caminada des del punt d'inici de la nostra incursió al Huayhuash, arribem al segon punt d'acampada, on teòricament tenim ja a la vista els primers grans "nevados" de més de 6.500 metres d'alçada: els dos Xirixanca, el Jerupaja i el Toro. Uns pics tan escarpats que hom pensaria que no és possible estar-se dempeus al cim.

Llàstima que de moment només en podem intuir la forma i majestuositat al darrera dels núvols i boires que semblen haver trobat gust a amagar-nos les muntanyes. No pot ser, quina mala sort... bé, esperem que en algun moment abans de les sis de la tarda (quan es farà fosc definitivament) s'aclareixi el cel. No podem marxar demà al matí i no haver-los vist... Ara! Ara sembla que es veu una mica un cim... falsa alarma, un altre núvol el torna a tapar. Pacència... per fer temps, anem a pentinar els rucs, fidels companys de trekking que ens alleugereixen el pes de la motxilla. Res a fer. Es va fent tard i el dia està a punt de morir. Desolació. De veritat no podem admirar aquests monstres de la natura que tenim pràcticament davant dels nostres nassos? Hem creuat mig món per arribar a aquest indret remot i haurem de passar de llarg? Si us plau, si us plau, que faci bo demà al matí...bé, deixem-ho estar i cap al sac de dormir, que des que ha desaparegut el sol aquí fot un fred que entra, no ja fins el moll dels ossos, sinó fins al moll de l'ànima. Bona nit!

"Dani i Marta, encara dormiu?" ens reclama una veu des de fora de la tenda, poc abans de les sis del matí. "Sortiu de seguida, heu de veure això..." Corre, corre, pijama avall, pantalons amunt, la cremallera de la tenda que s'encalla, ensopegada en sortir, el cor bategant d'anticipació, ulls amunt, i... DÉU MEU, QUÈ ÉS AIXÒ??? La muntanya sencera, enorme, descomunal,

grandiosa, se'ns mostra en tota la seva majestuositat, ni un sol núvol, un cel totalment net, mentre que els primers raigs d'un sol esplendorós impacten enlluernadorament a la glacera creant una imatge abassegadora, inabastable, inacabable. I això no és tot: el llac al peu de la muntanya, ens ofereix un reflex absolutament espantós, impensable, inaudit: tanta bellesa natural, multiplicada per dos... ara ja em puc morir!!

Conquerir el Diablo Mudo

Amunt, que ja són les dues de la matinada i tenim moltes hores de camí per davant. Ahir ja vam poder glimpar la forma del Diablo Mudo, que malgrat un nom tan amenaçant, resulta a distància molt menys aterridor que la resta de pics que hem admirat: Siulá, Jerupaja, Jurau, Trapecio, Cuyoc... Tot i això sospitem que no resultarà empresa fàcil per més que el nostre guia ens hagi tranquil·litat respecte la seva (reduïda) dificultat tècnica. Equipats amb tota la roba d'abric que hem portat, iniciem la caminada nocturna, enmig d'una nit completament estrellada, on l'ensurt més gran consisteix a trobar-se cara a cara amb la mirada d'un ruc, que de dia sembla de peluix però en plena nit resulta d'allò més inquietant.

Travessem un parell de pedregars i pugem una paret de paret lliscant, que d'haver estat un pèl més dreta hauria estat una escola d'escalada d'adherència. Continuem per camins cada cop més exposats per l'alçada, tot trepitjant neu i gel ocasional en llocs on una patinada podria ser fatal. Les formes de la muntanya comencen a fer-se espectaculars i s'albira la llum del sol darrere les muntanyes de l'horitzó. Pugem i pugem, i l'avenç es va alentint a mesura que l'aire perd consistència i ens cal respirar més fons. Després de dotze dies de trekking comencem a estar avesats

a una certa manca d'oxigen, però l'exercici d'avui és més exigent en desnivell acumulat i alçada. Arribem a la zona de neus perpètues i ens encordem: senyal que s'apropen noves dificultats. Amb grampons i piolets seguim avançant per vessants cada cop més inclinats i amb vestes que sobrepassen l'alçada del genoll. A estones ens trobem grimpant fins que cal directament clavar piolet i grampons i progressar uns metres en vertical, talment com si féssim escalada en gel. Ens anem acostant al cim... la respiració ja resulta penosa, i ens anem aturant cada pocs metres, quan la baula més feble de la cordada ja no pot seguir el ritme. Als nostres ulls comença a aparèixer el relleu de la serralada del Huayhuash. No obstant, no tenim temps ni força per entretenir la mirada. Seguim amunt cada cop més poc a poc, desitjant que el següent ressalt de roca i neu ens porti finalment el cim, tant sols per comprovar un cop més, que espera una nova ascensió. Malgrat l'energia minvant, la màgia del moment ens té corpesos, a mesura que avancem per capricioses formes de roca nevades i deixem enrere escletxes a la muntanya per les quals es filtren vistes grandioses només per uns segons. Finalment però, distingim i assolim el punt final, l'objectiu de tants esforços: el cim del Diablo Mudo!! Des dels 5.300 metres d'alçada, gaudim d'un lloc privilegiat per admirar un entorn format per milers de pics andins, molts de nevats, molts d'altres anònims. La Cordillera Blanca, la pròpia Huayhuash, i tantes d'altres, totes a l'abast d'una sola mirada!

La Pachamanca i la seva gent

Dotze dies de trekking són força dies de trekking. Les hores compartides van fent forat en la reserva inicial entre excursionistes vinguts de lluny i guies peruans, avesats a tractar amb una certa distància els estrangers i amb qui amb prou feines es poden comunicar si no saben castellà. Quan ja hem vist en Leo pescar truites al riu com si només calgués allargar la mà per agafar-les; quan hem ajudat en Guillermo a localitzar un ruc que s'havia escapat; quan hem compartit experiències i ens hem explicat algunes de les claus de les nostres vides respectives, comencem a sentir-nos més propers i a apreciar allò que tenim en comú independentment del lloc d'origen. I també allò que ens fa especials i diferents a cadascú. Després d'aquests dies, somriem quan sentim l'alegria natural de n'Ezequiel, el cuiner, malgrat que només xapurreja el castellà; li regalem un llibre de nusos que li ha fet gràcia provar de llegir; tenim una confiança absoluta en les capacitats d'en Guillermo, que als seus cinquanta (qui sap, costa de dir si la seva pell arrugada és testimoni de molts anys de saviesa, de les inclemències del clima d'alta muntanya, o d'ambdues coses) es lleva més d'hora que ningú i resol tots els entrebancs per assegurar-se que recomanarem el seu país als nostres amics quan tornem a casa. Ens sorprèn en Leo, potser el més tímid i reservat de tots, quan una vespre a la sobretaula ens canta una inesperada i bellíssima cançó d'amor per a una peruana; de tan aplaudir, sortim de l'estat d'hivernació en què ens té immersos aquest intens fred andí que davalla sobre les nostres tendes tan bon punt arriben les ombres.

El penúltim dia celebrem una festa gairebé de comiat: la Pachamanca. Una tradició l'origen de la qual es perd en els temps i que consisteix a sacrificar una ovella i a

Darreres dificultats abans d'arribar al cim del Diablo Mudo. Foto: M. Ocaña.

coure'n la carn com ho devien fer els ancestres fa milers d'anys. Es tracta de construir una cúpula amb pedrots (sí, sí, cal una certa gràcia perquè no s'enfonsi, sobretot al col·locar les darreres pedres que tanquen el sostre) aplegats dels voltants i encendre-hi un foc a dins. Un cop la roca està roent, s'ensorra la cúpula i es posa la carn al damunt de les pedres, acompanyada d'una varietat de tubercles de la regió: papas, ocas, camotes... i de blat de moro del país, la chicha morá. Es cobreix tot amb plàstics, terra, plantes i es deixa que l'escalfor faci la seva feina una estona. Quan el nas dels nadius els indica que la carn està en el seu punt, es desenterra el menjar i es porta a taula. Tota una cerimònia!

Ens acomiadem amb el cor encongít, sabent que les possibilitats de comunicació futura són pràcticament inexistents. No hi ha cafès - internet al cor del Huayhuash ...

La pobresa del Perú

Fins a cert punt, hom s'espera que a l'alta muntanya les condicions de vida siguin dures. La falta de personal sanitari fa que qualsevol incident (des d'una simple otitis d'un nen fins un tall a un dit amb un ganivet rovellat) es converteixi en una amenaça. Viatjar a la capital, Lima, per rebre atenció és tot un projecte que requereix diversos dies de viatge. No obstant, viure a la plana tampoc és garantia de res. Als afores de Lima, un terreny d'aspecte polsós i desèrtic arran de mar, s'estenen quilòmetres i quilòmetres de *chabolas* que molt probablement no disposen de llum ni aigua corrent. No pots deixar de demanar-te què hi deuen fer tanta gent en aquestes precàries construccions. Ni entreveure quina possibilitat tenen de canviar i prospe-

Preparació de la festa de la Pachamanca. Foto: D. Balliu.

rar. Seguiran vivint així d'aquí vint anys? Marxem amb la sensació que aquells que segueixen a la muntanya, malgrat les dures condicions, almenys viuen en un entorn privilegiat si la vida els permet apreciar-ne la irresistible bellesa natural. Si més no, són a casa seva i no viuen exiliats en el seu propi país com els que van fer les maletes per anar no se sap ben bé cap a on...

I altra volta a casa

I ja tornem a ser a casa. Cal dir que ens ha costat Déu i ajuda entrar en el nostre món habitual, amb calor, gent, sol i platja, i seguidament, la feina i les presses de sempre. Després d'aquests dies, sembla talment com si tornéssim d'un planeta diferent... en aixecar els ulls de l'ordinador, encara sembla que haguem de veure un imponent *nevado* a l'horitzó!!

Marta i Dani, agost 2009.

XVè curs d'escalada en roca

El passat mes d'Octubre la secció d'escalada va fer el 15è curs d'iniciació a la escalada en roca.

Durant els dies del curs vam gaudir d'un magnífic temps i es va poder fer totes les activitats programades, els dos primers diumenges escalades d'un llarg, el cap de setmana següent primers tastets de vies de diversos llargs, amb una barbacoa com a

sopar a l'Ermità de Vilanova de Meià i l'últim dissabte es va assolir una magnífica agulla de la muntanya de Montserrat.

El curs ha estat format per deu cursetistes, en Marc, en Quim, la Susana, la Silvia, en Pedro, l'Eva, la Nuria, en Mikel, l'Alex i l'Eli, i com a monitors tots els companys de SEDEG.

Monitors i cursetistes del 15è curs d'iniciació. Foto:

Caminant pels Picos de Europa

Estiu del 85, vacances en família. Estació superior del telefèric de Fuente Dé i un corriol rumb Nord que s'endinsa en el cor del Macizo Central en direcció al Naranjo de Bulnes, un camí que no puc emprendre..

Primavera de 2009, amb la guia Alpina i el mapa sobre la taula començo amb il·lusió a recórrer aquell corriol que em va quedar pendent fa 24 anys... Ara tant sols falta trobar els companys d'aventura i per a això compto amb la direcció d'e-mail idònia, la del grup de muntanya de l'AEG. Plantejo el viatge i en poc temps arriben respostes positives, una reunió per concretar persones i dates i aquella il·lusió esdevé un projecte real.

Dissabte 7 d'agost ens posem en camí rumb a Fuente Dé, 850 km sense incidents, encara que el temps, que durant el matí ha estat solejat, augmenta la nuvolositat quant més al Nord progressem, de manera que arribant a destí els núvols impedeixen veure els pics que ens envolten. Ens instal·lem al refugi del càmping El Redondo i sopem amb l'esperança que al dia següent trobem un dia amb sol.

Doncs no, avui diumenge 8 la situació és encara pitjor i plou, però ja estem aquí i ens esperen a dormir en el refugi de Urriellu, per la qual cosa pugem al telefèric i en 4 minuts ascendim els 753 m de desnivell fins a l'estació superior. Comprovem que seguim immersos en els núvols que deixen aquesta fina pluja típica de la zona, i amb la visibilitat reduïda comencem a caminar per la pista que es dirigeix al Nord, fins arribar a La Vueltona, on prenem el PR que ràpidament guanya alçada i ens conduirà fins al refugi. Desistim així de creuar cap l'Est a la recerca del Collado de La Canalona per, passant pel Collado Bonito, arribar al Naranjo de Bulnes pel SE. Diuen que és un camí molt bonic, però envoltats de boira, no veurem res, així que continuem el PR fins a Horcados Rojos. El descens d'aquesta zona s'anuncia com a perillós, encara que està equipat amb cables i a més, el terreny està moll i reslliscós. Per fortuna, encara que a poc a poc, ho passem sense problemes. Ha acabat de ploure i fem una aturada en el Jou de los Boches per menjar i observar els isards. Continuem pel congost de los Boches i la Jou sin Tierra, arribant per fi a la vista del refugi que apareix entre la boira, sota l'invisible Picu de Urriellu. Ens instal·lem i al cap de poc s'obren clars que ens permeten contemplar una mica de l'entorn i de la vall. Llàstima que ens ha-guem perdut aquest panorama

durant el camí. Fem una passeig pels voltants, cervesa, campionat de parxís, sopar i a dormir.

Dilluns 9. El refugi s'activa aviat, hi ha motiu per a l'enrenou: en el cel blau intens ni un sol núvol i a contrallum majestuós, l'Urriellu. El paisatge és grandíol encara que les valls no es veuen: estem per sobre del mantell de núvols que les cobreix. Aviat ens posem en camí, següent parada: el refugi de Jou de los Cabrones. Pugem cap al Diente de Urriellu i continuem pujant i baixant fins a trobar la Horcada Arenera. Allà, mentre recuperem forces, en Joan Anton puja fins al cim de Torre Arenera, a 2402m. Novament en marxa; avui l'etapa és curta i arribem al refugi poc després del migdia. Un cartell adverteix de l'elaboració de l'autèntic "cabrales" per part de la "agüela" del guarda, i ens commina a que el provem, cosa que fem per acompanyar la cervesa, és clar. Encara que personalment em va semblar excessivament fort, el cert és que no va quedar ni tant sols les engrunes. Per la tarda pugem fins a la muntanya d'enfront amb la intenció de veure el camí pel qual al dia següent baixarem fins a Bulnes. Un cop descobert, continuem amb l'exploració d'una cova que conserva gran quantitat de neu i a dins de la qual, a més, hi ha un gran barril ple de llaunes de mantega Breda. Gran misteri: serà allà on es celebren els aquelarres? Al llarg de tot el dia hem pogut contemplar ramats d'isards i uns paisatges fantàstics. Ara toca sopar i dormir.

Dimarts 10. Segueix el cel completament net de núvols i els isards pasturen a escassos metres del refugi. A contrallum, es veu la silueta d'alguns retallada sobre el perfil de la muntanya, bonica foto. El camí de descens bordejant Cuetus del Trabe serà llarg i de nou trobem passos equipats i alguna gelera que sense presentar dificultat, fan la progressió més lenta. A la fi, arribem a la Cuesta'l Trabe, deixem les moles de pedra a l'esquena i baixem per una zona de prats fins a arribar al Collado de Cima, on parem

Fent una parada, amb el pico Urriellu al fons. Foto: Xavi Càrdenas

Caminant per la Garganta del Cares. Foto: X. Càrdenas.

a esmorzar. Abans hem estat valorant la possibilitat d'anar a buscar la Garganta del Cares prenent rumb Oest, però en desconèixer la dificultat del camí, optem per seguir el tram més trillat cap a Bulnes. El descens per la Canal de Amuesa fins al poble no s'acaba mai, i el fort pendent es nota a les cames. Per això, en arribar al Puente Colines, el grup es divideix: quatre seguiran fins a Puente Poncebos pel camí i els tres restants baixaran en el funicular que a través del túnel uneix les dues poblacions. Ens reunim al bar-restaurant-menjador a l'inici de la ruta del Cares i dinem; hem baixat 1865 m.

S'ha de prosseguir, iniciem la pujada per trobar Los Collados amb calor i en un ambient de romeria. Increïble la quantitat de gent que va i ve, alguns ben preparats i d'altres amb xancles i la majoria amb signes evidents de tenir poca costum de caminar. Però és agost i la Garganta del Cares un pol d'atracció turística important. Arribem a la zona plana i a mida que anem avançant cap a Caín, disminueix el flux de gent. Veiem el camí pel qual haguéssim arribat des de la Cuesta'l Trabe i entrem en la part més bonica de la Garganta, ja a prop del nostre destí. L'Alberg rural Diablo de la Peña té bon aspecte, encara que les dutxes tenen un metre quadrat, just el plat i cap lloc per deixar la tovallola o la muda, però l'aigua és calenta i es perdona la incomoditat. Xerrada, sopar i a dormir que demà ens espera una dura jornada.

Dimecres 11. Quan sortim de Caín rumb Collado Jermoso, sabem que tenim per davant 1600 m de pujada, però no sembla que ens preocupi, innocents...!

Pujant fins a Collado Jermoso. Foto: X. Càrdenas.

Caminem cap a Cordiñanes i amb tranquil·litat arribem al mirador del Tombo, a les portes del poble. El temps continua magnífic i propicia un esmorzar de forquilla a la terrassa de l'Hostal. Per rematar l'esmorzar, un trobador local acompanyat per un guitarrista espontani canta "Arriba, abajo, que a mi novia le he visto el refajo..." ens sentim com si haguéssim arribat al Nirvana. Però s'ha de continuar, així que carretera endavant fins que a la vista de Posada de Valdeón tenim la certesa que hem equivocat el rumb. Tornada a Cordiñanes, pregunta als nadius i retrobament amb el bon camí. Hem perdut una hora que ens pesarà, encara ens falta pujar 1200 m fins al refugi. El camí guanya alçada mentre flanqueja les parets de pedra, segueix pujant per el Hayedo y Canal de Asotín fins a arribar a la Vega de Asotín. Parem al bosc per dinar i a La Vega per hidratar-nos, fa molta calor i encara ens queda el pitjor, ja que sense dubte hem escollit la ruta més difícil. Ascendim fins al Collado Solano i seguim pujant per Traviesas del Congosto fins a arribar a la base del Argoyo Congosto. No es veu, però just a sobre hi ha el refugi. Gràcies a l'ajuda d'en Joan Anton i del Krishna, la Nuri i el Ferran arriben a la fi al destí: ha estat dur, però ho hem aconseguit.

En el refugi, serveixen la cervesa de barril en gerres d'un litre, i entre els ornitòlegs que estan inventariant els ocells de la zona "rulan" uns cigarrets amb un aroma... serà aquest el motiu de les seves rialles? Poc abans de la posta del Sol, pugem fins al coll que hi ha sobre el refugi, per veure com el Sol desapareix al darrera de la Peña Santa de Castilla. Espectacular veure el cel i les muntanyes canviant de color fins que les ombres posen fi a l'espectacle, encara que sense dubte els ornitòlegs hagin vist més colors que nosaltres... Ja és hora de sopar i després a dormir, que demà s'acaba el trekking.

Dijous 12. Avui baixem, el temps és esplèndid, encara que faci una mica de fresca, millor, que per baixar primer hem de continuar pujant. Ens despedim de Collado Jermoso amb la satisfacció d'haver complert sense incidents una travessia per Picos amb un temps

extraordinari, cosa poc freqüent en un lloc dominat per la influència Atlàntica i on la boira i les pluges són habituals. El descens serà de 980m, passem pel Collado de Padiorna, la Vega de Liordes i el Canal del Embudo, i per fi tenim a la vista el punt de partida, Fuente Dé. El darrer tram de descens es fa interminable i en arribar a l'explanada del Telefèric, tornem a sentir l'aclaparament de la multitud que inunda els voltants. Què bé que s'estava allà dalt!!

Dinem al càmping i a la tarda, ja dutxats a discreció i descansats, tornem a Potes a fer una volta i decidir en quin restaurant farem el nostre sopar-homenatge.

Divendres 13. Hem anat a relaxar-nos i a descansar a la ribera d'un rierol, però com que el dia és solejat i calorós, acabem per anar a un càmping amb piscina, on dinem i passem la tarda en la piscina. Ha sigut el nostre dia de descans, demà tornem a casa.

Dissabte 14, Sense incidents, arribem a Granollers. Ha sigut una setmana que crec que cap de nosaltres oblidarà mentre visqui. Tant debò el 2010 puguem muntar una sortida de característiques semblants.

Bona gent ha integrat el grup:

Laia, Núria, Sílvia, Ferran, Joan Anton, Krishna i Xavi.

Travessa pel Pallars, al voltant de la Pica d'Estats

Pont de l'Onze de Setembre. Què tal fer la Pica d'Estats? Potser és un plantejament típic, una data assenyalada per fer el pic més alt i un dels emblemàtics de Catalunya. Però potser per això, hi ha també el dilema que ens podem trobar amb molta gent, que com nosaltres ha pensat el mateix.

Però hi ha diverses maneres de fer la Pica que no sigui per la normal (per la Vall Ferrera), ni per la banda Francesa: una és fer-la des de la banda de Tavascan.

L'idea d'aquesta travessa sorgeix farà un parell d'anys, fent el Pic de Mont-roig. Ja aleshores varem quedar bocabadats d'aquelles valls i la seva quietud, i ja feia temps que rondava fer una volta una mica més àmplia per aquella zona. I va aparèixer la idea de fer la Pica tot fent la travessa: Tres dies de travessa, sortint des de Tavascan, i fent nit als refugis lliures de Broate i Baborte, per realitzar el segon dia el pic més alt de Catalunya.

Es plantejava una sortida dura: són tres dies amb desnivells considerables i distàncies llargues. A més, el fet d'anar de refugi lliure, ens fa portar molt més pes: a tot el pes de la motxilla de tres dies que hem de portar, hi hem de sumar les tendes per si ens trobem algun dels refugis ple.

Així que amb aquest panorama comencem a caminar des de la Borda de Montalto, a prop de Tavascan. Serem Laia, Nuri, Marta, Joan Anton, Toni Almirall, Mikel, Ferran i jo, en Xavi.

Comencem a caminar amb un temps fabulós i en mig d'un bosc frondós. El camí no triga a agafar alçada, i a cada gir ens obsequia amb paisatges reconfortants. Després de passar un pont i una cascada, i despistar-nos una mica, el camí deixa enrere la zona

Integrants de la sortida: Nuri, Marta, Tini, Joan-Anton, Mikel i Laia; Falten en Ferran i en Xavi, que fa la foto.

de boscos per elevar-se a una zona més rocallosa i despoblada. Tot seguint un riu que ens queda a mà esquerra, arribem al primer refugi, on passarem la següent nit: el refugi de Broate. Es tracta d'un refugi de xapa, a dins del qual -tot i el que pugui semblar des de fora- hi caben unes 18 persones, que gairebé són les que hi dormirem, ja que trobem un grup de 9 persones ja al mateix refugi.

Després de dormir mitjanament bé, ens aixequem al dia següent per seguir els passos del grup amb el que compartíem refugi, ja que han marxat abans que nosaltres cercant el mateix coll, el Coll de Guins de l'Ase. A pocs metres de sortir del pla on està ubicat el refugi, el camí s'encabrita i comença a pujar per rocs espadalats, passant per zones ermes, tot i que anem remuntant el curs d'un riu. Tot són pedres. Després de fer un mos, ja veiem el Coll en sí, però la pujada no és pas fàcil: és plena de pedres esmicolades i sorra que cauen mentre s'intenta pujar.

A la fi, arribem al mateix Coll cap al migdia. Les vistes són magnífiques: davant nostre la mateixa Pica

d'Estats i a la dreta el Coll i el Pic del Sotllo. Al darre-
ra, la zona de Tavascan i Certascan, amb el Mont-
roig vigilant.

Aprofitem per dinar al mateix coll, i després de veure
com està el tema per pujar al Pic del Sotllo, decidim
baixar a la vall que ja puja fins al Coll del Sotllo, per
deixar els motxilotos allà mateix i pujar per la carena
fins assolir la Pica. Els motxilotos els podem deixar ja
que Nuri i Ferran no pujaran a la Pica. Hagués sigut
bastant diferent si haguéssim d'haver portat els pia-
nos, Gràcies nois!

La pujada per la carena no és complicada, només
hi ha un pas una mica complicat gairebé al principi,
però estant atent es fa relativament fàcil. I en qües-
tió de tres quarts d'hora, ens presentem junt amb la
resta de romeria al sostre de Catalunya! Després de
les fotos de rigor i de menjar quatre coses, tornem a
baixar, aquest cop donant la volta pel cantó francès
(per la normal). En una hora més (després d'avançar
a riuades de gent) som de tornada amb en Ferran i
la Núria.

Els recollim i baixem tots plegats pel començament de
la Vall Ferrera, on dinarem en un lloc una mica més "so-
litaris", ja que el Coll del Sotllo estava ple de gent.

Tot just després de dinar, el temps -que ja pintava
pluja- es comença a girar i s'enceta la pluja. I enca-
ra hem d'arribar al següent refugi, que ni tant sols
veiem. D'aquesta manera, fem via per buscar el refu-
gi de Baborte, sota una pluja cada cop més virulenta
buscant un refugi que semblava que s'amagava. Al
cap de unes dues hores, (trobem i) arribem al refugi,
que ens desconcerta una mica: és bastant més petit
que el de Broate, però a més, ja hi ha una parella.
Després de plantejar si muntar les tendes, passem la
nit deu persones en un refugi pensat per 8...

*Pujant la cresta de la Pica d'Estats, Al fons, el coll del Sotllo.
Foto: Xavi Càrdenas.*

El dia següent es desperta sense pluja, però amb
boira, que s'anirà aixecant al llarg del matí. Seguint
un GR, i al cap de dues hores, comencem a baixar
per una petita vall que s'endinsa en un bosc màgic,
molt frondós al que la pluja de les darreres hores en-
cara fa tindre un aspecte més místic.

Tot gaudint encara més d'aquest darrer tram de tra-
vessa, tornem a arribar als cotxes, on ens podem
canviar i descansar una mica de la llarga travessa.

Xavi Càrdenas

Sortida a Posets 10-12 d'Octubre

Aquest any, tenint en compte que es presentava un
pont de tres dies, varem prendre una proposta de
l'Albert Galera, i es va decidir d'anar a fer el Posets,
rematant-ho amb una via ferrata a un poble proper.

Com que es plantejava que seriem força gent, un
mes abans ens vàrem posar en marxa per reservar
lloc al refugi d'Angel Orús. La idea era deixar els co-
txes al pàrquing en la pista que ens porta al refugi, fer
nit al refugi, fer el Posets al dia següent i el dilluns fer
una volta pels Estanys de Batisiellles o bé fer la ferrata
de Sesué.

Al final, i veient què pensava la gent sobre la darrera
part del pla, es va decidir d'agafar material per fer la
via ferrata.

També, i tot i que es va plantejar amb temps, van
haver-hi dues persones que es van apuntar a darrera
hora i no van tindre lloc al refugi. Van decidir de fer nit

a Sesué i fer el Posets des del pàrquing el mateix dia
de l'ascensió. Campions.

Dissabte ens trobem tots a Granollers, i comencem a
fer via cap a Osca. Després de varies hores de carre-
tera, arribem al pàrquing una mica abans del migdia
i encetem la pujada cap al refugi. A unes dues hores
de camí, decidim parar a dinar, i és quan en Salva ens
mostra les restes de les botes que portava. I són les
restes, perquè la sola de les botes s'ha anar desinte-
grant pel camí. No sé si és que en Salva va "pisando
fuerte", o és que les botes eren ja una mica vetera-
nes....però el pitjor és que decideix de tornar al cotxe
corrents per acabar de treure's les botes i tornar amb
unes bambes, i ho fa en tres quarts d'hora! Potser
s'ho plantejava com un entrenament? Ho havia fet
expressament? hmmm...

En tot cas, tot seguit continuem cap al refugi Angel
Orús, on una hora i mitja més tard ens presentem.

Arribant al Posets. Foto: X. Càrdenas.

Val a dir que el refugi és digne de visitar. És com un hotel en mig de la muntanya, on hi ha inclús dutxes d'aigua calenta en cada habitació. Com era d'esperar, i més en mig d'un pont, esta tot ple.

El primer que fem després de "acabar d'arribar", es fer la cervesa i començar a jugar al mentider, on la gent d'escalada són veritables experts...records des de la secció de muntanya!

Al dia següent, de bon matí, ens aixequem i fem via cap al Posets, on ja anem seguint a un altre grup de gent, que anem passant i ens van passant contínuament, mentre nosaltres ens re-agrupem i tornem a marxar. Anem fent així fins la pujada per la canal, on ens agrupem un altre cop i a partir d'aquí anem més o menys junts. A la sortida de la canal, aprofitem per fer una parada i menjar alguna cosa.

Mentrestant, en Salva està a punt de fer un intent en lliure sobre la Dent de Posets. Sembla que poc a poc, esdevé una mica conscient del risc, i més tenint en compte que la setmana anterior un altre excursionista es va matar al mateix lloc, i ho deixa estar...per ara.

Continuem cap a Bingo, el Posets ja el tenim a tocar, ja el veiem. Només queda una mica de cresta i guanyar els tres-cents i escaig metres que falten, i serà nostre. Anem progressant, i ens trobem amb què la cresta està gelada: no ha plogut ni nevat en els dies que estem per la zona, però sembla que el vent que sempre bufa per aquí dalt ha regelat i mantingut alguna nevada i gelada anterior. Però de fet només hi han dos o tres passos complicats, la resta es poden fer bé. El pitjor, però continua sent el vent, que va bufant amb ràfegues i que en algun moment gairebé ens arrenca de la paret.

Anem arribant al cim, i quant ens queden uns cinquanta metres per al pic, trobem a gent que ja s'en torna: són els primers i com que ja portaven molt de temps al pic, en tornen pel fred i el vent que fa. Ens veurem al coll anterior.

En un no-res ja som al pic! 3350 metres i unes vistes (quan la boira deixa veure) espectaculars. S'albira des de la Pica d'Estats fins a la zona de Navarra. Però, a l'igual que els companys que hem trobat baixant, no ens podem quedar gaire temps: el fred i el vent no fan

pas fàcil l'estada. Després de brindar amb el cava que dos d'ells porten per haver assolit el seu primer tres-mil, tornem a baixar per on hem vingut. La baixada es fa força bé, i al coll ens tornem a arreplegar tots, ja amb Sol i sense vent que molesti. Aprofitem per dinar, i xino-xano fem la baixada fins al refugi, on arribarem després de les cinc de la tarda, sent els darrers del grup.

Com és lògic, es comenta l'ascensió i l'excitació és a flor de pell. No hi ha res millor que prendre una cervesa i picar alguna cosa amb els companys, tot prenent el Sol per comentar la jugada i rematar el dia.

Hem fet el cim! Foto: X. Càrdenas.

Ens acomiadem d'en Tximmi i l'Alexandra, que són els que han pujat i baixaran en el mateix dia al Posets (aquests sí que han fet feina!) des del pàrquing; ens veurem amb ells al dia següent.

I l'endemà, anem a fer la via ferrata de Sesué, tot i que no ho tenim clar, ja que el dia s'ha ennuvolat, i pinta que ens pugui agafar la pluja. Tot i això, decidim anar-hi: hem quedat amb l'Alexandra i en Tximmi a Sesué i amb la meteo millor, comencem a grimpar fent la ferrata.

La ferrata de Sesué és una via ferrata que si bé no és difícil, és força vertical i no permet badar. La realitzem tots, per alguns la primera ferrata. Amb ajudes de la resta, s'assoleix bé i es gaudeix molt més.

Amb la doble satisfacció al cos, tornem a casa per plantejar alguna sortida més, però havent gaudit molt aquest pont, que entre la meteo -que s'ha deixat-, l'espectacle de la natura de la zona a la Tardor i -so-

Fent la via ferrata. Foto: X. Càrdenas.

bretot- el caliu del companys ha esdevingut una sortida per rememorar.

Els participants han estat: Laia, Marta, Mikel, Ferran, Rafa, Albert, Salva, Irina, Rafa, Dani, Marta, Xavi González, Sònia Mena, Abel, Andreu, Alexandra, Tximmi i Xavi.

Xavi Càrdenas.

Sortides realitzades per la secció de Muntanya durant el 2009

Aquestes són les activitats realitzades en la Secció de Muntanya de la Agrupació Excursionista de Granollers al llarg de l'any 2009. Com podeu veure, s'ha intentat realitzar com a mínim una sortida de cap de setmana un cop al mes, combinant-la amb sortides d'un dia, més fàcils.

19 de Gener - 11 de Febrer
Cursos de Muntanya i Esquí de Muntanya.

7 de Març
Volta pels Castellets (Montseny).

28 i 29 de Març
Montardo des de Colomèrs. - 21 persones.

19 d'Abril
Taga des de St. Martí d'Ogassa. - 9 persones.

29 d'Abril
Serra de Bestracà (Oix) - 6 persones.

1-3 de Maig
Travessa circular Andorra: Font-verd - Clarós - Font-verd - 11 persones.

23 i 24 de Maig
Pic de Carlit - 10 persones.

6 de Juny
Sortida Nocturna Sau - Rupit - Sau - 10 persones.

****27 i 28 de Juny**
caiaç + via ferrata a Mont-Rebei - 25 persones.

8 - 15 d'Agost
Travessa per Picos de Europa - 7 persones.

***29 d'Agost**
parc d'aventures de la festa major de Granollers.

11 - 13 de Setembre
Travessa Pica d'Estats: Broate - Pica d'Estats - Baborde - 8 persones.

10 - 12 d'Octubre
Posets des de Àngel Orús - 17 persones.

21 - 22 de Novembre
Pic de Comapedrosa - 8 persones.

5 de Desembre
Pedraforca des de Lluís Estasen - 5 persones.

*****12 de Desembre**
volta pel Montsant - 8 persones.

19 i 20 de Desembre
Volta per la Bonaigua i pla de Beret - 15 persones.

***27 - 29 de Desembre**
Parc Infantil de Nadal, Granollers.

** Activitats realitzades juntament amb la resta de seccions de la Agrupació Excursionista de Granollers: espeleologia i escalada.*

*** sortida realitzada en conjunt amb la secció d'escalada.*

**** la volta pel Montsant va ser organitzada i guiada amb la inestimable ajuda de Pepa Sans, del grup de matinals.*

Setmana Santa per Granada i las Alpujarras

Per 7è any, un grup de Matinals ens ajuntem per fer senderisme-turisme per terres de la Cordillera Penibètica.

El grup el formen: Francesca, Xavi, Montse, Josep, Rosa, Encarna, Teresa i Ernesto.

Aquest cop hem canviat el format i viatgem en tren. En arribar a Granada ens ve a rebre la Pepa, que s'incorpora al grup.

Un cop acomodats a l'hotel Los Jerónimos, ens disposem a iniciar la primera visita a la ciutat. Comencem pels voltants de l'hotel, on hi tenim el Monasterio de los Jerónimos i l'Hospital de San Juan de Dios, per continuar pel centre: la Catedral, la Alcaicería, el Corral del Carbón. Aquest fou construït quan regnaven els *nazaríes*, amb anterioritat a 1336 i el seu nom original era *Al-Funduq al-Gidida*, o Alhóndiga Nueva, i estava situat al sud de la ciutat musulmana, al costat del mercat de la seda o Alcaicería, del Zoco de la Medina i de la Mezquita Mayor. Servia de posada per als comerciants en trànsit, de magatzem i de mercat al major. Un petit pont sobre el riu Darro comunicava l'Alhóndiga amb el Zoco. A continuació, visitem La Corrala de Santiago, i a les 12 assistim al concert del Diumenge de Rams, que la Banda Municipal de Granada ofereix en aquest recinte.

Seguim el nostre periple turístic pel barri del Realejo, amb parada per menjar unes tapes i gaudir a les terrasses d'un matí primaveral, tot contemplant els cims de Sierra Nevada coberts per un immens mantell blanc.

A la tarda, després d'un descans a l'hotel, visitem l'Albaicín. Sortim de Plaza Nueva, al costat del riu, pel Paseo de los Tristes i ens disposem a escalar els carrerons que s'enfilen entre els Cármenes, amb els seus patis florits, fins arribar al Mirador de San Nicolás, i en mig d'una gran quantitat de jovent contemplem els vessants, per on veiem l'Alhambra, la carrera del Darro i la neu de la Sierra, que ens miren pel damunt dels merlets de la Torre de la Velea i les Torres Comares.

Continuem per diferents places i carrerons fins arribar al Centro de Interpretación del Sacromonte. Baixem fins al carrer de Las Teterías (conegut popularment com a Marroc) on prenem un te i ens relaxem amb les aromes i les espelmes d'aquests locals. Finalment, abans de retirar-nos, presenciem algunes processons de Setmana Santa.

El dilluns, dia 6, toca l'Alhambra. Així que, mentre es fa l'hora d'entrar a Los Palacios Nazaríes, pugem a les torres de la Velea i Comares, que ens donen una

vista oposada de la que teníem des de l'Albaycín i veiem una gran panoràmica de la ciutat, *la vega* (l'horta) i la serra. Continuem per l'interior de l'Alhambra i el Generalife fins a l'hora de dinar, cosa que fem en El Realejo, per després prendre cafè i fer la sobretaula asseguts en una terrassa de VI-Ramblas. A la tarda hem quedat amb els consogres de la Pepa per barrejar-nos amb la gentada que omple els carrers i menjar unes tapes al costat del riu Genil. De tornada, tastem els *piononos*, uns dolços típics de Granada.

El dimarts, dia 7, esmorzem i ens despedim de l'hotel, i recollim el vehicle que hem llogat per a tota la setmana. Deixem Granada i ens instal·lem al *cortijo* "Entre Naranjos" situat a les barreres d'Órgiva, davant de Sierra Lújar. Hem canviat l'enrenou de la ciutat, amb la gent i les abundants processons, per la pau i el silenci que es respira en una senzilla finca d'oliveres i tarongers.

A la tarda anem cap als indrets de Tijola a buscar el *cortijo* "El Valero", lloc descrit en el llibre de Chris Stewart "Entre limones", que explica l'experiència d'una família londinenca que compra un *cortijo* en ruïnes i s'estableix a les muntanyes de La Alpujarra.

En arribar al *cortijo* "El Granaino", ens indiquen que "El Valero" es troba a uns quatre km, així que decidim anar-hi caminant, per uns paratges abruptes entre tu-

El Albaicín. Foto: X. Moya.

rons i rierols, fins arribar al cortijo “La Herradura”, des d’ on veiem “El Valero”, que es troba, tal i com diu el llibre, a la confluència dels rius Trevez i Cadiar. Es un petit verger en mig d’ un indret bastant inhòspit. Ha valgut la pena l’ excursió, i de tornada les últimes llums i ombres ens acompanyen fins al punt de partida, per tornar a Òrgiva.

El dimecres, dia 8, sortim d’ Òrgiva pel vessant sud de Sierra Nevada. La carretera va escalant els pobles de Cañas, Carataunas, Soportujar, fins arribar a Pampaneira, primer poble dels tres que formen el Barranco del Poqueira. És la zona més turística i més visitada de La Alpujarra. Recorrem els enfilats carrers de cases blanquejades i els terrats de *launa* (terra impermeable de la zona) amb xemeneies rodones i emblanquinades. Aquest estil propi de les construccions dona un aire de conjunt harmoniós que, situat al vessant del Veleta, fa d’ aquest entorn un barranc amb els pobles col·locats sobre lleixes.

En arribar a Capileira, fem una petita ruta a peu de 3 km, fins al pont Ciscar i el Molino, entre pollancres i dolls d’ aigua, que tot saltant per les barreres s’ uneixen al riu Poqueira que baixa de les geleres del Veleta. Seguim cap a Trevez, d’ un estil semblant als altres pobles. Amb vistes al sud-est i a les valls de Cadiar, dinem en un gran mirador a Los Bérchules. Després del descans en aquesta balconada de la serra, continuem fins a Yegen, petit poble on va viure entre 1920 y 1934 l’ hispanista anglès Gerald Brennan i va escriure l’ obra “Al Sur de Granada”, que narra la vida i els costums ancestrals de la gent d’ aquesta comarca granadina. A la casa què va viure hi ha una placa commemorativa i d’ agraïment a aquest il·lustre personatge. Des d’ aquí, passant per Cadiar, la Alquería de la Almoraima i Tovizcón, arribem al *cortijo* “Entre Naranjos”, d’ Òrgiva.

El dijous, dia 9, el dedicarem a Òrgiva i l’ entorn més proper. A les 12 assistim a la inauguració de la XIV Fe-

ria de Artesanía y Alimentación, on degustarem productes de la zona i en comprarem per endur-nos-els. Avui farem una barbacoa en el *cortijo*. Les postres les tenim al nostre abast, en els tarongers que ens envolten.

Després de dinar, José, l’ amo de la casa, ens porta per la vega i ens ensenya l’ olivera mil·lenària. Més endavant visitem un molí d’ oli de l’ època àrab. Per acabar la jornada anem a Castillejos, una petita talaia situada al marge esquerra del Guadalfeo, dels segles X i XI, des d’ on es contempla una panoràmica d’ Òrgiva i la seva horta amb Sierra Nevada fent de contrafort.

El divendres, dia 10, visitarem Alcazar de Venues, que és el poble de l’ Encarna. Alcazar està situat a la zona nord-occidental de la Sierra de la Contraviesa, que forma part de la Alpujarra Baja, gairebé en el centre de la frondosa rambla del molí. Les seves cases conserven el sabor de l’ arquitectura popular de l’ Alpujarra: murs de pedra, *terraos de launa*, ràfecs i xemeneies, i algun *tinao*. L’ església, d’ estil mudèjar granadí del segle XVII, articula el seu urbanisme dividit en dos barris: Barrio Alto, que segueix la línia marcada pel Cerrillo i Barrio Bajo, que puja fins a l’ església parroquial. La primera parada la fem a la Venta de las Tontas, cruïlla de camins, lloc de pas, parada i fonda de diligències i cavalleries de traginers, entre Òrgiva, Fregenite, Albuñol i Alcazar. És un punt estratègic des del qual es veu: La Contraviesa a l’ Est, el Mulhacen i el Veleta al Nord, la costa i el Mediterrani al Sud i Sierra Lujar a l’ Oest. Baixem els 5 km que ens separen del poble. Entrem pel molí fins arribar a la plaça de l’ Església. Fem un recorregut pel poble i conversem amb algunes persones que ens anem trobant i a continuació fem una excursió de més d’ una hora fins a *los cortijos* de Bargi, que encara estan habitats. És un indret molt solitari que es conserva en les mateixes condicions que fa quaranta anys. El dia ha estat bo fins al migdia que es posa a ploure. Pugem

a la furgoneta i marxem cap a la Haza del Lino, on mengem un Menú Alpujarreño, consistent en: cigrons amb bacallà, cabrit *al ajillo* i arròs amb llet. Seguim ruta per carretera fins al mar. La baixada es dreta ja que en 20 km baixem 1.150 m, fins que arribem a Castelldeferro i Motril. Aquí donem un volt per la platja, i entre cultius tropicals iniciem el retorn, per Velez-Benaudalia, a Òrgiva.

El dissabte, dia 11, la ruta serà pel Valle de Lecrín. Recorrem diversos pobles entre oliveres i tarongers, rodejant l’ embassament fins arribar a Almuñecar i Salobreña. Per primera vegada en tota la setmana comencem a notar certa aglomeració de gent,

Vista des del Generalife. Foto: X. Moya.

tant a la carretera com en aquests pobles de la costa. Donem un passeig per les platges d' Almuñecar i pugem al mirador, on hi ha l' estàtua d' Abderraman I amb aquesta inscripció: *"Oh, palmeras, vosotras como yo, somos extranjeros en esta tierra"*. Veiem des d' aquesta talaia sobre el mar el castell-fortalesa, que juntament amb el de Salobreña, va servir de residència estiuenca dels Sultans del regne de Granada.

El diumenge, dia 12, és el darrer dia i a mig matí, després de carregar la furgoneta, ens acomiadem del *cortijo* "Entre Naranjos" i del seu amo, José, que tan bé ens ha tractat i que com a últim detall ens regala una bossa d' alvocats. Parem a Lanjarón per fer-hi una visita i donar la darrera mirada a les Alpujarras. En arribar a Granada, continuem visitant alguns llocs que ens quedaven. Per la Carrera del Darro i la Cuesta de los Chinos pugem als jardins de l' Alhambra i al Carmen de los Mártires, des de la qual es contempla una gran panoràmica de la *sierra*

Órgiva; camps d'oliveres. Foto: X. Moya.

i la vega. Amb això ens acomiadem de la ciutat i de les vacances i iniciem la tornada a Granollers.

Ernesto González

Sortida a la Jacetania (Pirineu Aragonès)

1 al 3 de maig de 2009

Durant el llarg cap de setmana que es presentava dels dies 1, 2 i 3 de maig, el Grup de Matinals va preparar una sortida a la Comarca de la Jacetania, en el Pirineu Aragonès.

Per aprofitar al màxim el temps disponible sortim de viatge el dijous, 31 d' abril, tenint com a destí Berdún, petit poble situat a la canal que dona nom i a cavall entre els rius Aragón i Veral.

Allà situem el nostre quarter general per desplaçar-nos els dies següents als llocs escollits que ens permetin conèixer, a alguns de nosaltres per primer cop, aquells paratges encara que alguns dels assistents ja en sabien l'existència.

Després del viatge ens ubiquem part de l'expedició en una casa rural, "Casa Sarasa", i la resta a "Casa Antonio Pérez", habitatge d'una parella del Grup.

El primer dia, 1 de maig, visitem les valls d'Ansó i Zuriza amb intenció de fer una petita excursió a la Sierra de Alano i pretenent arribar fins al Collado de Estriviella.

La sortida comença a Berdún i entrem al Valle de Ansó a través de la Foz (congost) de Binies, tot vorejant el riu Veral, que ja no abandonarem fins arribar al Valle de Zuriza després de passar pel poble d'Ansó. Un cop a Zuriza, pugem fins als Llanos de Tachera per des d'allà iniciar l'ascens al coll, deixant a la dreta els imponents pics de la Sierra de Alano. A mesura que anem pujant, la pista presenta més dificultats a causa de la gran quantitat de neu existent. Després d'esmorzar continuem per la pista però davant la impossibilitat de seguir pujant decidim tornar, ara per una altra ruta, tot creuant alguns rierols amb algu-

na dificultat pel cabdal d'aigua que duen. Al migdia i després d'arribar novament a los Llanos de Tachera agafem els cotxes amb intenció de fer un dinar típic amb productes de la zona (*migas, alubias, carne asada, ciervo estofado* i alguna altra especialitat) en un restaurant que era antigament una borda (lloc on els pastors amb el ramat es resguardaven de les inclemències del temps).

Una vegada satisfeta la gana baixem a Ansó per visitar aquest típic poble aragonès, passejant pels carrers i gaudint de la seva singular arquitectura. Aprofitem per comprar algun producte per al sopar d'aquest vespre.

A mitja tarda iniciem la tornada a Berdún amb el fi de descansar una mica per pujar al poble i fer un sopar informal a "Casa Antonio Pérez".

El dia 2 està previst visitar el massís de San Juan de la Peña situat entre Puente la Reina de Jaca i Jaca, capital de la Comarca.

Després d'un curt desplaçament amb cotxe arribem a la Pradera de San Indalecio des d'on comencem l'excursió a l' Ermita de San Salvador. El camí circula en els primers trams per una pista asfaltada entre pins per després sortir-ne i començar a pujar per una senda que voreja la cresta del massís arribant a un punt en què podem admirar el paisatge a 360° amb una panoràmica impressionant del Pirineu, amb el Pico Bisaurín en primer pla, gràcies a l' extraordinari dia d'un cel blau net i un sol radiant. També podem veure a l'Oest, en el límit visual la Navarra propera, al Sud la Hoya de Huesca i per l'Est podem veure Jaca, la Peña Oroel i la Sierra de Guara, a més dels massissos del Midi d'Oseau i el llunyà Mont Perdut, etc.

La presència d'una bona colònia de voltors lleonats ens acompanya al llarg del camí des d'on, en parets tallades de gran alçària, observem les *buitreras*.

Quan arribem a l'ermita ens disposem a esmorzar els entrepans que havíem preparat acompanyats amb bons tragos de vi.

Retornem a la Pradera i tan bon punt trobem unes taules a l'ombra de bonics pins ens disposem a preparar el dinar.

A primera hora de la tarda, després de menjar, visitem el Monasterio Viejo de San Juan de la Peña, lloc històric i pintoresc. Un cop visitat el monestir ens desplaçem al proper poble de Santa Cruz de la Serós, al peu del massís on anem a veure l'església del segle XII i la Ermita de San Caprasio, del segle XI.

Com que el temps és clar i l'hora ho permet decidim anar a visitar el Monasterio de Siresa en el Valle de Echo. Lamentablement no podem veure'l per dins a causa de l'horari de visites que ja ha passat. Advertim un gran moviment de gent a l'entrada del bar de Siresa i ens assabentem que està a punt de començar el "Madrid -Barça del 2-6", resultat que coneixerem a Berdún gràcies a la informació facilitada per alguns components del grup que han decidit veure el partit.

El sopar l'efectuem en un restaurant del poble i un cop acabat anem als nostres punts de descans respectius.

Al centre, la Punta del Achar. A l'esquerra El Achar de Alano o Paso de Taxares. Foto: A. Garcia.

Al matí següent, dia 3, diumenge, toca iniciar el viatge de tornada a Granollers, circumstància que no ens impedeix seguir fent alguna activitat. Després de deixar la casa rural iniciem un recorregut cap a Murillo de Gállego per conèixer el poble d'Agüero. Visitem una ermita romànica que per la seva grandària podria ser quelcom més que una simple ermita i a més gaudim de la magnífica vista dels Mallos del mateix nom. Una vegada visitat el poble retornem a Murillo per realitzar una visita enològica i gastronòmica. Des de la Bodega Reino de los Mallos, petita bodega que elabora excel·lents vins, podem fruit igualment de la imponent panoràmica dels Mallos de Riglos amb el poble als seus peus. Iniciem la visita a la bodega i després de conèixer tot el procés d'elaboració del vi passem al menjador on gaudim d'un menú -degustació amb productes de la zona i de l'època de l'any que estem. El dinar l'acompanyem amb les diverses varietats de vi "Reino de los Mallos".

Finalitzat el dinar, aquest cop sí, iniciem el viatge de retorn a Granollers disposats a repetir l'experiència en el futur.

Atès que sembla que la sortida ha resultat profitosa i ha agradat al personal, estem engrescats per realitzar el que podria ser la "2ª Sortida a la Jacetania" sempre que trobem la data adequada per, durant tres o quatre dies, conèixer d'altres racons de la zona.

Antonio Catarecha

Riglos de la finca del "Reino de los Mallos". Foto: A. Garcia.

Excursió commemorativa dels 20 anys

10 de maig 2009

Aquesta primavera fa vint anys que la família de les matinals anem fent excursions, ja en portem unes 450 fetes.

Cal remarcar la facilitat i entusiasme que fem les trobades per fer la programació de l'any, la gran quantitat d'excursions aportades pel grup.

Hem d'agrair a en Jordi Rosell de la copisteria tècnica "planols" la col·laboració amb el finançament des del seu començament a l'edició del calendari anual.

Vam celebrar aquest aniversari amb una trobada a la masia de la Tria, a la parròquia de la Mare de Deu de l'Ajuda (Balenyà), des d'aquí vàrem fer una petita excursió al turó del Roc de la Guàrdia i la baixada per Sant Miquel de Vilageliu. Mentre uns feien aquesta petita excursió, altres encapçalats per l'Ernesto, com a xef, prepararen un "marmitako" per al dinar de germanor que vàrem fer.

Al finalitzar el dinar la Montserrat Boter ens llegí aquestes paraules, que reproduïm a continuació:

Fa 20 Anys que per l'iniciativa de companys amants de la natura i de la muntanya formaren el grup de Matinals de l'Agrupació Excursionista de Granollers, per sortir algun diumenge a caminar. Actualment sortim gairebé cada diumenge més la Setmana Santa i els ponts. En principi teníem l'Alfons de guia, Però fa uns anys tenim mes guies, que gràcies a ells ens van ensenyant i ens fan gaudir de molts dels racons de Catalunya, Espanya i l'estranger. Paisatges únics i inoblidables, com valls, cims, castells, estanys, molts llocs que si no fos per ells mai no hi aniríem. Gràcies l'excursionisme tots hem fet moltes amistats. Hem passat moltes aventures plegats, ens hem perdut, ens hem mullat, hem passat fred i calor, ens cansem, tenim agulletes, hem rigut molt i també hem plorat, Però tornem a casa el diumenge molt relaxats. També solem fer bons dinars i sopars. No se que ens passa, però els diumenges al mati sempre ens tor-

L'Ernesto preparant el "marmitako" per dinar. Al fons el turó del Roc de la Guàrdia. Foto: A. García.

La Montse i l'Alfons a punt per bufar les espelmes. Foto: G. Tintó.

nem a trobar al mateix lloc. D'això ja fa 20 Anys. Per què serà ? Algú ho pot explicar?

Gràcies a tots per la vostra amistat i per acompanyar-nos d'excursió. Esperem seguir caminat tots molts anys i també poder-ho celebrar tots junts.

Montserrat Boter Garriga

El grup del 20è. Aniversari. I molts més, no no van poder anar a celebrar-ho. Foto: C. Sánchez.

Aquest any podem anar al Cerdà! És una sortida de paisatge en què parlarem de l'espai físic obert de l'Eixample de Barcelona. És ben cert que el mas i el pla porten el mateix nom perquè ambdós procedeixen del mateix lloc: la masia i casa natal de l'urbanista Ildefons Cerdà i Sunyer (1816-1876) autor de la reforma i Eixample de la ciutat comtal i de la proposta del traçat de ferrocarril Barcelona - Sant Joan de les Abadesses.

Vàrem fer aquesta sortida en tren, sobre el traçat que ell mateix havia proposat fins arribar a Centelles que guarda l'encant sorprenent de les viles medievals que han nascut i crescut de cara en dintre; així doncs, des de fora i d'un tros lluny poden passar una mica desapercebudes, un cop entres fins la plaça de l'església, nucli de l'assentament i del creixement de la vila, es descobreix la magnitud de la seva història.

Entrem a l'antiga Plaça de l'Om, lloc on es trobaven el camí de Collsuspina i de l'antic camí ral de Caldes de Montbui conegut com el camí de Balenyà, des d'aquest punt s'accedeix a l'entorn emmurallat i poc a poc entrarem en l'entramat dels carrers plens d'activitat del mercat del diumenge.

L'església de Santa Coloma es troba documentada el segle IX, l'any 898 a l'Acta de consagració de Sant Martí del Congost, reculem, doncs, fins als inicis de la formació de la Catalunya Vella en què els assentaments de les esglésies eren fites i signes de civilització. L'església i els 30 passes obligades que configuraven la Sagrera, aquest radi gaudia d'immunitat en cas de guerra i invasions, s'inclouen a la Pau i Treva impulsada per l'Abat Oliba com una forma de pal·liar i mitigar la violència en temps en què la conquesta de la terra es guanyava cos a cos. En aquest espai emmurallat hi havia l'església, el cementiri la plaça els graners i cellers. Tot estava sobre un turonet, protegit també de la força de les pluges. L'espai salvaguardava la vida.

Al segle XV els Senyors de Centelles s'instal·laren a la Sagrera i des d'aquest moment aquest serà el centre administratiu de la baronia i passarà a ser vila, una condició que demostra la capacitat de poder-se defensar per si mateixa.

Al segle XVI la vila creix cap al sud i ponent fora muralles, és el carrer dels estrangers. I es troba documentada una forta allau de població que proce-

Retrat d'Ildefons Cerdà.

deix de França, que fugí de la guerra de religions, s'instal·laren a Centelles, generalment gent treballadora que vol obrir-se camí; aquesta arribada es produirà en aquest mateix període en molt municipis de Catalunya.

D'aquesta època data el nom de l'actual mas Cerdà, la casa presenta les característiques com es pot visitar actualment, tot i que en aquell lloc s'hi troba documentada una explotació rural nomenada Vilarestau l'any 1160 i se'n troben dades també al segle XIII, és als afores de Centelles, al Pla de la Garga, és una zona

lleugerament aturonada, un pla i amunt obert i ample, voltat de camps de cereals verdíssims en aquest punt de la primavera i zones de bosc d'alzines esclarissat. En aquest mas i en el si d'una família de tarannà liberal va néixer Ildefons Cerdà i Sunyer. La seva vida va ser un camí d'estudi i de recerca d'una nova mirada sobre el futur, a través de l'espai i del millorament de les condicions de vida de la població. Va estudiar a Barcelona on va iniciar la carrera d'arquitectura, nàutica i dibuix a la Junta de Comerç i més tard a Madrid a l'Escola d'Enginyers de Camins, on va obtenir el títol l'any 1841. Per aquelles dates s'allistà a la milícia nacional assolint el rang de tinent de la companyia de granaders. En acabar els estudis va començar la seva activitat professional, així doncs va ocupar diversos destins a Múrcia, Terol, Tarragona, València, Girona i Barcelona on va aprofundir la feina i elaborar projectes i infraestructures d'obres hidràuliques i telègrafs.

L'època i la vida professional de Cerdà es troben al bell mig d'un moment de canvi de direcció del concepte i ús de l'espai, de la importància de les comunicacions i el transport en plena industrialització i mo-

La masia del Cerdà, al Pla de la Garga, Centelles. Foto: A. Garcia.

viment demogràfic. Un nou moment per comprendre la relació entre les persones que configuraven una ciutat, el valor de la higiene, la lluminositat, la millora social a través de la casa i l'entorn. Ho va comprendre així i hi va treballar tota la seva vida, va aplicar el seu projecte de l'Eixample de Barcelona aprovat l'any 1860 durant el regnat d'Isabel II. Cal dir que a la ciutat comtal va ser rebut amb fredor i indiferència. Actualment, aquest traçat urbanístic és una joia, una forma normalitzada d'entendre la planificació d'un espai per convertir un entorn rural en urbà, el temps ha donat la raó a la modernitat, tot i que no fou aplicat exactament el projecte inicial. Una manera de discernir entre l'espai de pas i de transport. Una correcta canalització de les aigües per evitar epidèmies. Espai arbrat a les àmplies voreres, per afavorir el lleure, el passeig i pas de l'aire i l'entrada de sol al carrer i per les finestres i balcons de les cases.

Espais de pas i jardins. Inclou la vida natural i la urbana. Era un tot pensat per a tothom.

La nostra excursió al Cerdà de la Garga va incloure la visita a la casa, en aquest moment absolutament desmoblada i buida perquè la propietat va passar dels Cerdà al Duc de Solferino i després ha passat per altres mans i en la darrera transacció en va perdre tot el patrimoni interior del mas. Vàrem parlar d'en Cerdà i va sorgir la conversa com sempre sobre la importància que han tingut personalitats avançades al seu temps, arribats aquí es va relacionar amb l'empenta de Miquel Biada per obrir el traçat de ferrocarril de Barcelona a Mataró l'any 1848, amb l'incomptable nombre d'avantatges que va proporcionar per a Barcelona i el Maresme, així que fou un model imitat per a d'altres ciutats.

La Rosa Serra comenta fets sobre l'obra d'en Cerdà. Foto: A. Garcia.

Aquesta línia de pensaments ens va portar al present en què l'urbanisme i les comunicacions són el motor de canvi per assentar o transportar un moviment demogràfic sense precedents; en aquests cas han estat els protagonistes el tren d'alta velocitat i la unió amb tota Europa i l'eixamplament dels nostres municipis el fil de canvi però amb similituds d'esquemes que hem après dels grans impulsors del segle XIX. Cerdà home polifacètic, inquiet i socialment actiu, de caràcter lliberal va voler reformar la seva època i ho va aconseguir.

Sota un cel diàfan i transparent, emprendem el retorn. A peu, per camins de pols oberts mà, ressegurem la cinglera i, arran de camí i prop de l'esvoranc que s'obre a la plana, hi creixen unes bellíssimes i discretes orquídiades. Poc a poc, ens adrecem a l'estació i amb el tren tornem a casa.

Rosa Serra

Passejada per la Catalunya Nord 30 de maig de 2009

Ens acompanyà l'Assumpta Montellà, llicenciada en història i autora de diversos llibres i treballs d'investigació i recerca sobre la Guerra Civil espanyola i les rutes de l'exili. L'Assumpta ha fet una gran tasca de recerca per tal de recuperar una part de la nostra memòria històrica. Ella sempre explica que hi està "enganxada", atrapada per aquesta història, que va començar escoltant petites històries anònimes de la gent gran i no sap quan n'acabarà l'estudi.

El primer que vàrem visitar fou el monòlit d'homenatge que hi ha a la platja d'Argelers, on succeí el següent: Al gèlid hivern de 1939, en finalitzar la Guerra Civil espanyola, va començar l'èxode per a més de 500.000 republicans. Molts van creuar la frontera hispano-francesa per diferents indrets camí de l'exili. La retirada va ser molt caòtica i l'èxode fou tan massiu que les autoritats franceses van quedar desbordades, es diu que realment no tenien previst cap tipus d'estructura d'acollida.

Entre altres llocs, a la sorra de la platja d'Argelers, al sud de França, a la Catalunya Nord (des de 1659

possessió francesa pel Tractat dels Pirineus, amb el nom actual d'Argelès-sur-Mer), va ser una de les platges escollides pel govern francès per construir i instal·lar els "camps d'acolliment" per més de 100.000 exiliats espanyols. Però en realitat van ser uns veritables camps de concentració rodejats per altes tanques de filat espinós, sense cap condició sanitària i vigilats per l'esfereïdora guàrdia senegalesa i els seus terribles gossos. No tenien aigua dolça per beure, només l'aigua salada de la mar. I, de tant en tant, per menjar els donaven un tros de pa sec i a vegades un tros de bacallà sec i salat.

Però, la veritable protagonista de tota aquesta altruísta moguda és l'ELIZABET EIDENBENZ "la senyoreta Isabel", una mestra nascuda a Suïssa l'any 1912. Actualment té 95 anys i viu a Viena.

Era voluntària d'una Associació Suïssa quan va venir a Espanya durant la Guerra Civil per fer tasques humanitàries. Després de la derrota va voler ajudar els republicans exiliats. Quan l'Elizabet, "la senyoreta

El cementiri dels espanyols a Argelers. Foto: A. Garcia.

L'Assumpta Montellà reviu la memòria d'exili i patiment dels exiliats republicans al cementiri dels espanyols. Foto: A. Garcia.

Isabel", es va assabentar de les vergonyoses i dures condicions dels exiliats espanyols als camps de concentració del sud de França, sobretot de les dones embarassades, va decidir fer "alguna cosa".

Quan les tropes alemanyes envaeixen França, es desallotgen tots els camps de concentració del sud de l'Estat francès.

L'Elizabet va començar anant a la platja per ajudar les dones que hi parien els seus fills directament sobre la sorra, i els portava alguna cosa per menjar. Quan

El grup a les escales de la maternitat d'Elna. Foto: C. Sánchez.

La maternitat d'Elna. Foto: A. Garcia.

anava al mercat d'Elna passava cada dia per davant d'una casa mig destruïda i molt gran. Es va proposar de condicionar-la i fer-hi una maternitat. Amb l'ajuda econòmica de la societat suïssa ho va aconseguir.

En aquesta "illa de pau" que va ser la maternitat d'Elna hi van néixer més de 600 nens i nenes. La majoria fills de dones exiliades catalanes però també hi van néixer fills de mares jueves que fugien de la invasió nazi.

Els alemanys van intentar tancar-la diverses vegades i finalment el 1944 l'exèrcit alemany la va clausurar.

Des de l'any 2006 l'edifici és de l'Ajuntament d'Elna. El seu alcalde és nét d'un republicà exiliat. Fins fa poc a la Catalunya Nord ningú no volia destapar aquesta història. Aquesta dona suïssa va posar en evidència a tot l'Estat francès per les condicions tant nefastes i vergonyoses d'aquests camps de concentració d'exiliats.

Al migdia vàrem visitar la catedral d'Elna, important joia del romànic amb elements gòtics, dels segles XI-XIII. A primera hora de la tarda visitarem la maternitat d'Elna. Dins la casa, que està ambientada amb alguns mobles i fotografies, poguérem fer-nos una idea del recés de pau que fou per aquelles mares que donaven a llum en aquells moments tan difícils. Per acabar el dia i ja de tornada visitarem el Museu Memorial de l'Exili de la Jonquera.

El director Manuel Huerca està preparant el rodatge d'una pel·lícula sobre aquesta etapa de la nostra història.

Lola Riera i Clapés

Ruta de Salamina (Pla de l'Estany)

28 de juny de 2009

Aquesta és una de “les rutes de Salamina” que proposa el Consell Comarcal del Pla de l'Estany (Girona).

Es tracta de descobrir un fet històric de la Guerra Civil Espanyola i també es pretén fer una reflexió, tot fent uns petits recorreguts pels principals escenaris, de la reraguarda de la Guerra Civil a la comarca del Pla de l'Estany.

Amb autocar anem fins a Sant Miquel de Campmajor, aquí esmorzem i visitem l'església romànica. Continuem fins a dalt al Santuari de Santa Maria del Collell. Aquí deixem l'autocar i després de visitar l'església, comencem la ruta a peu. Caminem en direcció al Torn, voregem i travessem el riu Ser, passem pel costat del Castell i Molí de la Roca –un molí fariner medieval reformat- i seguim el camí fins a retornar al santuari del Collell. Aquesta ruta senyalitzada és circular, té uns 15 quilòmetres i no té cap dificultat, però és millor fer-la a l'estiu ja que hi ha una part del riu que cal travessar i no hi ha cap pont.

Una mica d'història, en aquest indret, el Collell, el s.XII s'establí una petita comunitat benedictina (d'aquesta època només es conserva una imatge tallada en fusta) El segle XIV s'abandona aquest indret. Del XVI a finals del XVIII va ser un període d'esplendor per aquestes contrades. Al 1850 es construeix un

seminari i més tard un centre d'educació secundària. Al 1919 es decideix construir una nova basílica. Durant la Guerra Civil va ser presó republicana. El 1949 s'inaugura l'actual edifici i actualment és un gran centre esportiu i de colònies.

El llibre de Javier Cercas “Soldados de Salamina” novel·la un fet real i històric de la nostra Guerra Civil. A mesura que avançaven les tropes franquistes, els soldats republicans que estaven a la presó del Collell, prenen la decisió d'afusellar una part dels presoners franquistes més significatius. Entre ells hi havia Rafael Sánchez Mazas, ideòleg i fundador de la Falange Espanyola. Després de mantenir-los presoners al santuari del Collell, un dia se'ls van emportar cap al bosc i els van afusellar. Però un milicià republicà anònim que encanonava a Rafael Sánchez Mazas, a l'últim moment, li perdona la vida.

Sánchez Mazas va poder fugir i es refugià en els boscos d'aquestes contrades, on va coincidir amb uns desertors del bàndol republicà “els amics del bosc”.

L'èxit de la novel·la va fer que el director i guionista espanyol David Trueba la portés al cinema a l'any 2002.

Lola Riera i Clapés

Els participants a la sortida; al darrera, el santuari de Santa Maria del Collell. Foto: M. Luís.

Camino de Santiago (Camí Aragonès) - Somport - Puente la Reina 165 Km.

Novament uns integrants del Grup de Matinals hem decidit fer el camí de Sant Jaume, el camí Aragonès.

Es coneix com **Camí Aragonès** el tram del camí de Sant Jaume que va de Somport (Summus Portus dels Romans a 1640 m d'altitud) a **Puente la Reina** (Navarra), punt d'unió entre el Camí Aragonès i el Camí Francès, però per ser del tot precisos, on realment conflueixen tots dos camins és en el poble d'Öbanos., 2 Km abans de Puente la Reina.

Els integrants som **Francesca, Mercè, Pepa, Montse i Xavier**. Sortim de Granollers amb tren fins a Barcelona Sants on agafarem un autobús que ens portarà a Osca, i tot seguit agafar-ne un altre que ens portarà a Jaca, on tenim reservat lloc per passar la primera nit abans de començar la nostra aventura. Ens allotgem a l'alberg de les escoles Pies. Una vegada ens hem registrat, sortim a donar una volta per la ciutat de Jaca i a trobar-nos amb en Ramon, un amic de Granollers que te casa a Jaca. Anem a sopar plegats. Acabat de sopar, ens acomiadem, doncs a l'endemà ens hem de llevar d'hora per agafar un cotxe de línia que ens portarà a **Somport** inici del nostre camí.

Sortim de Jaca a les 8 del matí amb autobús i comencem a caminar a les 10.

1a Etapa - [16-08-09 **Somport -Villanua** (16 Km)]
Per ser el primer dia i començar a caminar tard hem decidit no fer una ruta molt llarga i és per això que no arribarem a Jaca. Espectacular paisatge de l'alta muntanya pirinenc. El camí comença amb una forta baixada per senders de muntanya, seguint la vall del riu Aragón. Els primers pobles que trobem són Canfranc Estació, Canfranc poble, a partir d'aquí la vall s'eixampla i la baixada es suavitza, mentre anem baixant podem contemplar el fort de Coll de Ladro-

nes, la torre de Fusileros i abans hem pogut gaudir de les xemeneies de la foneria de les mines de coure i ferro. Continuant el nostre camí arribem a Villanua, fi de la nostra etapa d'avui, ens dirigim a l'alberg –refugi Tritón.

2a Etapa [17-08-09 **Villanua- Hotel Aragón** en Santa Cruz de la Serós (22.7Km)]

El camí passa pel costat de les coves de les Güixas on se celebraven aquellarres i reunions prohibides. Creuem el poble tot seguint els indicadors, a 7 km ens trobarem el següent poble Castiellos de Jaca, ja tant sols ens resten 5 km fins arribar a Jaca capital. Descansem una mica, mengem pels voltants de la ciutadella de Jaca, i decidim fer la reserva en un hotel que ens han aconsellat i que queda a peu de carretera tot just abans d'entrar al poble de Santa Cruz de la Serós, l'hotel Aragón (conegut popularment amb el nom d'Esculabolsas), on es trobava un hospital de pelegrins pertanyent al monestir de San Juan de la Peña.

Arribem pels vols de les 7 de la tarda i ens registrem a l'hotel. Acabat de sopar fem una mica de tertúlia i a les 9 anem a dormir, doncs estem cansats i demà hem de torna a caminar.

3a etapa [18-08-09 **Hotel Aragón** en Santa Cruz de la Serós- **Arrès** (18.2 Km)]

Com cada dia volíem sortir d'hora, però sorpresa el bar de l'hotel no obre fins a les 9 del matí i nosaltres havien pagat ja l'esmorzar. Ens esperem que obrin, perquè no teníem res de menjar pel camí.

Comencem el nostre camí, i el primer poble que ens trobarem serà **Santa Cilia de Jaca** és un petit poble que presenta un conjunt històric i artístic datat ja en el segle XI. Sortint del poble el Camí continua uns trams paral·lels a la carretera fins arribar a un nou pont sobre el riu Aragón que ens situa en Puente la Reina de Jaca, no entrem al poble sinó que continuem fins arribar a **Arrès**. És un dia dels mes calorosos hi arribem pels voltants de les dues de la tarda suats, cansats i la primera sorpresa que ens trobem a l'alberg és la recepció que ens donen abans de registrar-nos, ens obsequien amb un got de te fred, i ens demanen que seiem i que descansem, que ja tindrem temps de fer el registre. Els dos hospitalers que voluntàriament el regenten són del mes amable que ens hem trobat en tot el Camí. Al vespre es prepara un sopar comunitari, i sopem tots plegats som una vintena de pelegrins de totes les regions i nacionalitats. Com que som a prop del poble de Berdum i uns amics de Granollers que solen venir a caminar amb el grup de matinals, tenen casa, els truquen i quedem que vindran a veure'ns doncs d' Arrès a Berdum deu haver-hi uns 6 Km. Tal han vingut, els hospitalers també els conviden a compartir el sopar amb tots nosaltres. Finalitzat el sopar donem una volta al petit poble per contemplar la posta de sol, fent tertúlia i entre tots s'han de recollir els estris del sopar i rentar plats.

Inici del camí aragonès a Somport. Foto: X. Moya.

4a etapa [19-08-09 Arrès - Ruesta (28.7 Km)]

Des d'Arrès s'ha de baixar de nou pel camí que varem deixar per tornar agafar el Camí Agrícola. Amb la construcció del pantà de Yesa, el Camí original va quedar sota les aigües, ara el Camí segueix pel marge esquerra del pantà, el primer poble que passem és **Martes** situat a la zona sur del terme municipal del canal de Berdúm a la vora del riu Aragón, continuant camí passem per **Miamos**, **Artieda** i per últim **Ruesta** fi de la nostra etapa d'avui. Després d'una llarga caminada i en sortir d'un frondós bosc girem a la dreta i el primer que veiem és un poble abandonat amb les cases

sense teulades, negres com cremades, sort que hi un refugi que el regenta la Confederación General del Trabajo que amb la col·laboració del col·legi oficial d'arquitectes d'Aragó estan fent un estudi per rehabilitar tot el conjunt històric. Com que no hi ha res mes, dinem i sopem al mateix alberg. Hi ha un restaurant que prepara un menú pels pelegrins i altre gent.

5e etapa [20-08-09 Ruestas - Sangüesa (22.1 Km)]

La ruta passa pel mig dels 2 edificis rehabilitats i baixa fins la vora del pantà, hem de creuar un pont modern i pujarem per una zona boscosa (Pinar de Peña Musera) fins a salvar un desnivell de 350 m fins arribar a un altiplà després baixarem per una pista molt llarga tot creuant camps de cereals fins arribar a Undués de Lerda, la primera sorpresa es un petit tram de calçada Romana que es conserva a l'entrada del poble, el camí abandona definitivament Aragó, ara si que és tot baixada fins que arribem a Sangüesa [**Sangüesa** (Zangoza en euskera)]

6a etapa [21-08-09 Sangüesa - Izco (18.4 Km)]

Es surt pel pont de ferro que travessa el riu Aragón i girem a la dreta direcció Liédana, Rocaforte, a mig Km de Rocaforte ens trobarem amb la font de Sant Francesc tot continuant fins arribar a Izco petit poble on no hi ha res de res, només un alberg compartit amb la societat recreativa San Martin els quals es varen comportar d'una manera molt barroera, ja que a les 11 de la nit feien una barbacoa amb tot el soroll i mes que feien, no hi ha botigues i el responsable de l'alberg fa el seu agost venent productes embassats. Vaig fer arribar un escrit de protesta a la societat recreativa i encara surt a la pagina web.

7a etapa [22-08-09 Izco - Tiebas (22.1 Km)]

A la sortida del poble comença una magnífica pista paral·lela a la línia de bosc, passem per diferents pobles com Abinzano, Salinas, Montreal, Yárnoz,

Les llargues rectes i els camps de cereals ens acompanyen en bona part de l'altiplà del camí. Foto: X. Moya.

Otano, Esperun, Gerendiain, **Tiebas**. (que va ser residència real)

En tot el poble no hi cap botiga, sols un bar restaurant i unes piscines municipals .

L'alberg és l'escola del poble on hi ha unes lliteres compartides amb la cuina i en una altra habitació sols hi ha matalassos.

8a etapa [23-08-09 Tiebas - Puente la Reina Navarra (17.7 Km)]

Avui és un dia especial és l'última etapa del nostre camí, i com cada dia sortim d'hora doncs volen arribar aviat.

Els pobles que ens anirem trobant són Muruarte de Reta, Olcoz, Enériz, Óbanos, abans d'arribar a Óbanos, visitarem l'ermita de Santa Maria de Eunáte (Eunáte cien puertas en Euskera) va ser construïda pel Templers en el segle XII seguint el mateix disseny octogonal de la planta del temple de Jerusalem. Darrera Eunáte el camí Aragonès arriba a la seva fi la pista puja fins a Óbanos on alguns historiadors diuen que és la confluència dels dos camins. Continuem la ruta fins entrar en Puente La Reina final del nostre camí, ens dirigim a l'alberg per posar el segell que justifica el nostre pas per aquets indrets i tot seguit anem a la parada de l'autobús que ens portarà a Pamplona, on volem fer nit per l'endemà anar a buscar bitllet de tren o d'un autobús que ens porti fins a Barcelona.

Arribats a Pamplona en dirigim a l'alberg dels pelegrins (un alberg nou i modern, amb capacitat per unes 200 persones.), ens registrem i anem de "tapeo" per Pamplona, i a la recerca de transport per tornar a Barcelona. Trobem un autobús pel dia 24 que fa el trajecte en 4 hores.

Xavier Moya

Montserrat “Ruta de les Ermites”. 4 d'octubre de 2009

Són 2/4 de 8 del matí i ens disposem, un diumenge més, a iniciar la nostra caminada dominical. Avui farem la “ruta de les ermites”

Una vegada a Montserrat ens reunim tots a la plaça de l'Abat Marcet per iniciar la ruta. Comencem a pujar pel camí de les escales conegudes també com les Escales dels Pobres i travessem el Pas dels Francesos. La pujada és dura, però passar entre mig del laberint de roques

La Prenyada, l'Elefant, la Mòmia i la Momietta al Pla del Ocells. Foto: X. Moya.

formades per conglomerats i poder contemplar de tant en tant les cabres que ens surten al llarg del camí ens ho fa més fàcil. Esmorzem i ens desviem, tot planejant, cap a l'ermita de Sant Miquel i l'ermita de Sant Benet. Veiem al fons, penjada entre dues roques i a sobre mateix del monestir, l'ermita de Sant Dimas. Durant aquest recorregut gaudim d'un paisatge ple de romaní on és fàcil recordar aquell tros del virolai que ens diu “eixos penyals coberts de romaní”. Un cop passades aquestes ermites el camí torna a pujar i ens dirigim cap a Sant Jeroni, tot contemplant les roques més emblemàtiques de la muntanya: el cavall Bernat amb la Moreneta al cim, l'elefant, El fort vent que hi bufa ens fa marxar de seguida cap a Sant Joan. Arribant a Sant Joan fem una paredeta per dinar i algú fins i tot ho aprofita per fer una petita becaïna. Un cop reposades les forces ens dirigim cap a Sant Miquel. Aquí el paisatge canvia, ara podem contemplar les sempre rogenques aigües del riu Llobregat i tots els pobles que al llarg de la nostra història hi han crescut gràcies a l'empenta d'aquest riu. I en poca estona més, ja tornem a ser a la plaça de l'abat Marcet.

Se'ns dubte una sortida encantada i encantadora per la màgia i la força de la muntanya de Montserrat.

Teresa Jofre

Sortides realitzades pel grup de Matinals durant l'any 2009

11 de gener

Itinerari circular, voltants de Marata. Vocal, Ferran Calpe

18 de gener

Itinerari circular, voltants de la Garriga. Vocal, Xavier Moya

25 de gener

Alt Empordà. Puig Rodó i cornisa de Begur. Vocal, Pepa Sans

8 de febrer

Itinerari circular, Cingles del Bertí. Vocal, Ciril Coronado

22 de febrer

Seva, el Brull, l'Estanyol, Sant Jaume de Viladrov i Seva. Vocal, Alfons Garcia

1 de març

Ruta Blava: camí de les dues Carenes (Canet de Mar). Vocal, Lurdes Montero

8 de març

Itinerari circular, vall d'Oizinelles. Vocal, Ernesto González

22 de març

Serra del Montsant. Vocal, Pepa Sans

29 de març

Roda de Ter, Sant Pere de Casserres, GR-210 (el Ter). Vocal, Xavier Moya

5 al 12 d'abril

Setmana Santa, Granada i las Alpujarras. Vocal, Ernesto González

26 d'abril

Olivella, Jafre, Plana Novella (el Garraf). Vocal, Alfons Garcia

1,2 i 3 de maig

Pirineo Aragonés, Sortida a la Jacetania, vall de Zuriza i San Juan de la Peña. Vocals, Antonio Catarecha i Mª Angeles

10 de maig

L'Ajuda, Roca de la Guardia (Balenyà) Celebració 20è Aniversari Grup de Matinals

17 de maig

Centelles, el Cerdà, Sant Martí de Centelles. Any Cerdà. Vocals, Rosa Serra i Alfons Garcia

7 de juny

Seguiment Ruta Verda, Bascanó, Casà de la Selva. Vocal, Mercè Chopó

14 de juny

Collsacabra, Roca Llarga, el Padró, Sant Corneli. Vocals, Carme Sanchez i Simó Riaguas

21 de juny

El Taga, per Perdines. Vocals, Ferran C. i Llorenç Almendro

28 de juny

Pla de l'Estany, ruta de Salamina. Vocal, Lola Riera

5 de juliol

Setcases, Molló, GR-11. Vocals, Teresa Madrid i Llorenç Almendro

12 de juliol

Núria, Nou Creus, Nou Fonts. Vocal, Ferran Calpe

18 de juliol

Excursió nocturna, Aiguafreda, el Bellit, Bellver, Tagamanent, Aiguafreda.

20 de setembre

Sant Cebrià de Vallalta, collet de Sant Andreu. Vocal, Teresa Madrid

27 de setembre

Tossa de Mar, Lloret de Mar (GR-92). Vocal, Lurdes Montero

4 d'octubre

Montserrat, Sant Geroni (ruta de les Ermites). Vocal, Xavier Moya

18 d'octubre

Itinerari circular Riells del Fai, cingles del Parer. Vocal, Llorenç Almendro

25 d'octubre

Viladrau, l'Erola. Vocal, Francesca Farres

8 de novembre

Excursió Baix Empordà. Vocal, Lola Riera

15 de novembre

Itinerari circular, Vilanova de Sau, Sant Romà. Vocals, Simó Riaguas i Carme Sanchez

22 de novembre

Itinerari circular voltants de Beuda. Vocal, Lola Riera

13 de desembre

Viladrau (Poetes del Montseny). Vocals, Ernesto González i Francesca Farres

20 de desembre

Argentona, riera de Riudameia, Orrius, vall de Clarà, Argentona. Vocal, Alfons Garcia

Els Ginesters

Els Ginesters, una colla de Pensionistes que el seu dia és el dimecres.

Com es pot observar, mantenim el ritme de sortides, en aquest 2009 han estat 46 les realitzades i també es pot observar que mantenim, evidentment en línia de les nostres possibilitats, un bon nivell, cims com el Puig Peric, la Muga o el Pedraforca ho avalen.

Cada setmana, cada sortida és un repte, sovint hi ha algú que gemega, però afortunadament sempre és un de diferent, amb poques diferències tots estem igual doncs l'artrosi no perdona, però com que més o menys tots estem en la mateixa situació, endavant les atxes, la moral és alta i els cims ens esperen. En mirar enrere i veure aquests darrers sis anys en que varem començar la nostra aventura, no podem fer altra cosa que agrair l'aconseguit, el futur ja es veurà, el cas és que l'il·lusió no decaigui, d'aquesta manera fa que el grup s'enforteixi, l'amistat creixi i tots plegats podem gaudir d'unes bones sensacions en el plaer de la muntanya.

Pep Comas

Les sortides d'enguany han estat:

gener	14	Puig de l'Aliga
	22	Serra de Bellmunt
	29	La Salut de Terrades-Sta. Magdalena
febrer	4	Els Graus del Far
	11	Garraf-Sitges
	18	St. Quirze de Colera-Puig Jordà
març	25	Matagalls-Sant Segimon
	4	Cingles del Bertí
	11	Montseny
abril	19	Osor-Sant Miquel Solterra
	25	Cap de Creus
	15	Montserrat
maig	22	Puig Lluent
	29	Sant Martí Vell-Els Angels
	6	Taga
	13	Serra de Sant Amanç
	20	Montgrony-Costa Pubilla
	27	Tossa d'Alp

El grup d'Els Ginesters.. Foto: P. Comas.

juny	3	Cerverís-Balandrau
	10	Rocacorba
	17	Canigó
juliol	25	Bastiments-Bassibers
	1	Roc Colom-Costabona
	8	Nou Creus-Coma del Clot
	15	Turó de l'Ortigar-Puigmal
	22	Gra de Fajol petit i gran
	29	Puig Peric
agost	5	Perafita
	12	Nou Creus-Nou Fonts-Eina
	19	La Muga
	26	Núria-Coma de Vaca- Queralbs
	2	Coma d'Or
setembre	9	Pic de l'Infern-Freser-Bastiments
	16	Alt del Griu
	23	Font Lletera-Pastuira
	30	Costa Pubilla
octubre	7	Puigmal de Lló
	14	Pedraforca
	28	Puig Pedrós
novembre	4	Roc Colom
	11	Cap de la Gallina Pelada
	18	Taga
desembre	25	Tossa d'Alp-Puig Llançada
	2	Comanegra-Puig de Les Bruixes
	9	Serra dels Bufadors
	16	Bertí

Participants: Joan Arenas, Miquel Bramona, Josep Carbonell, Alfons Carrera, Ricard Causa, Pep Comas, Joan Corbera, Josep M. Farnés, Carme Guri, Josep Oranias, Jaume Muntan, Ismael Porcar, Josep Roca i Jaume Ventura.

Biblioteca Agrupació Excursionista de Granollers. Adquisicions 2009

DONACIONS - Títol	Donació	
Terreno de aventura - 5 DVD	Raúl Giménez	
Catàleg espeleològic de Catalunya	GIEG	
Topografia espeleològica	GIEG	
Manual de iniciación a la espeleología	GIEG	
Revista espeleo cat num(4 i 5)	GIEG	
Avenç de l'esquerrà (100 anys d'història 1908-2008)	GIEG	
El conflent subterrani. Cova de Fullà- Canaletes	GIEG	
Mapa Argentona i el seu entorn	Luis González	
Mapa Sierra Nevada . La Alpujarra	Luis González	

COMPRES - Títol	Autor	Tema
Free Ride. Cómo esquiar con seguridad fuera de las pistas	J. Odén	Tècnica Esquí
Pels Camins de l'Alt Camp		Rutes excursionisme
Muntanyes de Canejan. Val de Toran	M. Timoneda/J. Llanes	Rutes muntanyisme
Las cumbres del alma	R. Olasagasti	Literatura
Euskal Herria. Oinez a Pie	G. Larrea	Rutes muntanyisme
Manual completo de GPS	C. Puch	Tècnica
El séptimo sentido	K. Diemberger	
Ordesa y Monte Perdido. Guía montañera	A. Hernández/A. Martínez	Rutes muntanyisme
Manual Práctico de Técnicas Básicas de Escalada en roca	M. Creasey	Tècnica escalada
Escaladas en Alicante	Juan Pedro Verdú	Rutes escalada
Alpinismo fácil en el macizo del Mont Blanc	Jean-Louis Laroche	Rutes Alpinisme
Esquí de fondo. Técnicas para disfrutar y mantenerse en forma.	Steve Hindman	Tècnica esquí
Parc de Collserola. En bicicleta de muntanya	Diputació de Barcelona	Rutes BTT
La Palma y sus caminos. 30 rutas escogidas	Óscar Pedrianes García	Rutes excursionisme
Refugios del Pirineo, travesías circulares.	Luis Alejos	Refugios
Montserrat. Ascensiones de Leyenda	A. García Picazo	Rutes muntanyisme
Râpel. Técnica, Seguridad y Material	C. Luebben	Tècnica
Progressió en neu i glaç	J. Jover	Tècnica
Montañismo invernal	A. Cunningham/A. Fyffe	Tècnica
Mapa Font-Romeu/ Capcir	IGN	Mapa
35 Randonnés pédestres en Capcir et Haut Conflent		Rutes excursionisme
Mallorca	Jaume Tort	Rutes excursionisme
Al Filo de lo Imposible	S. Álvaro	Literatura
Mapa Axat Quérigut. Gorges de L'Aude	IGN	Mapa
Guía alpina. Mallorca.	Jaume Tort	Rutes muntanyisme
El Bages a peu. 16 rutes per valls i muntanyes	Marc Vilarnau i Masferrer	Rutes muntanyisme
Descobrint la Castellassa de can Torras i els seus voltants	Óscar Maó i Garcia	Rutes muntanyisme
La gran travesía por el prepirineo	Alberto Martínez Embid / Roger Lladrés	Rutes muntanyisme
Guía Alpina. Lagos de la Val D'Aran	Fsc. Xavier Gregori	Rutes muntanyisme
Travesía del macizo del Mont Blanc	Luis Aurelio González Prieto / Loli Palomares	Rutes Alpinisme
Estanys del Pirineu català i andorrà	Carles Gel	Rutes muntanyisme
La montaña es mi reno	Gaston Rébuffat	Literatura
Cómo montar un râpel	T. Guerra	Tècnica
El Brogit de la Vall	S. Coll/M. Omella/A. Tarragona	Rutes muntanyisme
A Guide to the West Highland Way	T. Hunter	Rutes muntanyisme
Dolomitas y Brenta	JL Serrano	Rutes muntanyisme
Manual Práctico de Meteorología. Tiempo y Clima en Montaña	J. Pons	
Cuida-les, Chomolungma. Catalanes al sostre del món	S. Ferrandis	Literatura
GR221. Serra de Tramuntana		Rutes muntanyisme
Escalada en Roca	N. Gel	Tècnica escalada
Los conquistadores de lo inútil	L. Terray	Literatura
Alpinismo fácil en el macizo Los Écrins	F. Chevaillat/P. Grobel/J. Minelli	Rutes Alpinisme
Els camins de l'Alba	A. Brosel	Rutes muntanyisme
Ruta del Estanys Amagats	M. Angulo/M. Figuera	Rutes muntanyisme
Toukbal. Guía de ascensiones y Escaladas	D. Taurà	Rutes muntanyisme
El Collsacabra		Mapa
CycloGuide.L'Ariège-Pyrénées. À Vélo	FFC	Rutes BTT
Serra d'Ordal		Mapa
Delta de l'Ebre		Mapa
La Senda de Camille	VEA	Rutes muntanyisme
Catàleg Espeleològic de Catalunya. (el ripollès, la garrotxa, i l'alt empordà)	J. Borràs, JM Miñarro, F. Talavera	Rutes espeleo
El Conflent subterrani. Cova de Fullà-Canaletes. La Cova més gran de Catalunya.	J. Borràs	
Mapa Argentona i el seu entorn	Alpina	Mapa
Mapa Sierra Nevada	Alpina	Mapa
Avenç de l' Esquerrà	FCE	
Manual de iniciación a la espeleología	J. Cuenca/M. Céspedes	
Topografia Espeleologica	A. Martínez i Rius	
Pirineos. 20 Trekkings	J. Longás	Rutes muntanyisme
Caminando por la Porta del Cel	D. Buenacasa/ M. Subirà	Rutes muntanyisme
Mapa. Ruta de l'ermità. Alt Berguedà	Alpina	Mapa
Itineraris a peu per la Vall Fosca	S. Galanó	Rutes muntanyisme
40 Barrancos de Asturias	P. Solares	Barrancs
Senderos PR y GR del Parque Nacional de los Picos de Europa	A. Alba/A. Fernández/V. Guerra	Rutes muntanyisme
Montsegur-Puigcerdà per la ruta del tresor càtar i el camí de Vauban	L. Willaert/J. Nuet	Rutes muntanyisme

“LO PORT”

“52 rutes de senderisme”

Autor: Joan J. Tirón Ferré

Editorial: Piolet

Aquesta guia excursionista és una nova revisió i ampliació de l'antic recull “El Port, 40 rutes de senderisme”. Aquest cop l'autor ens proposa una nova visió de les rutes més clàssiques del Port, adaptant-ne els canvis que experimenta la muntanya. Caminant per aquests indrets, descobrireu les contrades i llocs més insòlits que pugueu imaginar. Visitareu els racons més emblemàtics i recorreureu les senderes més boniques. El punts de partida són en gran part accessibles als turismes. Els recorreguts van acompanyats d'una fitxa tècnica i d'una breu introducció.

“MALLORCA” “Guia de senderisme”

“Serra de Tramuntana - Llevant - Formentor - Sa Dragonera - Son Real - Planícia - Cap des Pinar”.

Coordinador: Jaume Tort. Col.laboradors: Emilio Alonso, Anna Escrivà i Tià Vallbona.

Editorial Alpina

90 itineraris GR 221 i GR. 222 acuradament representatius i emblemàtics triats per poder tenir una visió força completa de les muntanyes mallorquines explicats en aquesta guia la qual va acompanyada dels mapes a escala 1: 50.000: Andratx-Estellencs, Banyalbufar-Sóller, Sóller-Lluc-Orient, Lluc-Sa Calobra, Pollença Alcudia, Inca-Santa Margalida i Artà-Capdepera.

“CAMINS DE COLLSEROLA”

“20 excursions per les valls de Sant Just, Santa Creu i la riera de Vallvidrera”

Autor: Ferran de La Fuente

Editorial: Pòrtic-Pedraforca

La serra de Collserola és el pulmó de Barcelona i poca gent sap que, només a tres o quatre quilòmetres de la Diagonal, s'obre un espai encara verge que permet passejar per boscos, fonts i masies. L'autor ens porta per antics camins i corriols en vint excursions que es poden fer en tres o quatre hores abans d'anar a casa a dinar. Els 20 itineraris estan ben explicats i documentats. Som-hi a caminar per Collserola.!

“Corredores de ANDORRA. 126 itinerarios de nieve, hielo y mixto”.

Autor: Pako Sánchez

Editorial: Desnivel.

Andorra, malgrat els nombrosos excursionistes i esquiadors que recorren les seves muntanyes, ha estat, fins ara, la gran desconeguda pels que els agrada gaudir dels corredors de neu. El treball, acurat i ben plantejat, es centra a Andorra i en la zona francesa que va des de Porta Puimorens al Pas de La Casa; un total de 126 itineraris a 64 vessants, moltes de les quals inèdites.

“DE CARDEDEU AL MEGALITISME -Forces tel·lúriques, dolmens i menhirs- Itineraris-

Autors: Lluís Vendrell, Pere Font, Isabel Vendrell, Carme Vila i Lluís Vidal.

Editorial: Museu arxiu Tomàs Balvey -casal Dr. Daurella- Ajuntament de Cardedeu.

És un molt interessant treball sobre arqueologia i les forces tel·lúriques. El llibre està plantejat perquè els monuments megalítics descrits puguin ser visitats bo i anant d'excursió. Entre els autors de l'estudi hi ha el soci de l'Agrupació Pere Font que té la Placa d'Honor de la nostra entitat. Les forces tel·lúriques són d'origen magnètic, naturals de la terra. Des de temps immemorial, els autors creuen que l'home ha tingut coneixement d'aquestes forces, assimilant-les a forces beneficioses provinents de la mare terra. És per això que les cerca a l'hora de vestir-hi els seus enterraments.

“Sommets DES ALPES SUISSES -Les plus belles courses-

Autor: Stéphane Mire

Editorial: Glénat-Montagne Randonnée.

Aquest llibre conté una quarantena d'itineraris d'alpinisme clàssics a través del Valais i de l'Oberland Bernois, el Bernina i el Bergell; les valls du Tessin, les parets granítiques de la Suïssa Central. La majoria de les excursions i ascensions proposades són accessibles a la majoria dels practicants. Arestes rocoses o mixtes, grans cares nord nevades, llargs itineraris entre cel i terra....Aquests 41 itineraris donen una idea precisa del que ofereix Suïssa en matèria d'alpinisme.

“MONTSANT 20 excursiones imprescindibles por el parque natural”

Autors: Jaume Mas i Coia llauradó

Editorial: Piolet

Aquesta guia proposa una selecció de 20 excursions per donar a conèixer els indrets més interessants del Parc Natural de la Serra del Montsant. Es descriuen de forma detallada cada un dels itineraris que van acompanyats d'indicacions sobre la seva dificultat, mitjançant símbols i gràfics de desnivell, mapes a escala i fotografies. Ermites, graus, barrancs, coves, boscos, etc.

“EL MASSÍS DE SANT LLORENÇ DEL MUNT -12 itineraris pels camins perduts”

Autor: Manel Cajilde

Editorial: Azimut-Cossetània.

Un altre guia sobre Sant Llorenç del Munt amb 12 itineraris circulars fets i pensats per una persona que, es veu, que coneix tots els racons del massís.

Francesc Roma (Sant Martí de Centelles, 1963) és un dels pocs catalans que tenen tres doctorats en el seu currículum. La seva última tesi, presentada tot just la setmana passa-

da, analitza els canvis que s'estan produint en l'excursionisme. Del muntanyenc de xiruca hem passat, en pocs anys, a l'esportista que es mou tan bé a la muntanya com a internet.

De la xiruca a la xarxa

Francesc Roma, de Sant Martí de Centelles, estudia en una tesi doctoral els canvis en l'excursionisme

Clubs 'virtuals'

El segon club excursionista en nombre d'associats de Catalunya –després del Centre Excursionista de Catalunya– es diu MaDTe-am i és virtual. Té la seu a Barcelona, però funciona bàsicament a través de la xarxa. És el prototipus de les noves entitats excursionistes. "En aquest món hi ha molta gent –i no només joves– que estan a la xarxa, diu Francesc Roma.

I el catalanisme?

El catalanisme que tradicionalment havia distingit el món de la muntanya també s'està diluint a la xarxa. "Ara no sabem exactament on comença i on acaba, l'excursionisme català", diu Roma. Un exemple: una de les webs més visitades és <www.pirineos3000.com>, amb més de 7.000 usuaris registrats. És en castellà, i no sembla que això creï cap problema.

Informació al dia

La xarxa ha proporcionat als excursionistes una possibilitat d'intercanviar informació actualitzada. "La que es troba a la xarxa és millor que la de moltes guies", diu l'autor de la tesi. *L'excursionisme 2.0* fa possible tenir, fins i tot, dades fiables i posades al dia "d'activitats tan variables com l'escalada en gel, o saber si una via està ben equipada o li falta algun pitó".

Francesc Roma

El tridocorator

En deu anys, ha presentat tres tesis amb 'cum laude'

Sant Martí de Centelles

J.V.

La tesi doctoral que Francesc Roma va presentar la setmana passada, en l'especialitat de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport, és la tercera de la seva brillant trajectòria acadèmica. Els seus dos primers doctorats van ser en Geografia. El primer, amb una tesi sobre la imatge de la muntanya del segle XV a principis del segle XX (*La construcció medial de la muntanya a Catalunya*), presentada a la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 2000 i la segona, *La construction médiale des "paysages" montagneux de*

la Catalogne, derivada de l'anterior i llegida a l'École d'Hautes Études en Sciences Sociales de París l'any 2002, on feia més èmfasi en els aspectes mitològics i de folklore.

Malgrat que és un fet poc freqüent en el món acadèmic, Francesc Roma viu amb molta naturalitat el seu tridocorator: "El problema no és fer la tesi, és trobar un tema que t'agradi... si no, vas venut". Es mostra crític, però, amb la que creu que és una menor exigència actual per treure's el doctorat.

Francesc Roma és professor de la Fundació Universitària del Bages (FUB) de Manresa, on imparteix

assignatures de Ciències Socials i Salut i de Sociologia de l'Empresa. Entre tesi i tesi, ha tingut temps de publicar llibres com els dos volums de la *Història social de l'excursionisme català* (Ed. Oikos-Tau, 1996 i Ed. Cossetània, 2008) o *Del paradís a la nació, la muntanya a Catalunya* (Ed. Cossetània, 2004), a més de nombrosos articles i col·laboracions en altres obres. L'excursionisme és una de les seves aficions principals, i li serveix –entre altres coses– per desconectar: "Te'n vas a un lloc conegut, com els cingles de Bertí o el Montseny, deixes que les cames vagin caminant i mentrestant penses".

Sant Martí de Centelles

Jordi Vilarrodà

"L'excursionisme català és mort?", es preguntava Francesc Roma l'any 1996, en una polèmica intervenció al II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana. La qüestió té resposta, 14 anys després, en la seva tesi doctoral *L'excursionisme 2.0, l'excursionisme català a l'inici del segle XXI*: no és mort, però està canviant al mateix ritme que la societat, és a dir, molt accelerat.

La tesi de Francesc Roma, llegida la setmana passada a la Universitat Ramon Llull i qualificada pel tribunal amb un excel·lent *cum laude*, constata el canvi en el perfil dels practicants i en la mentalitat amb què s'acosten a la muntanya i també com aquest món no s'escapa de la influència de les noves tecnologies. "Més que d'excursionisme hauríem de parlar de *pràctiques esportives a la muntanya*", diu Francesc Roma. Unes pràctiques que s'han especialitzat (tresc, escalada, descens de barrancs, bicicleta de muntanya, esquí fora de pistes...), tot i que hi ha molts practicants que en fan més d'una a la vegada.

Francesc Roma ha fet la seva recerca basant-se en enquestes, entrevistes a excursionistes i a experts i una recerca a través de les pàgines web de les entitats, entre altres fonts. La relació dels practicants amb les entitats és, precisament, una de les claus que demostra el canvi: el club excursionista amb vida social està deixant pas a l'entitat "de servei", que els usuaris gairebé només utilitzen per treure's la targeta de federat. "Quan se la puguin treure sense estar en un club, hi haurà baixes", vaticina Roma. L'aficionat a la muntanya "fa una anàlisi cost-benefici", i deixa cada vegada més al marge altres consideracions. Això està provocant un envelliment de moltes de les entitats tradicionals, a la vegada que en sorgeixen de noves amb la xarxa com a vehicle de comunicació entre els socis. "No sabem què passarà amb les entitats tradicionals, unes han fet grans canvis i altres no s'adapten", explica.

Divendres, 5 de febrer de 2010

Tot en soldadura, gasos i maquinària

**Jordi Camp, 43 - 08400 Granollers
Tel. 93 840 40 22 - Fax. 93 840 40 23**

**C/. Ebre, 54 - 08223 Terrassa
Tel. 93 785 10 80 - Fax. 93 736 03 42**

e.mail: game@suministros-game.com